

Praznik posavskih vin na Bizeljskem

Trajal bo od 22. do 24. januarja

Danes se na Bizeljskem začnejo prireditve v počastitev letošnjega vinskega praznika Posavskega. Ob 15. uri bo skozi vas krenil sprevod razstavljalcev vin, članov kulturnih in drugih društev, mladine in krajanov, nakar bodo v združenem domu slovesno odprli vinsko razstavo. Ob tej priložnosti bo zapel pevski zbor iz Stare vasi. Obiskovalci bodo lahko takoj nato poskusili razstavljene vinske vzorce. Ob 18. uri bodo podelili priznanja in diplome za najboljšo kapljico iz posavskih vinogradov.

Vinogradnike vabijo organizatorji jutri, ob 16. uri, v osnovno šolo na predavanje o varstvu vinske trte pred škodljivci in boleznimi ter novostih v vinogradništvu. Ob 17. uri bo poskusnja vin in ocenjevanje kulturnih izdelkov bizeljskih gospodinj. V osnovni šoli bo istočasno odprta razstava starin. Prireditve bodo sklenili v soboto zvečer z izbiro kraljice vin. Kulinarčni izdelki bodo še vso soboto bogata paša za oči. Obiskovalce razstave bodo tri večere zabavali priljubljeni domači ansambli: Dobri prijatelji, Fantje iz Bistranske Pojanice in Bizeljski fantje.

J. T.

DOGOVOR O POBRATENJU MED GRIBLJAMI IN KRIŽEM PRI TRSTU

Sodelovanje, ki se je začelo s stiki med pevskima zboroma iz Gribelj in iz Križa pri Trstu in se s časom vedno bolj krepi, bo, kot vse kaže, pripeljalo do pobratanja med tema krajema. V soboto so bili predstavniki Gribelj na obisku pri prijateljih v Križu, kjer so se dogovorili, da se bodo pobratili 6. septembra, ko bo krajevna skupnost Griblje prvič proslavila svoj praznik.

O KONFERENCAH IN DOGOVORU

Na jutrišnji seji bo medobčinski svet SZDL za Dolenjsko najprej razpravljala o programskih konferencah krajevnih in občinskih organizacij SZDL. Vabljeno so prejeli obširno gradivo, ki ga bo v uvodni besedi predsednik Lojze Rataje še dopolnil. Zatem bodo na seji pretresli in sprejeli dogovor o skupnih temeljih plana dolenjskih občin za obdobje 1981 - 1985.

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Ekipe novinarjev našega lista so v minulih letih obredle večino krajevnih skupnosti na obrobju sevniške občine. Zato tokrat predlagamo srečanje v največji, torej sevniški krajevni skupnosti. Ker so običajno pogovori živahnejši v manjših okoljih, še posebno vabimo krajanje

ŠMARJA

Pričakujemo vas v torek, 27. januarja, od 17. ure dalje v gostilni „Na križišču“.

Letošnje dolge počitnice ne bodo predolge

Šolarji za letošnjo zimo že sedaj pravijo, da zasluži oceno pet, saj kot pribito drži, da v preteklem desetletju nismo imeli podobne. Nekajkrat bi prave zimске dni lahko prešeli celo na prste ene roke. Čeprav snežna odeja letos ni ravno debela, so v teh dneh oživela mnoga smučišča tudi brez zvonečih imen. Kuclji med bloki in celo zasnežene ulice so sankam pršile prav. Tisti, ki jim hoja v hrib povzroča prevelike težave, so se odpravili v „dolenjsko Kranjsko goro“, v Črmošnjice, saj je tam ena redkih dolenjskih vlečnic, ki še kar zanesljivo deluje in kjer ni potrebno posebno dolgo stati v „kači“. Tako je bilo zadnje nedeljo (na sliki), med tednom pa je vrsta še mnogo krajša. Skoda, da so na to pozabili tisti, ki se v teh dneh spuščajo po avstrijskih in italijanskih smučiščih. Mnogi so odšli lahko in tako le zato, da bodo pokazali svojo najnovjšo opremo in pripomogli k „reševanju“ stabilizacije. (Janez Pavlin)

Dolenjska enotneje naprej

Skupni cilji in naloge dolenjskih občin - Dogovor o skupnih temeljih planov

Končno obliko dobiva še en pomemben srednjeročni dokument, dogovor o skupnih temeljih planov občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje za obdobje 1981 - 1985. Na zadnji seji skupščine skupnosti dolenjskih občin, ki je bila 19. januarja v Črnomlju, so delegati iz vseh štirih dolenjskih občin predlog sprejeli ter menili, naj gre v sedanji obliki k vsem podpisnikom, ki imajo še možnost predlagati posamezne dostavke, nato pa v naslednjem mesecu že v podpis.

Med prednostnimi nalogami, ki jih opredeljuje predlog dogovora, velja precej pozornosti gospodarstvu, ki naj se odločno preusmerja k proizvodnji in storitvam z višjim dohodkom, prav tako pa v proizvodnjo, ki bo sposobna ustvarjati dohodek na tujem tržišču. Ob upoštevanju splošnih naložbenih kriterijev bodo na Dolenjskem imele prednost tiste gospodarske naložbe, ki jih bodo načrtovali v manj razvitih območjih.

Na področju agroživilstva čakajo Dolenjce težke naloge. Povečevanje proizvodnje hrane, predvsem mleka in mesa, je sicer zapisano v predlogu dogovora, nič pa ni povedanega o številnih odprtih zadevah, ki zastavljene cilje postavljajo pod vprašaj. Tako iz dogovora ni razvidno, na kakšen način bodo zagotavljali sredstva za sklade za pospeševanje niti kako bo kmetijstvo prišlo do deviz za reprodukcijski material, brez katerega bo težko uresničiti dolgoročni cilj za dovoljevanja domačih potreb po hrani in celo izvoz hrane na svetovno tržišče.

Gozdarje čaka med drugim povezovanje z lesno in celulozno industrijo v predelovalne komplekse ter pogozdovanje, ki bo potekalo ob

večji prisotnosti združenega dela, saj se bodo, piše v dogovoru, največji porabniki lesne mase dogovorili ne samo za trošenje lesne surovine, marveč tudi za skupna vlaganja v nove nasade iglavcev.

Trgovina, turizem in gostinstvo ter drobno gospodarstvo imajo svoj odmerjeni prostor in naloge, ki so predvsem krepitvenega značaja, saj nobeno od teh področij ni na zaviljivi razvojni stopnji. V naslednjih letih naj bi se dolenjski gostinci dogovorili o enotnem programu razvoja turizma. Poskušali bodo oživiti kmečki turizem (30 novih ležišč), kar se preleta s splošnimi težnjami za krepitev kmetijstva. Trgovci pa bodo morali poskrbeti za boljše povezavo trgovine s proizvodnjo, za večjo odprtost dolenjskega tržišča, kar vse bo izboljšalo splošno preskrbo prebivalstva hkrati z izgradnjo novih prodajaln in trgovskih hiš.

Ob širitvi in izboljšanju pit omrežja, cestnega in železniškega prometa, izgradnji in modernizaciji cestnega omrežja bo kaj trdo jabolko energetika. V predlogu dogovora stoji poleg razvijanja električnega omrežja zapisano tudi, da bodo podpisniki poskušali dolenjsko energetsko žejno tešiti z napeljavo plinovoda v večja inuistijska središča, premišljali pa bodo še o možnosti gradnje toplarn v Kanižarici in

KRŠKI KOMUNISTI O RAZVOJU OBČINE

Krški komunisti so na ponedeljkovi seji občinske konference ZKS spregovorili o pripravah na marčevsko programsko-volilno konferenco in na jesenske volilne konference osnovnih organizacij ZK. Zadržali so se tudi ob osnutku resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju krške občine v tem letu. Več prihodnjic.

Zdravje in razvedrilo

S skupščine poslovne skupnosti slovenskih zdravilišč - V novem srednjeročnem obdobju več tujih gostov

Zdravilišča so hrbenica slovenskega turizma, je minuli teden na skupščini njihove poslovne skupnosti v Čateških Toplicah poudaril Franc Razdevšek, sekretar komiteja za turizem pri izvršnem svetu SRS. Številke potrjujejo trditve, ki je hkrati priznanje njihovi usmeritvi.

V dosedanjem petletnem obdobju so dobila slovenska zdravilišča 1300 novih ležišč. Vseh skupaj imajo zdaj 4959 in so zasedena izjemno visoko, več kot 85-odstotno. Res je, da so 740 prenočitvenih zmogljivosti dobila konec 1979. leta, zato šele v prihajajoči petletki računajo na večji turistični priliv dinarjev in deviz.

Za obdobje med dvema skupščinama je značilno, da so se zdravilišča veliko posvečala kadrovske zasedbi zdravstvenega osebja. Tako danes na primer delo v slovenskih zdraviliških hišah že 43 zdravnikov, nad 100 fizioterapevtov in 181 medicinskih tehnikov. Zaradi tega se je skupščina izrekla za oživitve balneološkega inštituta in za izpopolnitev službe za raziskavo tržišča. Zdravstveni del je že do zdaj

opravil pomembno delo, saj predstavlja medicinska rehabilitacija kar polovico vseh zdraviliških uslug. Število pacientov zaradi stabilizacije upada, zato se bodo v novem srednjeročnem obdobju še bolj potrudili za prodajo ležišč tujim gostom. Za to imajo vse možnosti, če se bodo le znali bolje prilagoditi njihovim željam in jim narediti bivanje prijetnejše. Že doslej so namreč ugotavljali, da porabijo bolniki za zdravstveno rehabilitacijo povprečno dve uri in pol na dan, ostali čas pa so prosti. Mnogi se dolgočasijo, ker se zdravilišča organizaciji prostega časa niso posvečala dovolj. Svoje goste bi lahko prijetno razvedrila z izleti, s privlačno ponudbo knjig, z obiskom koncertov in drugih prireditvev, s pikniki v naravi, z razstavami in ipd.

Za prodor v svet imajo vse možnosti zdravilišča Rogaška Slatina, Čateške Toplice, Laško in Radenci. Do zdaj so imeli goste predvsem iz Italije, Avstrije in Nemčije. Tujcem so prodali 16 odst. vseh nočitev. V prihodnje bodo zdravilišča poskušala privabiti sem tudi goste iz skandinavskih dežel in iz Velike Britanije.

J. TEPPEY

Umrli Janko Gregorič

20. januarja je tragično preminil Janko Gregorič, upokojeni pod-

polkovnik JLA, revolucionar in znani družbenopolitični delavec novomeške občine. Znan je bil na

širšem dolenjskem območju, tudi v rodni Beli krajini, kjer je pred leti dlje časa služboval kot vojaški starešina. Janko Gregorič je bil komandir partizanskega voda, ki je spremljal slovenske delegate na zgodovinski poti na zasedanje AVNOJ. V zadnjih letih je s slovensko mladino to pot še nekajkrat prehodil. Danes, 22. januarja, se bodo Novomeščani poslovili od Janka Gregoriča med 10. in 16. uro, ko bo truplo pokojnika v avli doma JLA. Janko Gregorič bo pokopan v Ljubljani v petek, 23. januarja, ob 16.30. Več o življenjski poti za služnega revolucionarja prihodnjic.

Na sejmju mode našim „zmaja“ in diplome

Najvišje priznanje Labodu in Jutranjki

Na letošnjem sejmju „Moda 81“, prirejenem na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču, ki je trajal od 12. do 16. januarja, sta z dolenjsko-posavskega območja dobila najvišje priznanje, „Zlatega zmaja“, novomeški Labod za celotno razstavljeno kolekcijo in sevniška Jutranjka za obe razstavljene kolekciji otroških oblačil.

Diplomo sejma pa je dobil tudi novomeški Novoteks za novo kolekcijo „Teen“.

Modni sejem, ki je bil že 26. po vrsti, je potekal v hudi konkurenci 497 delovnih organizacij iz vse Jugoslavije. Na 20.000 m² površine, ki je bila od lani povečana za 4.000 m², je bila zastopana domala celotna jugoslovanska tekstilna, konfekcijska in obutvena industrija ter proizvajalci modnih dodatkov in galanterije.

V času sejma, na katerem je bilo okrog 50.000 obiskovalcev, sta bili vsak dan popoldanska in večerna modna revija, medtem ko je Labod organiziral po trikrat na dan še posebne minirevije.

PRIZNANJE ZA TRIMO - Pretekli teden je trebanjski Trimo obiskal generalpodpolkovnik Anton Djerki in na slavnostni seji osrednjega delavskega sveta podelil priznanje tej delovni organizaciji in predsedniku kolektivnega poslovodnega organa Ivanu Goletu. Trimo in Ivan Gole sta dobila priznanje zveznega sekretariata in uprave za uspešno odpravljanje posledic potresa v Črni gori in za 10-letno zgedno sodelovanje z JLA. Slovesnosti so se udeležili tudi predstavniki občine in družbenopolitičnih organizacij ter Stane Potočar. (Foto: J. Simič)

VREME

Do konca tedna bo suho, deloma jano in še razmerno hladno.

Drama, ki naj bi se že zavrnila, je naposled prišla do svojega vrha. Medtem ko bo svet še nekaj časa razpravljaj, kdo je zmagovalac, kdo pa poraženec v igri živcev, potrpljenja in političnih ter vojaških pritiskov, je novica, da sta se vladi Irana in Združenih držav Amerike naposled sporazumeli o pogojih za izpustitev zaprtih diplomatov — čisto zanesljivo najbolj osrečila prav zaprte nesrečnike iz Teherana.

Končno sporazum o izpustitvi talcev

Tisti trenutek, ko se bodo vrnili, se bo zanje končala najbolj dramatična dogodivščina življenja, za svet pa diplomatski zaplet brez presedanja. Nobenega dvoma ni, da se bodo diplomati, pravniki, novinarji in državniki še dolgo prepirali o najbolj enavaden primeru v zgodovini svetovne diplomacije. Ni se še zgodilo, da bi neka država nastopila v vlogi terorista tako kot Iran in še celo ne, da bi prisilila na kolena veselo ter ji narekovala pogoje za izpustitev zajetih državljanov.

Konec dober — vse do dobro, bodo rekli nekateri in za talce to brzkone drži, dasi se je konec odmakal iz tedna v teden, iz meseca v mesec, več kot leto dni.

Najpomembnejše vprašanje je sedaj kajpak, kaj bo ta razplet za talce s talci pomenil za obe neposredno prizadejeni in vanj vpleteni strani. Za Iran brzkone dodatno mero samozavezi in občutek zmagovalstva, kar zadeva prve čustvene reakcije, ter zajeten kup dolarjev.

Združene države Amerike bodo vesele, da so talci doma in to bo nedvomno veliko olajšanje, toda ne brez hkratnega občutka ponizanja in tudi jeze, da so se morali ukloniti „tretje-razredni sili“.

Za Reagana je to velik dobiček, saj bo začel svoje

predsednikovanje neobremenjen z moro, ki je tako dolgo tlačila njegovega predhodnika Jimmyja Carterja in ga naposled tudi pomagala spraviti iz Bele hiše. V njej bi bil namreč precej zanesljivo še danes, če bi mu uspelo pripeljati talce domov okroglih deset dni pred lanskoletnimi novembrskimi volitvami. Reagan se ima v precejšnji meri za svojo izvolitev posredno zahvaliti prav Iranem.

Toda medtem ko bodo od vsepovsod prihajale dobre želje za petdesetorico diplomatov in zadovoljstvo, da se je ugrabitev vendarle srečno končala, bodo v ozadju ostali strah, nezaupanje in dvomi o nevarni praksi, ki so jo Iranci s tem vpejali v mednarodne odnose. Izkazalo se je namreč, da se ugrabitev naposled obnese in da je celo poplačana — in to kljub temu, da je bila skoraj vsa svetovna javnost ogorčena, ko je do nje prišlo. Iran se ni uklonil ne Združenim narodom, ne mednarodnemu sodišču in ne prošnjam. Ugrabitelji so izpustili talce šele tedaj, ko so jim Združene države Amerike obljubile izplačati velikansko odkupnino, ki v trenutku, ko to pišemo, še ni znana.

Nedvomno je res, da je bil dobršen del tega denarja last Irana, toda talci, ki so jih ugrabili, niso imeli z njim nikakršne zveze in so povsem nedolžni plačali ceno za vse, kar so napak storili drugi.

Iran je imel pravico terjati nazaj denar, ki je bil njegov in je prišel v tužino bodisi zato, ker ga je tja spravil nekdanji šah, bodisi kako drugače, ni pa imel pravice prekršiti vse veljavne običaje ter zakone in ugrabiti nedolžne ljudi.

A to so kajpak lahko le akademska razmišljanja, ki veljajo malo ali nič v tem čudnem svetu, v katerem od Salvadorja do Vietnama v največjem številu primerov ceno za napake drugih plačujejo... nedolžni

JANEZ ČUČEK

ŠTIRIDESETI PRVI DRŽAVLJAN ZDA — Združene države Amerike so dobile novega predsednika tudi uradno: v Washingtonu je zaprisegel Ronald Reagan in tako postal štirideseti prvi državljani v zgodovini ZDA. Svetovna javnost bo sedaj pozorno poslušala vsako njegovo besedo, da bi ugotovila, v katero smer kani (in predvsem kako) popeljati svojo državo. Prerokujejo mu marsikaj: od tega, da bo nepopustljivo trd v obrambi ameriških interesov do tega, da se bo pač moral ukloniti zahtevam časa ter okoliščin. Na sliki: novi ameriški predsednik Reagan z družino. (Telefoto: UPI)

Uskladitev, ne pa dirka cen

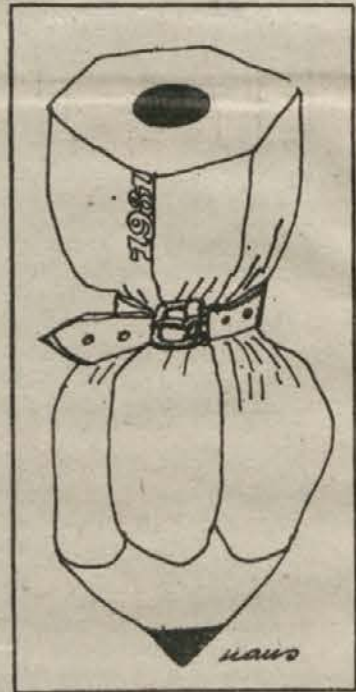
Nov sistem oblikovanja in sproščanja cen — S posebnim mestom za kmetijstvo

Med razpravami o razvoju gospodarstva v prihodnjih letih smo slišali, da cen pomembnejših živil ne bo moč povsem sprostiti. Torej tudi ne cen kmetijskih pridelkov in živine. Te cene so namreč pod različnimi oblikami nadzorstva tudi v vseh gospodarsko razvitejših državah. Cene živil so omejene, hkrati pa imajo kmetovalci jamstvo za določene odkupne cene.

Uvajamo nov sistem oblikovanja in sproščanja cen. Kmetijstvo bo imelo v njem posebno mesto. Odobrene in varstvene cene naj bi se gibale v določenih okvirih, da bi ustrezale kmetovalcem in porabnikom in bi hkrati bile trdne, vsaj veliko trdnejše kot doslej.

Tako oblikovanje cen pa zahteva več prožnosti, kot jo je bilo doslej, in sprotno prilagajanje vsem spremembam na trgu. Občasno pomanjkanje hrane in presežki s padci cen so bili namreč posledica premajhne občutljivosti za pravo mero, pogosto tudi pri pridelovalcih, ne le pri tistih, ki so tiščali cene navzdol.

Primerjajmo mleko in meso! Živinorejski strokovnjaki pravijo, da bi cena 1 kg žive teže mladega pitane goveda morala biti približno enaka ceni 6

TELEGRAMI

TEHERAN — Na iraško-iranskem bojišču tečejo še naprej ostri spopadi okrog Ahvaza, Susangerda in Howeizeha. Obe strani poročata o velikih izgubah nasprotnika. Posebni odposlanec OZN Olof Palme, ki ima nalogo posredovati za mir, se je sestel najprej z iranskim predsednikom Banjem Sadrom, nato pa še s premierom Mohamedom Alijem Radžajem. Reuter poroča, da je Palme po sestanku povedal, da Iran načelno odklanja sleherna pogajanja, vse dokler bodo na njegovem ozemlju tuje čete.

VARŠAVA — Poljska vlada meni, da lahko proces obnove, „ki se uredi nekoč“, zavrejo akcije, ki računajo na anarhijo in izpodkopavanje avtoritete države in avtoritete organov oblasti. Vlada gleda konstruktivno na sodelovanje s sindikalnim gibanjem „solidarnost“. Meni, da je odgovornost za državo skupna in da morajo pri cenitvi te odgovornosti sodelovati vse organizacije in sleherni državljani.

BEOGRAD — Miloš Minić, član predsedstva CK ZKJ in predsednik zveznega sveta za mednarodne odnose, je na čelu jugoslovanske partijske delegacije odpotoval na uradni obisk v Ljudsko republiko Angolo.

Na poziv CK KP Francije pa je odpotoval v Pariz na krajiš delovni obisk član predsedstva CK ZKJ dr. Aleksander Grlščkov.

litrov mleka. Hkrati z zvišanjem cene pitancev bi morali zvišati tudi ceno mleka, da bi ohranili tako razmerje. Ker lansko jesen tega niso storili, je proti koncu leta odkup mleka močno upadel.

To ni bila prva izkušnja te vrste, živinorejci pa želijo, da bi bila za dnja. Deset, dvajset let že razpravljajo, da se ne kaže usmeriti le na pitanje goved ali reje molznic, ker ima kako leto boljše ceno mleko, drugo pitanje. Tako določanje cen je tudi zaviralo hitrejši razvoj živinoreje, enkrat prireje mesa, drugič mleka.

Take ovire se še zvečajo, kadar se poruši ustrezno razmerje med cenami krme in živine. To je bilo v preteklih letih enako pogosto kot med mesom in mlekom.

Popolna sprostitvev cen, kakršno zahtevajo nekateri kmetovalci, bi sedanjo negotovost še zvečala. Ustrezala ne bi niti priložnostnim pridelovalcem, ki jih spodbudijo le visoke cene. Kajti cene bi bile visoke le takrat, ko oni zaradi nizkih cen v prejšnjem letu ne bi posejali nič za trg.

Resni kmetovalci se zatorej ne navdušujejo za popolno sprostitvev cen. Minimalne naj bodo zajamčene, zgornje pa pametno omejene. Kakor bodo rasle vse druge cene v povprečju, tako naj bi zviševali tudi kmetijske. Ob hitrejši rasti inflacije bolj pogosto in ne le enkrat letno, v začetku leta za vse leto, kot so določili lani v oktobru za letos. Včasih so že razpravljali, da bi tako zvišanje uvedli pri vsakih petih odstotkih povprečne rasti vseh cen. Potem ne bi bilo treba nenaenkrat zvišati cen mesa, mleka in drugih živil za 20, 30 ali še več odstotkov, kot se je dogajalo doslej. Še prej pa je treba cene vseh kmetijskih pridelkov in živine dobro uskladiti med sabo in z drugimi cenami, ki vplivajo na proizvodne stroške v kmetijstvu.

JOŽE PETEK

NEKATERI NISO NIKOLI ZADOVOLJNI z vremenom: pozimi jim je premraz, poleti vroče. Toda če se bodo uresničile napovedi nekaterih britanskih vremenoslovcev, nam bo vsem kmalu še presneto vroče. No, presneto je morebiti malce pretirano, ampak da bo topleje pa drži — zatrjujejo ti vremenoslovci. Pravijo, da se bo v naslednjih nekaj desetletjih (k sreči torej ne v nekaj letih) poprečna temperatura na zemljin obli tako povečala, kot se še ni v zadnjih tisoč letih. Leta 2050 bo na primer topleje kot je bilo kdajkoli v zadnjih 18.000 letih. Ampak nobene panike prosim, kajti vremenoslovci se naposled tudi motijo... Kar lahko preverimo vsak dan sproti ob vremenskih napovedih tudi pri nas...

KO BO V MOSKVI PRIHODNJI MESEC KONGRES sovjetske komunistične partije, bodo v glavnem mestu Sovjetske zveze imeli tudi nekaj priložnostnih prireditev — od sportskih do kulturno-umetniških. To, kajpak ne bi bilo nič posebnega če ne bi objavili, da bodo v Moskvi med drugim uprizarili tudi nek o igro Leonida Brežnjeva, za katero je avtor prejel tudi najvišje literarno priznanje Sovjetske zveze... Literatura in politika...

POLITIKA PA JE SEVEDA LAHKO različna, včasih pa seže tudi na nedovoljeno področje. Tako je na primer med nedavnimi volitvami v nekem manjšem avstralskem kraju občinski svetnik, ki se je potoval za ponovno izvolitev, začel na vse pretege vabiti svoje sodržavljane na pijačo v lokalna gostišča. Kupoval je vsem, ki so ga bili pripravljene poslušati na temo „kaj bom dobrega storil za vas, ko bom ponovno izvoljen“. In res so ga izvolili, a nekaj tednov kasneje je inspekcija ugotovila, da je nadobudni politik denar za pijačo, s katero je vabil državljane naj glasujejo zanj — vzel iz občinske blagajne. Odvezli so mu mandat, grozi pa mu tudi zapor — za katerega je, mimogrede rečeno, zatrdil, da ga bo izboljšal, če bo izvoljen... Morda je slutil, da bo sam prišel za rešetke...

A ZA REŠETKE JE MOGOČE tudi prostovoljno. Tako je vsaj storil neki Jesse O'burk, ki je v manjšem kalifornijskem mestu sredi trga udaril policaja, da bi ga zaradi tega zaprl. In zakaj je hotel v zapor? Zato, je rekel sodniku, da bi imel mir pred ljubosumno ženo... Lahko bi bilo tudi obratno...

NAIROBI — Trije vzhodnoafriški voditelji, predsedniki Moi iz Kenije, Nyerere iz Tanzanije in Kaunda iz Zambije, ki jih je ugandski predsednik dr. Milton Obote povabil na vzhunsko srečanje v Kampalob, so podprli napore za stabilizacijo in normalizacijo razmer v Ugandi. Dogovorili so se o rednih medsebojnih prihodnjih srečanjih.

RIM — Preiskava zoper ugrabitelje rimskega sodnika D'Ursa je v polnem teku in je že rodila prve sadove. V zaporu sta se znašla dva terorista — zaročenca — ki sta najemala stanovanja, v katerih se je sestajala rimska kolona „Rdečih brigad“. Aretirana turistka sodeluje s preiskovalci, ki so z njeno pomočjo prišli do pomembnih podatkov o ugrabiteljih.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Industrijska proizvodnja v Jugoslaviji se je v primerjavi z letom 1979 lani povečala za 4,3 odstotka. V zadnjem mesecu prejšnjega leta se je proizvodnja v primerjavi z decembrom leta 1979 povečala za 1,5 odstotka, v primerjavi s povprečno enomesečno proizvodnjo v letu 1979 pa za 12,2 odstotka.

Po sporočilu zveznega zavoda za statistiko se je rast industrijske proizvodnje lani najbolj

Dragoceni odstotki

povečala v Črni gori za 7 odstotkov. V BiH je bila proizvodnja večja za 6,8 odstotka, v Srbiji za 5,4 odstotka, v Makedoniji za 4,6 odstotka, v Sloveniji za 2,6 odstotka, na Hrvaškem pa za 2 odstotka. Na ožjem območju Srbije se je industrijska proizvodnja povečala za 6, v Vojvodini za 5,2, na Kosovu pa za 0,3 odstotka.

Največjo rast so dosegli pri predelavi premoga in sicer 12-odstotno, zatem pri proizvodnji kemičnih izdelkov za 9 odstotkov, medtem ko se je proizvodnja v elektro gospodarstvu, predelavi barvnih kovin, predelavi kemičnih izdelkov, predelavi usnjene obutve in galanterije ter izdelovanju pijač povečala za 8 odstotkov. Po drugi strani se je proizvodnja nekovin zmanjšala za 5 odstotkov, proizvodnja in predelava tobaka za 3, proizvodnja železove rude pa se je zmanjšala za 2 odstotka.

ZOŽENJE INVESTICIJ

Najnovejši program negospodarskih investicij zveznih organov in organizacij za obdobje od 1981 — 1985 vsebuje visoko

stopnjo varčevanja. V prihodnjih petih letih bodo za negospodarske investicije porabile 1,5 odstotka proračuna federacije, s tem, da negospodarske investicije v letošnjem proračunu sodelujejo s samo 1,1 odstotka.

Novi petletni program investicij zveznega sekretariata za zunanje zadeve se je zmanjšal za 27,8 odstotka v primerjavi s prvotnim. V prihodnjih petih letih bodo v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve porabili za investicije približno 3,5 milijarde dinarjev, od tega največ za posodobitev službe za zveze, nakupe in zidavo poslopj za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništev ter za zidavo stanovanj. Tudi zvezni sekretariat za notranje zadeve bo zmanjšal investicije in sicer za 28,2 odstotka v primerjavi s prvotnimi načrti. Za investicijske objekte bodo v zveznem sekretariatu za notranje zadeve do leta 1985 porabili skupaj 1,5 milijarde dinarjev.

SREDI JUNIJA 3. KONGRES SAMOUPRAVLJAVCEV

Tretji kongres samoupravljalcev bo 16., 17. in 18. junija v centru Sava v Beogradu, udeležili pa se ga bodo 1804 delegati in gostje. Dokončno odločitev o teh organizacijskih podrobnostih so sprejeli na seji odbora za sklic in pripravo tretjega kongresa samoupravljalcev ter sprejeli tudi navodilo za izvolitev delegatov. Volitve bo treba opraviti do 16. aprila. Na seji odbora so še opozorili, da je ostalo zelo malo časa, zato je treba vse dejavnosti pospešiti in okrepiti, posebej v združenem delu, ki je imelo do sedaj preveč opravka z vsakdanjimi problemi gospodarjenja in s plansko dejavnostjo.

M. MEDEN

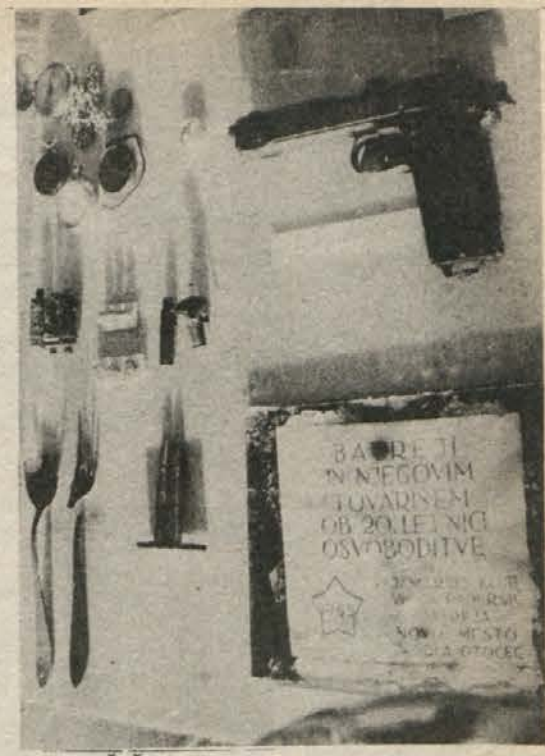

PLAZ ZOŽIL KRKO — Ob železniškem mostu, na nakdanjem odlagališču kremenčevega peska podjetja Kremen iz Novega mesta, je v petek zdrsnilo v Krko nekaj sto kubikov zemlje, ki so jo tja že nekaj let pridno dovažali kamioni z gradbišč novega zdravstvenega doma, teniškega igrišča, v zadnjem času pa tudi z gradbišča Ceste herojev. Po mnenju komisije, ki si je v ponedeljek ogledala plaz, je zemlja pričela drseti zaradi gladke osnove, ostankov nekdanjih bazenov kremenčevega peska. Velike škode ni, potrebno pa bo čimprej spraviti strugo reke Krke v prejšnje stanje. (Foto: J. Pavlin)

KIOSK — OKREPEVALNICA — 16. januarja je v Kočevju odprl okrepčevalnico Braco Žegarac. V kiosku, ki je ob mostu pri Likovnem salonu, prodaja hamburške klobase, hot-dog in tople sendviče po ceni od 15 do 20 din. Kiosk je odprt od 7. do 18. ure, med gosti pa so mladi in odrasli. (Foto: Jože Primc)

PADERŠIČEVI OSEBNI PREDMETI — V avli Ljubljanske banke so člani novomeškega Jamarškega kluba pripravili razstavo predmetov, ki so jih našli v dolenskih jamah. Posebno pozornost vzbujajo vitrina, kjer so razstavljeni predmeti Vinka Padersiča—Batreje iz Beceletove jame. Razstava bo odprta do 15. februarja. (Foto: Pavlin)

ZA PIONIRJA DOVOLJ DELA

Gradnja objektov, ki jih SGP Pionir prevzema v naših obmorskih krajih, je zelo dobrodošla, saj omogoča neprekinjeno zaposlenost kapacitet tudi v zimskem času, ko je v naših krajih zmanjšana gradbena sezona. Tako Pionir trenutno gradi v Hercegovnem hotelu Plažo in stanovanjski kompleks v zalivu Miholašiča na Cresu, oboje pa mora biti dograjeno do začetka letošnje glavne turistične sezone.

Nadaljujejo tudi gradnjo stanovanjskih objektov na Reki in tribune na stadionu v Titogradu.

V decembru pa je Pionir v Sarajevu podpisal sporazum za izgradnjo 300 stanovanj letno za dobo petih let, ki bodo zgrajena v celoti po Pionirjevi tehnologiji. Na tem gradbišču stalno pa bo na 250 delavcev. Gradnja bodo tudi vse objekte za zimske olimpijske igre 1984 v Sarajevu.

Sejmišča

BREŽICE: Na sobotnem sejmu so lahko kupci izbirali med 483 pujski in 20 nad tri mesece starimi prašiči. Prvih so kupili 356, drugih pa 14; pujski so veljali 72 do 75, starejši prašiči pa 60 do 62 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti
Neustavljiva plastika

Nove plastične mase, ki jih v vse večjem izboru ponuja kemična industrija, so si utirle pot tudi v vinogradništvo in vinarstvo, to je v vejo kmetijstva, kjer so jih še do nedavnega gledali zviška, z nezaupanjem in podcenjevanjem. Zaradi številnih prednosti se novosti hitro uveljavljajo, tako da lahko trdimo, da plastika že spremlja grozdje od vinograde do kleti in od tam do mize.

Najrazičnejše umetne smole, med njimi polietilen visoke gostote, ki mu pravijo Moplen RO, so vinogradniku ponudile uporabno pomoč v boju proti toči. Iz te snovi so namreč mreže, ki so se zaradi svoje trdnosti in obstojnosti dobro obnesle. Plastika se uveljavlja tudi v druge namene. Nobena novost niso več vodne cevi iz polivinil-klorida. Cementne kadi v vinogradih so zamenjale plastične, ki so cenejše in lažje. Plastični so čebri, brenče in drugo kletarsko posodje.

Plastične mase se ne zmenijo za ironične komentarje in vztrajno nadomeščajo tudi klasične posode za vretje mošta. Leseni sodi sicer še vedno ponosno ohranjajo tradicijo, ob njih pa je vse več pomožnih plastičnih naprav, kot so dovodne cevi iz polietilena ali polipropilena, polietilenski filtri, plastične prevozne cisterne ipd. Celotno cenjene porozne zamaške iz plute so marsikje zamenjali cenejši polietilenski, kapsule iz takega materiala pa krasijo in varujejo nedotakljivost običajnega plutastega zamaška na steklenkah vina.

Vse bolj se uveljavljajo tudi plastične steklenice ter posode za kemična sredstva in škropiva, ki jih uporabljamo v vinogradništvu. Nekoliko manj poetična, a prav tako potrebna je uporaba polietilena nizke gostote v izdelovanju embalaže oziroma za boj za steklenke navadnega vina, pa tudi drugih pijač. Tudi grozdje vse več potuje po svetu v različnih plastičnih skatlah. S grozdje je mogoče povečati tudi estetski učinek, ki še dodatno odpira možnosti za uporabo plastičnih mas v vinogradništvu in kletarstvu ter seveda tudi drugih kmetijskih dejavnostih.

(Po listu Gospodarstvo, Trst)

Otroška hrana jih bo rešila

V mirenski Kolinski bodo letos predelali le 4.000 ton krompirja

Lansko slepomišenje okoli cene krompirja v slovenski poslovni skupnosti za krompir in vrtnine je dosti prispevalo k temu, da se je zaradi prenizko zastavljenih odkupnih cen tudi mirenska Kolinska znašla skoraj brez surovin in da se mora „reševati“ z drugimi izdelki iz svojega raznolikega proizvodnega programa.

Medtem ko so imeli najprej načrt o predelavi 9.000 krompirja, so morali potem te količine zmanjšati na 6.000 ton, po zadnji varianti pa bodo predelali le 4.000 ton krompirja. Tako malo krompirja jim je uspelo odkupiti kljub hitremu ukrepanju, po katerem naj bi na tedanjo odkupno ceno pritaknili še nekaj za kilo. Ker tovarna, katere maksimalne predelovalne zmogljivosti se vrte okoli 12.000 ton na leto, ob tako nizki proizvodnji ne bi mogla učinkovito poslovati, bodo morali več delati na drugih proizvodnih programih. Tako naj bi letos izdelali kar 1.400 ton hrane za otroke in le 600 ton pireja, od česar bodo precejšnje količine izvozili v ZSSR.

Ceprav je poudarek na proizvodnem programu hrane za otroke zanje v veliki meri rešilna bilka, pa jim po drugi strani povzročajo velike težave pakirnice. Res je, da je pakirnica nova, toda njene zmogljivosti zdaj ne ustrezajo za tako velike količine četrtilogramskih paketov otroške hrane. Zato bo pakirnica, ki

je že prej predstavljala zelo ozko grlo v proizvodnji, taka tudi poslej. Z omejenimi denarnimi sredstvi, ki so jim bila na voljo, niso mogli kupiti boljših strojev, kot jih imajo zdaj.

Ceprav težave, s katerimi se sedaj srečujejo v tem kolektivu, še zdaleč niso majhne, pa vendarle mislijo, da jim bo uspelo uresničiti finančni plan. Seveda bo treba za ta cilj, ki v sedanjih pogojih gospodarjenja ni tako lahko dosegljiv, vložiti v delo še več naporov slehernega delavca.

J. S.

Negotovost ostaja

Po seminarju na Bledu

Te dni je Zadruga zveza Slovenije na Bledu pripravila dvodnevni seminar za predsednike samoupravnih organov in poslovodne kadre v kmetijsko proizvodni in zadrugništvu. Na dnevnem redu so bile teme: kratka ocena dogajanja na področju kmetijstva v letu 1980, naloge zadrugništva v letu 1981, razvoj kmečkega turizma, predstavitev založniške dejavnosti za kmetijstvo ČZP Kmečki glas, naslednji dan pa: vloga zavarovanja za ekonomsko varnost združenih kmetov; organiziranost zavarovalstva v SRS, akcija zavarovanja v rastlinski proizvodnji in živinoreji ter akcijski program za razširitev skupnega zavarovanja kmetijske proizvodnje v letu 1981.

Dnevni red je bil torej razdeljen na dva dela: na pereča vprašanja, ki zadevajo kmetijstvo in zadrugništvo, ter na propagando zavarovalstva. V obeh primerih seminar, če noče ostati na ravni običajnega in v bistvu brezplodnega srečanja zadrugnikov, ne bi smel biti šport, ob katerem stojte na eni strani igrišča tisti, ki pripovedujejo, kaj bi zadrugništvo lahko in naj naredilo za hitrejši razvoj kmetijstva, na drugi pa zadrugni-

ki, ki že leta pripovedujejo, česa ne morejo storiti zaradi vrste okoliščin, ki so izven njihove moči.

Seminar torej ne bi smel biti običajen sestanek, na katerem „glavni“ govorniki ponavljajo že ne samo enkrat povedana stališča in načrte, na drugi pa enako delajo zadrugniki. Kajti seminar pomeni razpravljalsko in polemično soočenje tez, stališč, hotenj in možnosti, kakršno naj bi privedlo do končnih in enotnih rešitev in zaključkov za akcijo. Tega pa blejski seminar ni dal in je zadrugnike glede večine nerešenih vprašanj pustil še nadalje v negotovosti.

S. KUHAČ

Bogatejši sejem

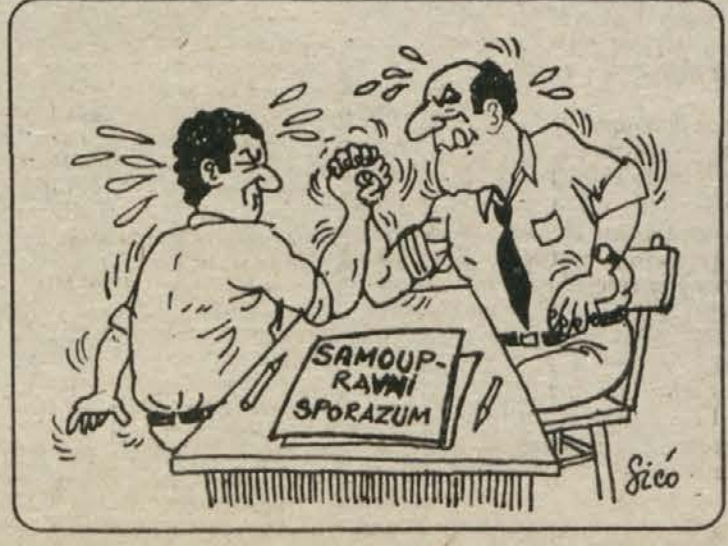
Radgona še posebej vabi dolenske vinogradnike

Mednarodni in osrednji slovenski kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni je lani že osemnajstič pokazal nadaljnjo rast. Tako so ugotovili na zadnji seji SIS „Kmetijsko živilski sejem“, ko so obravnavali program sejma za letošnje leto. Radgonski sejem je zadnja leta napredoval zlasti z rastavo plemenske živine, ki je poleg svetlooljaste pasme lani zajela tudi izbor plemenske govedi rjave pasme iz vse Slovenije. Letos in v prihodnjih letih bodo na razstavi prikazane vse pasme, ki jih redijo v Sloveniji, hkrati pa tudi plemenske živali iz sosednjih dežel, Avstrije in Madžarske.

Manj razveseljivo je, da Pomurskem sejmu že primanjkuje prostora, lani pa tudi ni dobil dovolj deviz, zaradi česar je upadlo zanimanje tujih proizvajalcev, saj ne morejo prodati na sejmu toliko svojih izdelkov, kot bi jih lahko, če količina deviz ne bi bila omejena.

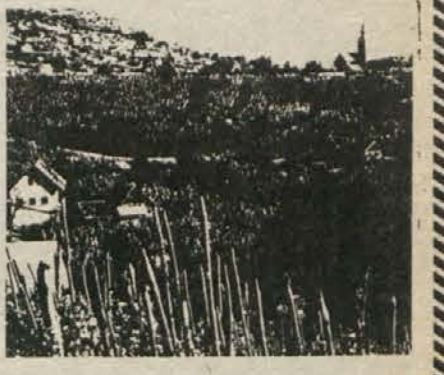
Letošnji 19. mednarodni kmetijsko živilski sejem bo od 21. do 30. avgusta. Poleg govedorejske razstave bo imel tudi razstavo plemenskih svinj, konj in perutnine. Letos bodo prvič prikazali tudi drevničarstvo ter delovanje jugoslovanskih inštitutov za žlahnjenje koruze. Letos bo že šestič po vrsti razstava slovenskih vin zasebnih vinogradnikov s poskušnjo ter strokovnim ocenjevanjem. Na to prireditelji posebej opozarjajo vinogradnike posavskega vinorodnega rajona, kamor spadajo tudi naše gorice.

S. K.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Ceprav porjavelo vino ne pomeni težje napake vina, ni potrebno, da do tega pojava sploh pride. Ko pa enkrat vino porjavi, napako težko odpravimo.

Tisti, ki so upoštevali nasvet, po dan na tem mestu v 41. št. Dolenjskega lista (9. 10. 1980) o žveplanju drozge in mošta ob trgatvi, takih težav z vinom nimajo. Njihovo vino je po pretakanju lepe, čiste barve in normalnega okusa, zlasti če so upoštevali še drugi nasvet o pravilni popravi moštov s primerno količino sladkorja.

Porjavelo vino

druga leta, saj je slabo vreme v času trgatve povečalo število povzročiteljev rjavenja, to je kvasil (encimov) oksidaze, gnilobnih in drugih škodljivih bakterij ter drugih primesi, ki so prišle z grozdem v mošt in vino. Te nezaželene goste lahko odpravimo le z žveplanjem drozge in mošta, kar sem pravočasno svetoval.

Vino, ki ga dobimo od nezveplane drozge in mošta, se na splošno nerado čisti. Takoj ko tako vino pride z zrakov v dotik, zlasti če stoji dalj časa v odprtem kozarcu, „nategne“, kot rečemo; to pomeni, da spremeni barvo, postane bolj temno, pozneje se močno skali, tako da je bolj podobno godlji kot vinu. Poleg tega dobi neprijeten okus. Vojni takega vina nas spominja na posušeno sadje ali skorjo kruha. Okus nas spominja na „šeri“, je suh in neprijeten. Pozneje se iz vina izloči rdečkasto-rjav blato, ki se poleže na dno kozarca. V mnogih primerih se v 2 do 3 dneh prikažejo na površini porjavelega vina vijoličasti mastni madeži, ki jih tvori skupine raznih škodljivih bakterij, ki se nahajajo v takem vinu.

Porjavitev vina povzročajo v prvi vrsti razpadajoče črslavinaste snovi in manj znane spojine fenolnega značaja. Znanost je dokazala, da zaradi delovanja kvasilk oksidaz, ki živijo v sožitju z glivicami gnitja (botrytis), črslavinaste snovi v vinu oksidirajo. Kvasila na gnilem grozdju ustvarja zlasti glivica Botrytis cinerea. Kvasila (encimi) vežejo kisik iz zraka na taninske in razne druge snovi v vinu z različno zmogljivostjo in se zaradi tega spreminjajo po

sestavi in tudi po barvi. V hujših primerih napadejo poleg kvasila oksidaze, beljakovine v vinu se druge glivice, ki beljakovine razkrajajo, in če se te glivice v nepretočenem vinu močno zaredijo, lahko povzročijo eno izmed najbolj nevarnih boleznih vina, to je „zavrelko“, pri kateri se razvijajo tudi plini, tako da vino šumi, česar pri navadnem rjavenju ni.

Največkrat nam porjavijo bela vina. Porjavenje pri belih vinih tudi najprej opazimo. Zaradi zunanega videza je porjavenje belih vin posebno neprijetno, saj takega vina ne moremo in tudi ne smemo prodati, uživanje pa vzbuja pri potrošniku odpor. Posebno mošti iz delno gnilega grozdja, če nismo drozge in mošta žveplali in takoj po trgatvi prešali, bodo porjavili.

Rdeča vina porjavijo bolj poredko, vendar je tudi pri teh porjavenje močno razširjeno, le da ga vinogradniki zanemarijajo in manj opazijo. Rjavenje rdečih vin pa je še usodnejše kot rjavenje belih vin, ker pride tu poleg že naštetih vzrokov še do razkroja rdečih barvnih snovi, ki na kraju lahko popolnoma razpadejo in preidejo v umazano rjavo usedlino. Da preprečimo porjavenje rdečih vin, moramo drozgo in mošte prav tako kot pri belih vinih žveplati. Mnenje, da rdečih vin ne smemo žveplati, je praksa ovrgla. Pri žveplanju rdečih vin, drozge ali mošta, trenutno res pade intenzivnost rdeče barve, vendar se po kratkem času vrne njena jakost in postane še bolj izrazita, sveža, ognjeno rubinasto rdeča — čista.

Postopek s porjavelim vinom

Kot rečeno, so glavni povzročitelji porjavenja kvasila, pa tudi druge glivice. Te škodljive sovravnike v vinu moramo najprej uničiti. Za uničenje kvasil je kmečkimi vinogradnikom na voljo najenostavnejše sredstvo žveplo (SO₂), vezano na kalij, to je kaljev metabisulfit (K₂S₂O₅), ki ga prodajajo prodajalnice KZ, drogerije in lekarne. Za 100 litrov vina vzamemo pri rdečih vinih 10 do 15 gramov, pri belih vinih pa 15 do 20 gramov tega sredstva. Največkrat že sam dodelek tega sredstva zadošča, da se vino očisti. Če pa vino po dodatku kaljevega metabisulfitu še ni čisto, je treba vino čistiti še z želatino ali jajčnim beljakom, v skrajnem primeru z lesnim ogljem, ki pa rdečemu vinu vzame barvo.

DT

V Maximarketu še zaloge zimsko športne opreme

Letos že 9. veleslalom cicibanov za pokal Maximarketa

Moj letošnji prvi sprehod po Maximarketu je bil namenjen novostim pri ponudbi in zimsko sezonski prodaji, ker je letošnja zima še v polnem zamahu. Hkrati pa objavljam tudi razpis za letošnji veleslalom cicibanov za pokal Maximarketa.

NOV ODDELEK

Že večkrat sem v Emoninih kotičkih poudarjal, da se Trgovska hiša Maximarket prilagaja željam in potrebam kupcev, da bi v njihovi trgovski hiši lahko kupili kar največ različnih izdelkov.

Pred kratkim so na tekstilni etaži v prvem nadstropju, odprli nov oddelek z imenom „Oddelek za oblačila in prosti čas in poklic“. Na zalogi imajo izdelke, ki so jih naročili glede na dosedanje povpraševanje. Izbiro pa bodo dopolnjevali in prilagajali vašim potrebam. Zato lahko rečem, da je oddelek še v razvoju kar ponovno kaže na to, da gosti v Maximarketu ne poznajo. Seveda pa boste kupci sami pomagali s svojimi sugestijami dokončno oblikovati izbiro oddelka.

Pa si oglejmo kaj imajo že sedaj na zalogi: bele predpasnike za gostinstvo in gospodinjstvo, vzorčaste predpasnike raznih krojev, domače halje brez rokavov, s kratkimi in dolgimi rokavi v različnih vzorcih iz materiala, ki je primeren za tople in hladne dni, moške delovne komplete (hlače in bluza) v modri barvi, enodelni kombinezoni na zadržo z dolgimi rokavi, hlače z naramnicami s povzanim prsnim in hrbtnim delom, delovne bluže in halje, bele halje za trgovino, laboratorije, zdravstvo in gostinstvo, dolge halje za prosti čas iz lažjih in težjih materialov, frotiraste komplete (hlače in jopiče s kapuco) za prosti čas in trenirke za otroke, ženske in moške, ki so uporabne v prostem času ter trenirke za sprehode in hobije. V kratkem pa bodo imeli na zalogi tudi delovne kape in delovne zaščitne rokavice.

V drugem nadstropju imajo veliko izbiro sanitarne keramike, radiatorjev, električnih boilerjev, litoželeznih kadi in droben inštalacijski material.

Na športnem oddelku imajo še vedno dobro izbiro Elanovih, alpskih in tekaških smuč, vezi in zimsko športne konfekcije.

Primanjuje pa že nekaterih številki športne obutve. Člani smučarske zveze, ki se izkažejo z izkaznico in kuponu pa imajo 10 % popust. Ljubitelji jazzovske glasbe se

bodo prav gotovo razveselili nove pošiljke uvoženih plošč, ki jih v Maximarketu v kratkem pričakujejo.

Maximarket pričakuje, da boste tudi letos zvesti bralci Emoninega kotička in seveda tudi redni obiskovalci in kupci. Do prihodnjic lepo pozdravljeni

Vaš JANEZ DOLENJSKI

BLAGOVNICA MAXIMARKET LJUBLJANA TRG REVOLUCIJE 1 ZVEZA TELESNOKULTURNIH ORGANIZACIJ MESTA LJUBLJANE SERVIS ZA MNOŽIČNE PRIREDITVE

Razpis

IX. veleslaloma cicibanov za pokal Maximarketa

1. Tekmovanje cicibanov v veleslalomu za pokal Maximarketa bo v organizaciji blagovnice Maximarketa in Zveze telesnokulturnih organizacij mesta Ljubljane in Servisa za množične prireditve. Tekmovanje bo na smučišču Tinkara 28. 2. 1981, s štartom ob 10,00 uri.
2. Pravico nastopa imajo vsi cicibani(ke) rojeni leta:
  - cicibanke rojene 1974 in mlajše
  - cicibanke rojene 1973
  - cicibanke rojene 1972
  - cicibani rojeni 1974 in mlajši
  - cicibani rojeni 1973
  - cicibani rojeni 1972
3. Deklice in dečki tekmujejo vsak na svoji progi.
4. Proga bo lahka in razločno postavljena.
5. Prijave sprejema blagovnica Maximarket, športni oddelek II. nadstropje do 26. 2. 1981
6. Prijavnica za tekmovalce je 30.- din in se jo poravnava na športnem oddelku s prijavo. Telefonske in pismene prijave se ne sprejemajo.
7. Kategorizirani tekmovalci, ki imajo jugo točke, nimajo pravice nastopa.
8. Pri žrebanju imajo vsi enake pogoje.
9. Žrebanje štartnih števil bo v četrtek 26. 2. 1981 v pasaji Maximarketa.
10. Razglasitev rezultatov bo po končanem tekmovalstvu v hotelu Alpina.
11. Prvo uvrščeni v vsaki kategoriji prejmejo pokal in diplomu drugo in tretje uvrščeni pa prejmejo diplomu.
12. V primeru slabih snežnih razmer, si organizator pridržuje pravico tekmovalce prestaviti. Obvestilo o tem bo v dnevnem časopisu in radiu.
13. Pri vplačilu prejme prijaviteljec podrobna navodila o tekmovalstvu.
14. Vse spore rešuje komisija v sestavi: Kontrec Drago, Virk Janez, Dremelj Peter.

Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije

RAZPISUJE

sprejem učencev v šolo za miličnike kadete

POGOJI ZA SPREJEM

- Na razpis se lahko prijavijo mladinci, državljani SFRJ, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:
- da so uspešno končali osnovno šolo
  - da niso starejši od 17 let
  - da so telesno in duševno zdravi
  - da zoper nje ni bil izrečen vzgojni ukrep ter da niso v kazenskem postopku
  - da obvladajo slovenski jezik
  - da imajo pismeno privoljenje staršev ali skrbnikov

KANDIDATI NAJ SE PRIJAVIJO NA RAZPIS

- NAJPOZNEJE DO 31. MARCA 1981 na pristojni postaji ali oddelku milice.
- Prijavo za vpis v šolo naj oddajo na obrazcu 1,20, kolkovano s 4.- din; prijavo morajo obvezno podpisati starši ali skrbniki, kar je hkrati tudi dokaz o njihovem privoljenju za vpis;
  - priložijo naj spričevalo o uspešno končani osnovni šoli; kandidati, ki še obiskujejo osmi razred, naj predložijo spričevalo za prvo polletje osmega razreda, spričevalo o končani osnovni šoli pa takoj, ko ga dobijo;
  - pismeno priporočilo in mnenje šole, v kateri se je šolal zadnje leto.
- Kandidati, ki bodo izpolnjevali vse razpisne pogoje, bodo vabljeni na zdravniški pregled, psihološki preizkus, preizkus telesnih zmogljivosti in znanja slovenskega jezika. Pri sprejemu v šolo za miličnike kadete bodo imeli prednost kandidati z boljšim učnim uspehom in tisti, ki bodo uspešnejši pri preizkusu znanja. O tem, ali je bil kandidat sprejet ali zavržen, bo obveščen do 10. junija 1981.

ZAČETEK IN TRAJANJE ŠOLANJA

Šolanje se bo začelo 1. septembra 1981 in bo trajalo štiri leta.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

Učenci imajo v šoli za miličnike kadete brezplačno stanovanje in hrano, uniformo, oblačila, perilo, učne pripomočke, zdravstveno in invalidsko zavarovanje ter pravico do denarnega zneska za osebne potrebe. Kdor uspešno konča šolanje in je bil najmanj tri leta miličnik, je oproščen služenja vojaškega roka. Po končanem šolanju mora delati v organih za notranje zadeve najmanj osem let. O pravicah in dolžnostih učencev se ob sprejemu v šolo sklene pogodba.

VSA POJASNILA DAJEJO

1. Republiški sekretariat za notranje zadeve SR Slovenije, telefon 327—290
2. Šola za miličnike kadete, Ljubljana, Tacen 48, telefon 51—737, in
3. vse postaje in oddelki milice.

REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE 47/4—81

Jože Vidic

Po sledovih vojnega zločinca Franco Frakeljna

11

Tako je bila decembra 1942. leta v Tomišlju ustanovljena vaška straža, njen poveljnik pa je bil Franc Frakelj. Ta lopov me je vseskozi preganjal. Prvič me je aretiral 27. junija 1943. leta. Bila je nedelja in so me aretirali, ko sem zjutraj v hlevu čistila konja. Poleg mene so aretirali še Franciško Grebenc in Alojzjo Modic. In veste, kaj so ti pobožni belčki storili? V Črni vasi so nas izročili Italijanom, rekoč, da smo partizanke, ki so jih oni ujeli. Italijani so nas najprej odgnali v Borovnico in iz tamkajšnjih zaporov v Ljubljano. Večkrat so nas zadržali, dokler končno ne niso spoznali, da so jih belčki nalagali. Vrnile smo se domov. Frakeljnu to ni bilo všeč. Že čez štiri najst dni je spet pridivil iz Tomišlja v Vrbljane. Zjutraj, ko sem odprla vrata, je stal pred vrati in mi potisnil pištolo v prsi. „Aretirana si,“ je rekel. „Italijani so na zaslišanju spoznali, da nisem ničesar kriva,“ sem se mu zadržala v obraz. To ga je razkačilo, da mu je zagrozil: „Če ne greš takoj z menoj, te ustrelim.“ Besno me je gledal s sivimi očmi, jaz pa trmastost svojimi zelenimi in nisem odmaknila pogleda. Morala sem z njim. Spotoma je aretiral še Ivanko Lesica in Franco Grebenc.

Domobranska postojanka v Tomišlju je bila v šoli. Tu smo bile zaprte. Nekaj dni pred tem so partizani pri belogardističnih družinah v Brestu in Vrbljani opravili prehranjevalno akcijo. Na zaslišanju je Frakelj želel zvedeti, če je bil v akciji tudi moj brat Karel. Seveda je bil, a mu tega

nisem priznala. Razkačen do brezumnosti me je tako tepel, da so šle od mene kri, voda in blato. Posledice pretepa bom čutila vse življenje.

Po zaslišanju se je usedel na motorno kolo in se odpeljal v Ljubljano. Verjetno je šel po nasvet, kaj naj stori z nami. To je bilo že po padcu fašizma v Italiji in Angloameričani so bili že na Siciliji. Italijani naših ljudi niso več pošiljali v internacijo v Italijo. Nasprotno, začeli so jih spuščati. Kaj je Frakelj opravil v Ljubljani, si lahko le mislimo. Opoldne se je nejevoljen vrnil in nas vse tri spustil domov.

V Tomišlju sva se z Angelo ustavila in si ogledala šolo, v kateri je bila nekoč zaprta. V želji, da zvem kaj več o tem krvoloku, sem jo vprašala, če pozna kakega bivšega člana naše straže, ki je bil s Frakeljnom v postojanki. „Lahko greva k nekemu kmetu, samo on ni bil slab človek. Danes je zelo napreden kmet in ima vse otroke šolane.“ Obiskala sva tistega kmeta, ki je dejal: „Res je, pred kapitulacijo Italije sem bil pri vaški straži kot Frakeljnov pisar. Vem le to, da je bil on Ehrlichov stražar (član akademskega kluba Straža, ki ga je vodil duhovnik in prof. teologije dr. Lambert Ehrlich). Odkod je bil doma, ne vem. Kadar smo bili zunaj postojanke, je bil velik stra hopetec in je bežal ob najmanjšem poku, mi pa za njim. Ob kapitulaciji Italije je zbežal v Ljubljano in se v Tomišlj ni več vrnil, jaz pa se od tedaj nisem več priključil belim. Se to lahko povem, da je bil Frakelj velik fanatik in sadist.“

Med Tomišljem in Vrbljenami sva se ustavila pri spominskem obeležju, kjer so italijanski fašisti 22. decembra 1941. leta ustrelili narodnega heroja Ljuba Šercerja, Valentina Kariža, Ivana Verbiča, Rada Kogojca, Karla Kranjca in Ignacija Zagarja.

„Naša hiša je le okrog 1500 metrov od tega kraja,“ mi je pripovedovala Angela. „Dobro smo slišali streljanje. Snega še ni bilo, zmrznjena zemlja pa je bila še dolgo krvava. Kako hudo nam je bilo, ko smo zvedeli, da so tukaj streljali na smrt obsojene partizane in aktiviste OF, najbolje ponazarja naslednji primer: Za kosilo je mama skuhala žgance in kisló zelje, priljubljeno domačo kmečko jed. Doma smo bili štiri, poleg mene in mame še brata Karel in Anton. Karel je dvignil žlico, da bi zajel iz skupne skleda, jo zadržal za trenutek nad jedjo, potem pa počasi povesil glavo in odložil žlico. Mama ga je vprašala, če je bolan. „Kako naj jem ob misli, da so tu blizu nas izkraveli najboljši slovenski sinovi.“ In nihče od nas štirih tistega opoldneva ni zaužil hrane.

Šest mesecev po teh dogodkih je Karel odšel v partizane. Ko se je začela roška ofenziva, je bil v zasedi natanko nad tem spominskim obeležjem. Italijanov je bilo kot listja in trave. Tu blizu Ljubljane niso pričakovali odpora. Kolona italijanskih vojakov, v kateri so šli po trije in trije v vrsti drug za drugim, se je približala zasedi na trideset metrov, ko so borci sprožili orožje. Karel je bil mitraljezec in je na tem mestu maščeval Šercerjevo smrt. Na bojišču je obležalo okrog trideset italijanskih vojakov, partizani pa so se brez izgube umaknili. Padle vojake so videli vaščani, zato ni treba dvomiti o moji pripovedi.

Nadaljevala sva pot v Vrbljane, do njene rojstne hiše. Pokazala mi je peč, na kateri je sedela pred aretacijo. Med drugim mi je pokazala, kje je bil pred hišo kamen, na katerega se je spomnila pred streljanjem na Lisičjem.

„Poglejte,“ mi je dejala, „naša hiša se vidi s krmskih gozdov in Šešarja. S partizani sem bila takole zmenjena: če so bili belogardisti v vasi, sem na zid obesila rdečo jopico kot znamenje nevarnosti. Jopica se je s hraba dobro videla.

Tistega usodnega januarskega dne, ko so nas odpeljali na streljanje, sta takoj po našem odhodu v vas prišla dva partizana, in sicer moj brat Tone in mitraljezec Brancelj iz Tomišlja. Nista vedela, v katero smer so nas gnali, zato je Brancelj spustil rafal v zrak, v strah domobrancem. To je bil razlog, da so nas gnali naokrog k Mateni in po Lžanski cesti na Barje in nas po poti svari, naj bomo tihi in naj potihodimo, hkrati pa nas priganjali.“

V Vrbljenah sem obiskal sorodnike umorjenih žensk, med drugim tudi Mihaelo Furlan, ki se je pred aretacijo rešila tako, da se je skrila v svinjak, medtem ko so njenega brata Martina in sestro Pavlo odpeljali in ubili.

Z Angelo sva nadaljevala vožnjo po isti poti, po kateri so nekoč šle ženske iz naše zgodbe. Med vožnjo mi je pripovedovala, kako so belogardisti trikrat aretirali njeno 62-letno mamo. Po njenem begu z morišča so jo hodili spraševati, kje je hčerka, ona pa jim je odgovarjala: „To moram jaz vas vprašati, ker ste jo vi odpeljali.“ Od njene devetčlanske družine ni niti eden doma dočkal konca vojne. Kmalu po Angelinem begu so njeno mamo poslali v taborišče Ravensbrueck, od koder se ni več vrnila. Domačijo so izropali. Odpeljali so tri konje, več glav govedi, kosilnico, mlatilnico. Vse, kar so dobili, do zadnjega žebja. Šrambe so očistili tako temeljito, da še miši niso imele kaj jesti.

Na Barju mi je pokazala, kje je stal Frakelj, ko je držal tisti „znameniti“ govor.

Na Lisičjem sva si ogledala kraj moritve in Lisičji grad. „Žrtve so tukaj pokopali, kjer so jih ustrelili,“ je pripovedovala. „Prisotna sem bila, ko so jih prišli odkopati.

Kosso iz groba dvignili prvo truplo, nisem več vzdržala. Objel me je občutek, da spadam mednje in ne med žive. Zbežala sem na vrh hraba in strahovito jokala. Ko sem se opomogla, sem se ozrla po Barju in okoliških hribih ter vzdihnila: Sredna si lahko, domovina, ker so te rešili junaki partizani. Si plemenita in lepa, toda tudi bedna in grda hkrati. Kako je moglo iz tvoje rodovitne zemlje vzkliti toliko podlih izdajalcev, morilcev?“

Kot sem že zapisal, je Angela Kumšič o križevem potu barjanskih žensk osebno pripovedovala Borisu Kidriču in drugim funkcionarjem glavnega štaba NOV in POS, toda potrebno je reči, da sta se s Kidričem srečala šele poleti 1944. leta. Vodstvo OF za Slovenijo je o zločinu na Lisičjem zvedelo prve dni februarja. Kako so sprejeli to žalostno novico, zvem iz partizanskega dnevnika Toneta Fajfarja:

„Medtem pa belogardisti strahovito divjajo po slovenski zemlji. Nocoj smo prejeli poročilo ribniškega okrožnega odbora OF o pobijanju naših ljudi na Barju. Doslej so postrelili že nad 120 svojcev partizanov. Pretresljivo je poročilo Angele Kumšič iz Vrbljen, ki je z morišča ušla belim barjancem, medtem ko so streljali še enjast drugih ljudi z Barja. Kaj naj pričakuje bela garda za to brezumno divjanje? Na dan obnačuna bodo naša srca otrdela kakor kamen in nihče s prstom ne bo mignil, dokler ne bodo prav do zadnjega iztrebljeni vsi izdajalci. Tako se pa delajo krvave revolucije, o katerih pravijo belogardisti, da jih hočejo preprečiti. Kje je sila, ki bi mogla sedaj preprečiti najbolj krvavo maščevanje? V kom izmed nas bo po vsem tem še mesta za milosrčnost, za usmiljenje? Naj se do zadnjih korenin izpolni čiščenje slovenskega naroda vseh zverinskih elementov, ki zdaj bruhajo gorje in nesrečo nad ubogo slovensko zemljo.“

(Nadaljevanje prihodnjic)

S Kompasom in Dolenjskim listom na praznik mimoze v Hercegnovi

Novi naročniki Dolenjskega lista si bodo „Praznik mimoze 81“ ogledali za 145 dinarjev ceneje

Mestece Hercegnovi v bokokotorskem zalivu je organizator vsakoletne tradicionalne prireditve PRAZNIK MIMOZE. Pred dvema leti so Hercegnovci prišli s to prireditvijo na obisk v pobrateno Novo mesto. Kot pa velevajo dobri stari običaji je potrebno vrniti obisk bratskega mesta, pa čeprav samo kot obiskovalci prireditve Praznik mimoze 81.

Obisk letošnjega praznika mimoze organizira Turistična agencija KOMPAS. 5. februarja bodo odpeljali avtobusi ob 17. uri in 15 minut izpred novo-

meške poslovalnice Kompas na Novem trgu št. 8 na zagrebško letališče. Po pristanku na Dubrovniškem letališču Čilipi pa se bodo obiskovalci prepeljali do Hercegnovega z avtobusi. V štirih dneh, kolikor bo trajal obisk Hercegnovega, bo program obiska zelo pester. Poleg povork in koncerta ansambla „Praznik mimoze“ z Nedo Ukraden in Dubrovniškimi trubadurji, se bodo gostje udeležili tudi nabiranja mimoz, ki bodo takrat v začetku februarja, ko bo nas še grizel mrav v ušesa, že zacvetele.

NAROČILNICA št. 1
Ime in priimek ..... pošta
Naslov .....
se naročam na Dolenjski list od 22. januarja 1981 dalje.

(podpis)

KUPON št. 1
Naročniški oddelek Dolenjskega lista potrjuje, da je tovariš(ica) ..... iz ..... postal(a) nov naročnik Dolenjskega lista od ..... dalje.

S tem pa si je pridobil pravico do popusta za potovanje v Hercegnovi v višini 150 din.

(žig in podpis odgovorne osebe)

TURISTIČNE ZANIMIVOSTI

CENIK DNEVNIH IN POLDNEVNIH KART NA SLOVENSKEH SMUČIŠČIH 1980/81

Smučišče	dnevna karta din		poldnevna karta din	
	odrasli	otroci	odrasli	otroci
Črna na Koroškem	60,00	40,00		
Ribniško Pohorje	60,00			
Lovrenc na Pohorju	90,00	60,00	60,00	30,00
Kalič pri Postojni		100,00		70,00
sobota, nedelja, praznik	120,00		80,00	
Lisca	100,00	50,00	70,00	
Pokljuka		100,00		
Zgornje Jezersko		100,00		70,00
Polževo		120,00		70,00
Travna gora	120,00	80,00		
RTC Rogla	130,00	100,00	100,00	80,00
sobota, nedelja, praznik	150,00	110,00	130,00	100,00
Zatrnik	140,00		85,00	
Zelenica	140,00	100,00	80,00	60,00
Mariborsko Pohorje	150,00	100,00	100,00	
Soriška Planina	150,00	100,00	100,00	
Stari vrh nad Škofjo Loko	150,00	100,00	100,00	
Velika Planina	150,00	100,00	100,00	
Kobla	160,00	120,00	120,00	100,00
Kanin	170,00	140,00	110,00	80,00
GRC Kope	180,00	120,00	120,00	80,00
Kranjska gora	180,00		120,00	
RTC Golte		120,00	120,00	90,00
sobota, nedelja, praznik	200,00	130,00		
Vogel	180,00	110,00	120,00	80,00
Krvavec	200,00	130,00		

S Kompasom na smučanje

AVORIAZ – MORZINE: odhodi 7. in 14. 3.
LA TOUSSUIRE: odhodi 7., 14. in 21. 3.
CHAMONIX: odhodi 14. 3. in 25. 4.
COURCHEVEL: odhod 14. 3.
VAL SENALES: odhod 26. 4.
PAMPEAGO – Val di Fiemme: odhodi 14., 21. in 28. 3.
MARMOLADA: odhod 25. 4.

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
VSE POSLOVALNICE KOMPASA

KOMPAS JUGOSLAVIJA

bodo plačali 150 DINARJEV MANJ.
zpolniti je potrebno naročilnico in jo poslati ali prinesiti na naročniški oddelek Dolenjskega lista Glavni trg 5, kjer bodo potrdili kupon za popust.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

PRAZNIK MIMOZE 81 HERCEGNOVI od 5. do 8. februarja

cena 3.450 din
prevoz avtobus in letalo, 3 polni penzioni, prireditve, zabave, ples, vodstvo in organizacija potovanja, odhod iz NOVEGA MESTA
INFORMACIJE IN PRIJAVE:
KOMPAS NOVO MESTO, Novi trg 8, telefon (068) 21-333 in 23-404
KOMPAS LJUBLJANA: Miklošičeva 11, telefon (061) 327-761

ZA NOVE NAROČNIKE DOLENJSKEGA LISTA PRIJETNO PRESENEČENJE

Posebno želimo opozoriti vse tiste, ki se bodo na novo naročili na Dolenjski list z naročilnico št. 1 (22. januarja) in naročilnico št. 2 (29. januarja) in, ki se bodo prijavili za potovanje v Hercegnovi, da

S potrjenim kuponom se boste lahko prijavi pri Kompasovi poslovalnici v Novem mestu na Novem trgu št. 8 ali pa v Ljubljani na Miklošičevi 11. Želimo vam prijetno bivanje v Hercegnovem.

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA IN KOMPAS JUGOSLAVIJA

GLOBTOUROVA POSLOVALNICA V RADENCIH

9. januarja letos so v Radencih v hotelu Radin odprli novo Globtourovo poslovalnico, ki bo poleg običajne turistične ponudbe prevzela organizacijo kongresov in seminarjev ter skrbela tudi za zabavo in rekreacijo hotelskih gostov.

vstopnic ne bo zmanjšalo število obiskovalcev.

NOVA TURISTIČNA POSLOVALNICA V LJUBLJANI

Danes so v Ljubljani v Igriški št. 5 odprli novo turistično poslovalnico Unis Turist Sarajevo, tozdr Unis turizem, ki je prva Unisova poslovalnica v Sloveniji.

Posredovali bodo najrazličnejše turistične informacije, organizirali počitnice in izlete po domovini in tujini, prodajali vozovnice za vse vrste prometnih sredstev in predvsem skrbeli, da bi približali turistično ponudbo Bosne in Hercegovine Sloveniji. Prav zato bodo posredovali programe in informacije o možnostih splavarjenja po bosenskih in hercegovskih rekah, smučanju na Jahorini ter kulturnih in zgodovinskih spomenikih, predvsem iz časa narodnoosvobodilne borbe.

J. SAJE

NOVE CENE ZA OGLED POSTOJSKE JAME

Od prvega januarja letos veljajo za ogled Postojnske jame nove cene. Za domače goste je vstopnina 100 din, za otroke od 6. do 12. leta starosti 50 din, za organizirane skupine osnovnih šol in JLA 35 din. Za ogled Predjamskega gradu pa bodo domači gostje morali odšteti 26 din in otroci 13 din.

Upati je, da se zaradi višjih cen

IZ NOVEGA MESTA Z BELIM VLAKOM DO SMUČIŠČ NA KOBLI med počitnicami VSAK DAN od 12. uo 24. januarja 1981

5,04	KANDIJA	18,57
5,07	NOVO MESTO – CENTER	18,56
5,09	NOVO MESTO	18,54
5,38	TREBNJE NA DOLENJSKEM	18,31
6,09	IVANČNA GORICA	18,07
6,30	GROSUPLJE	17,51
7,00	LJUBLJANA	17,19
8,30	JESENICE	16,13
9,10	BOHINJSKA BISTRICA	15,35

OB SOBOTAH IN NEDELJAH BO VOZIL „BELI VLAK“ IZ NOVEGA MESTA IN LJUBLJANE PO REDNEM PROGRAMU.

CENE:
Novo mesto – Bohinjska Bistrica 315,00 din
Trebnje – Bohinjska Bistrica 305,00 din
Ivančna gorica – Bohinjska Bistrica 290,00 din
Grosuplje – Bohinjska Bistrica 275,00 din
Ljubljana – Bohinjska Bistrica 230,00 din
Cene veljajo od 7. novembra 1980 dalje.

Prijave, rezervacije in informacije v Novem mestu: MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA NOVO MESTO, Novi trg 4, telefon (068) 22-555, DELOVNI ČAS od 7. do 15.30 ure in ob sobotah od 8. do 12. ure, ter na železniških postajah Novo mesto (22-255), Trebnje (83-060), Ivančna Gorica (783-038) in Grosuplje (771-180).

Biserna poroka

Jože Miklavčič, Kranjčev ata iz Malin pri Semiču, ter njegova žena Franciška bosta, če bo vse po sreči, 6. februarja slavila redek jubilej – biserno poroko.

Jože Miklavčič se je rodil pred 83 leti v revni kmečki družini kot najmlajši izmed osmernice otrok, zato ga je oče pridržal na posestvu. Leta 1921, torej pred 60 leti, si je izbral za življenjsko sopotnico Franciško Gazvoda s Pristave pri Novem mestu, s katero sta imela devet otrok. Ker je bilo težko za vsakdanji kruh, je Jože 1927 odšel v Kanado, kjer je bil pet let, nakar se je zaradi boleznih moral vrniti domov. Tu je ostal do 1939, ko je znova krenil na pot, tokrat v Nemčijo. Tik pred izbruhom vojne se je vrnil domov, se povezal z narodnoosvobodilnim gibanjem in bil v začetku 1942 izvoljen za vaškega zaščitnika.

Kot dober in zanesljiv sodelavec NOB je bil izvoljen za delegata Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju od 1. do 3. oktobra 1943. Vlogo vaškega zaščitnika je opravljal vestno vse do osvoboditve. Skrbel je za hrano in druge potrebščine, pri njem je vsak partizan našel zavetje, dober zalogaj in toplo krušno peč. V njegovi hiši je bil vsak štab v vasi se nahajajočih partizanskih enot. K delu je pritegnil tudi svojo ženo Franciško ter hčerki Francko in Mimico, ki sta bili leta 1943 sprejeti v SKOJ. Starejši sin Jože je bil v partizanih in je leta 1943 padel v času nemške ofenzive pri Kostanjevici.

Jože Miklavčič je pripomogel, da je bila vsa vasa na strani osvobodilnega gibanja. Izdajalcev v vasi ni bilo. Ničče ni bil pri beli gardi. Aktivnih partizanov je bilo kar 17, med njimi pa jih je 9 darovalo življenje za svobodo našega naroda.

M. P.

SEMINAR O INFORMIRANJU

16. januarja je bil v Brežicah seminar o informiranju za člane komisij za informiranje in mentorje novinarskih krožkov na osnovnih šolah. Od sedemdeset povabljenih se ga je udeležilo le 13. Seminar je organiziral Center za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Brežice. Predavatelj Milan Jazbec je udeležence seznanil s sistemom informiranja in z glavnimi novinarskimi vrstami, govora pa je bilo tudi o mladinskih glasilih in dopisništvu. Urednik radia Brežice Franci Hedl pa je pojasnil vlogo radia v informiranju. Spregovorili so še o problemih, s katerimi se soočajo pri svojem delu in sklenili, da bodo nadaljevali s takim informacijskim izobraževanjem.

BREDA DUŠIČ

DRUGAČ EN ŠOLSKI DAN

Zadnji šolski dan v prvem polletju je bil v naši občini drugačen kot ponavadi. Na šoli v Velikem Gabru, Šentrupertu in Mokronogu smo namreč zaigrali učenci glasbene šole Trebnje in predstavili svoja glasbila. Vsi nastopajoči, 35 po številu, se bomo zbrali tudi 8. februarja, ob slovenskem kulturnem prazniku, in s prireditvijo koncerta v Trebnjem in na Mirni.

DAMJANA ZUPAN 8. b
OŠ ŠENTRUPERT

BIZELJSKO: KVIZ O KMETIJSTVU

TOK Slovin – tozd Koooperanti, aktiv mladih zadržnikov in mladinska organizacija z Bizeljskega bodo v soboto, 31. januarja, ob 17. uri priredili na Bizeljskem kviz „Mladi in kmetijstvo“. Sodelovalo bo kakih 7 ekip iz brežiške občine.

I. IVANŠEK

DARILO V TISKOVNI SKLAD DL

Anton Božič, ABC Pomurka, tozdr prodaja na drobno v Ljubljani, je podaril v tiskovni sklad Dolenjskega lista 4.542,85 din. Za prispevek se mu uredništvo iskreno zahvaljuje.

80 let Jakofčičeve mame

19. januarja je praznovala osemdesetletnico Ana Jakofčič iz Cerkvišč v Beli krajini. Rojena je bila v Pavičičih in preživljala je težko mladost. V zgodnjem otroštvu je izgubila mater. Kot edino doraščajočo dekle pri štirih starejših bratih, ki so morali v prvi svetovni vojni pod orožje, je nosila glavno breme na kmetiji in pri skrbi za mlajše otroke iz drugega očetovega zakona. Tako je rasla in jeklenela ob očetu naprednjaku, zvezala svoje nadaljnje življenje z Nikom Jakofčičem, ki je postal znani revolucionar. Na manjši kmetiji v Cerkviščih sta s skrbnostjo ustvarila pogoje za primerno življenje.

Jakofčičeva mama ni niti najmanj pomisljala spremljati vse večjo aktivnost moža komunista v letih pred drugo svetovno vojno. Čestokrat je opravljala pomembne naloge in tudi ona širila napredne ideje. Takoj po okupaciji sta se z možem vključila v revolucionarno delo s celotno družino, s tremi mladoletnimi otroki ved. Ni naključje, da je ravno v tej vasi deloval odbor OF med prvimi v Beli krajini že v septembru 1941. In tudi ob roški ofenzivi leta 1942 se ni slučajno v Cerkvišče umaknila partizanska bolnišnica. Čeprav je vas precej daleč od Roga, je vodja bolnišnice dr. Mihelčič vedel, komu lahko ranjene borce zaupa. Jakofčičeva mama je bila ob možu glavna v preskrbovalnem centru za to bolnišnico, ki jo je sicer vsa vas pomagala vzdrževati.

lahko prepustiti usodi premoženje, ki je bilo ustvarjeno z velikim trudom. V letih 1942 in 1943 je vodila preskrbo rajonskih okrožnih aktivistov in kurirjev ter pomagala pri organiziranju AFZ odborov po vaseh. Po kapitulaciji Italije se je vrnila domov, še naprej aktivno delovala pri preskrbi vojske in snavanju organov nove oblasti.

Ze med vojno je postala članica KPJ, odlikovana pa je bila tudi z redom za hrabrost. Po osvoboditvi je spet s težkim srcem pustila dom in sledila možu v Ljubljano, večino zemlje pa sta oddala družbenemu sektorju. Po moževi upokojitvi sta se vrnila v Cerkvišče in bila vselej v središču družbene aktivnosti na vasi. Izguba življenjskega tovariša je bila zanjo najhujši udarec. Zdaj, čeprav osamljena, še vedno vztraja na svojem domu.

Ob visokem jubileju veljajo Jakofčičevi mami iskrene čestitke!

Martina Pavlin

Prenehalo je biti plemenito srce skrbne matere in žene ter dobre vaščanke Martine Pavlin. Od tebe se poslavljamo vsi, ki si jim nesebično pomagala, vsi, ki smo te spoštovali in imeli radi.

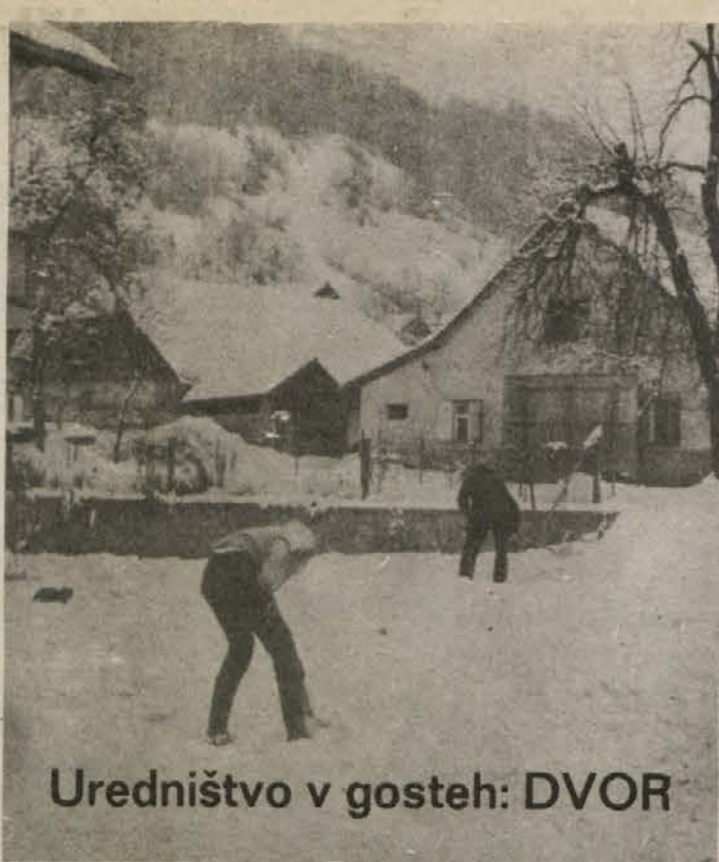
Rodila si se v vasi Veliki Slatnik leta 1915 kot hči revnih kmečkih staršev in že v otroških letih ti ni bilo lahko. Trdo si morala delati za svoj vsakdanji kruh. Poročila si se prav v letu, ko se je začela druga svetovna vojna. K ljub težavam sta si z možem zgradila v Križah lep dom, ker je bil rodni dom pretesen. V poštene državnjane si vzgojila pet svojih otrok. Vaščani vasicke Križe te bomo ohranili v nepozabnem spominu, draga Pavlinova mama, saj si imela za nas vedno prijazno in toplo besedo. Za vsakoletno sodelovanje smo ti iskreno hvaležni tudi člani mladinske organizacije in gasilskega društva Potov vrh – Veliki Slatnik.

STANKO MAVŠAR
Potov vrh 41

Zaradi izdajstva je morala celotna družina zapustiti dom in se umakniti v ilegalo. Za ženo, s srcem in dušo predano kmetovanju, ni bilo

Dvorjani, ki živijo samo od dela

Kotom ter Vinkovim vrhom predstavljajo dvorsko področje v krajevni skupnosti Žužemberk. Tu živi okrog 1250 krajanov, med katerimi je nad 200 zaposlenih.

V kraju je danes znani Novolesov tozđ Gugalnik z 80 zaposlenimi, ki dela samo za izvoz, imajo znano ribogojnico Emone, dve trgovini, pošto, šolo štiritrednico, 3 gostilne in 2 obrtnika. Kmet je en sam.

Ko sva novinarja Ria Bačar in Ivan Zoran 14. januarja popoldne v gostilni „Pri Bobenčku“ čakala krajane, sva bila malce v skrbeh, če bo na naše kramljanje prišlo kaj ljudi, pa je bila gostilna kmalu po 17. uri nabito polna. Kaže, da Dvorjani čutijo potrebo o svojih težavah in življenju v kraju, spregovoriti tudi javno.

France Jarc, predsednik sveta krajevne skupnosti Žužemberk, je kot krajevni funkcionar takole predstavil želje ljudi: „Radi bi ‚Gugalnik‘ povečali in s tem omogočili dodatno zaposlitev krajanom, ki se zdaj vozijo na delo v razne industrijske centre. Razen tega ima ta tozđ vse možnosti za še večjo proizvodnjo, na sedanjem prostoru pa ni možno dograjevanje. Krajani so pripravljene odstopiti parcele za novi obrat med Podgozdom in Jamo, da pa ne bi gradnja komunalnih naprav preveč bremenila samo ene delovne organizacije, želimo v ta predel privabiti še Iskro za proizvodnjo žarnic in varovalk. Glede tega potekajo prvi ‚tipajoči‘ pogovori z obema kolektivoma. Hkrati z gradnjo industrije bi zastavili stanovanjsko gradnjo, otroško varstvo itd, dobili pa tudi vse pogoje za ustanovitev lastne krajevne skupnosti.“

Več ljudi je dokaj razborito omenjalo škodo za kraj, ko so lani odpeljali (čeprav na po-

sodo) iz stare žage turbino. Ta je svojčas dajala tok celotnemu Dvoru, gnala pa je še mizarstvo industrijo. Krajani menijo, da je nujno razpadajoče poslopje obnoviti in žago vrniti kraju, ker bi turbina zelo prav prišla za potrebe SLO.

Potožili so tudi zavoljo kulturnega mrtvila. „Srednja generacija na Dvoru nima nič za zabavo razen gostilne,“ so rekli. Pred dvema letoma so Dvorjani hodili na pevske vaje v Žužemberk, kjer je lepo deloval združeni pevski zbor, a je kmalu razpadel. Mentorja imajo pevci pred nosom, so pa take razmere, da ta človek še za predlani ni dobil plačanih ur...

Glede cest je bila kritika najštevilnejša. Eno največjih pasti in nevarnosti za krajane predstavlja oster ovinek z ozko cesto pred zavojem na most čez Krko na Dvoru, pod cesto pa je globok prepad. Po tej cesti pa vozijo vsak dan delavci v službo in otroke v šolo.

Pritožujejo se tudi na Vinkovem vrhu. „Slabše ni nikjer,“ pravijo. „Odrezani smo od sveta, saj pozimi ne more v vas noben avto. Niti v bolnišnico ne moremo nikogar peljati, če je sila!“ Franc Štrumbelj je z grenkobo ugotovil, da so gozdarji obljubili novo cesto že pred enim letom, zgodilo pa se ni prav nič.

Znani slovenski pisec iger in humoresk Marjan Marinc, ki se je udomil med krajani Trebče vasi, je stresel nekaj pikrih na račun neurejenih komunalnih zadev. „V kraju se zdaj ni prometnih znakov in kašpotov, čeprav smo to zahtevali na zboru občanov in poslali sklep pristojnim v reševanje. Očitno je to znamenje neodgovornosti in nepozornosti pristojnih do prizadetih prebivalcev. To pa

wendarle niso nepomembne obrobne stvari, čeprav so videti take.“

Dvorjani negodujejo tudi, kadar zmanjka pitne vode. Kot so povedali v gostilni „Pri Bobenčku“, se to ne zgodi tako malokrat. Tisti, ki dobivajo pitno vodo iz žužemberškega vodovoda, trdijo, da pipe prešahnejo tudi po več dni, nimalokrat čez nedeljo. „Še živina je prikrajšana, kaj šele ljudje! Toda z vedri v zadnji četrtini 20. stoletja res ne gre več. Vse to kaže, da vodovodna služba ne dela najbolje. Rešitve še ne bo jutri, saj se zgodi, da akcija za razširitev in posodobitev vodovodnega omrežja poteka prepocasi,“ je s kar se da resnim obrazom ugotavljal sicer hudomušni Marinc.

Beseda je nanesla na obrt, ki je včasih cvetela: samo na Dvoru je delalo sedem kovačev, štiri mizarji, trije mlinarji in žagar, zdaj pa potrebuje človek vsega dva prsta na roki, da prešteje obrtnike, ki so ostali in nadaljujejo tradicijo. Daleč naokoli je znan dvorski kovač Franc Grum kot eden od treh. „To je naša tavnentroža,“ se je pošalil eden od zbranih sobesednikov pri pogovorni mizi, takoj nato pa je pojasnil, kaj je s tem mislil: „Franc nam popravlja poljedelske stroje, pluge in brane, podkuje konje, zna pa še kaj drugega.“ Če bodo že druge domače obrti v okolici kmalu izumrle, kovaštvo še dolgo ne bo. Dokler bo stala Grumova kovačija, že ne. Grum je pribil: „Moj oče je bil kovač, jaz sem in tudi sina sem navdušil, da bo nadaljeval za menoj.“

Medtem ko je Dušan Može potarnal glede slabe dostave časnikov, posebno Dela, na katero je naročen, nobene pa ni želel črhiniti o trgovini, češ da

se to za bivšega trgovca ne spodobi, se je Mirko Repar razgovoril o svojih čebelah in sploh čebelarstvu, ki se mu, odkar je upokojen, povsem posveča. „Lani je bila slaba letina, ker je medilo vsega nekaj dni. Čebele so potrebovale sladkor, ker pa ga ni bilo moč dobiti, so se morale hraniti z medom. Kaže, da bo tudi letos tako, saj stabilizacija tudi čebelarstvu ne prizanaša. Namesto da bi med dobili ljudje in ga uživali kot hrano in zdravilo, ga bodo morale čebele. Ni dvoma, da se s tem dela nepopravljiva škoda.“

Precej pohval pa je na Dvoru slišati o gasilcih. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1932 in je takrat zgradilo majhen gasilski dom, ki pa današnjim potrebam ne ustreza. Leta 1972 so imeli že vse pripravljeno za gradnjo novega doma, v katerem bi bil tudi vrtec, kegljišče in še kaj, pa je zaradi ovir pri lokaciji vse padlo v vodo. Lani so se odločili razširiti stari gasilski dom s sodelovanjem upokojencev, da bi tudi oni dobili svoj prostor. Letos dela nadaljujejo. Občani so dali za gradnjo doma že 30 kubikov lesa in opravili čez 1700 prostovoljnih delovnih ur. Za požarno varnost je v dvorskem predelu kar dobro poskrbljeno, saj tudi v okoliških vaseh delajo gasilci, bojijo pa se, če bi v domači lesni industriji prišlo do ognja. „Ne bi imeli s čim gasiti, ker razpolagamo le z napravami za klasične požare,“ so rekli.

Čez Rome, ki so se naselili okrog Stavče vasi, imajo krajani veliko povedati: Sekajo jim gozd in delajo škodo tudi na poljih in v sadovnjakih. Pravijo, da je bilo s predstavniki občine že lani dogovorjeno, da bodo Rome razselili po vaseh v

spodobnejša bivališča, ampak... Se vedno so na istem mestu in še vedno krađejo, postajajo pa tudi napa dalni.

Mladina je precej delavna. V organizaciji je 120 članov, med katerimi je nekaj nad 30 zelo aktivnih. Mladi imajo svoj prostor v stari žagi. Sprva so bili v prvem nadstropju, ko je začela streha puščati in se podirati, so morali usposobiti za klubsko delo prostore v pritličju. Tam se shajajo malone vsak večer ob šahu in namiznem tenisu, vsakih 14 dni pa imajo disco plese. Zelo dobro sodelujejo vsako leto z brigadirji akcije Suha krajina, pogrešajo pa možnosti za športno udejstvovanje. Na zasebni njeni vadijo le nogometiški, ki tudi sami zberejo denar za najemnine. Taki pogoji za mlade, navdušene za šport, gotovo niso spodbudni.

Sicer pa je na Dvoru tako kot še marsikje. Eni in isti krajanji delajo v vseh organizacijah, vedno isti so na gostilni, medtem ko večina ostalih ljudi s strani kritizira. Novi ljudje se branijo funkcij.

Perspektiva Dvora in okoliških krajev je začrtana v srednjeročnem planu za celotno Suho krajino. Stojan Jakovljevič, predsednik sveta skupnosti suhokranjskih krajevskih skupnosti, je povedal: „Predvidena je širitev Novolesovega tozđa Gugalnik. Ribogojnica ‚Krka‘ bo ob koncu leta 1985, ko bodo končane razširitvene naložbe, sposobna za vzrejo 500 do 550 ton tržnih postrvi. Povečal se bo tudi sam Dvor. Novemu naselju, ki šteje kakih 40 hišnih števil, se bo pridružil še eno, ki bo zrastle na drugem koncu vasi ob česti proti Žužemberku. V hišah so v glavnem mlade družine, zato je čedalje večji problem otroškega varstva. Vrtec je v načrtu za leto 1982. Sam kraj bo postal pomembnejši za turizem, ko bo dokončno asfaltirana cesta Dvor - Kočevje. Bolj kot do zdaj pa bomo morali varovati Krko in ne dovoliti, da bi se spremenila v kanal.“

Franc Štrumbelj

Vinko Veselič

Franc Grum

Marjan Marinc

Dušan Može

Stojan Jakovljevič

Slavko Koncija

Primož Legan

Jož. Slogar

France Jarc

Rajko Černagoj

Jože Ban

Franc Štrumbelj

Mirko Repar

Peter Iskra

Stefan Zupancič

Ob srečni trinajstici

Ljubiteljska kultura čedalje bolj osvaja Slovence

Lani je v Sloveniji delovalo 1.700 kulturnih društev z okoli 4.000 skupinami, dejavnih članov pa je bilo že 140.000. Lahko izračunamo, da se je z ljubiteljsko kulturo ukvarjal povprečno vsak trinajsti Slovenec. Številka 13 v tem primeru ni slaba, marveč dobro, celo odlično znamenje. Ob njej moremo ugotoviti, da nas je čedalje več, ki kakorkoli delujemo pod okriljem republiške ZKO. Še pred petimi leti bi namreč smeli na tem mestu zapisati, da je kulturni amaterizem pritegnil le vsakega osemnajstega prebivalca naše republike. Takrat smo presegli „vsega“ 100.000 takih ljudi, ki so bili člani enega od takratnih 1.400 društev ali pa so delali v eni od 3.500 takratnih skupin. Nova društva in skupine so medtem nastale v krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in šolah in tudi na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju se lahko pohvalimo, da smo bili priča porajanju novih, organiziranih oblik ljubiteljskega kulturnega delovanja.

Ob pregledu amaterizma v minuli petletki naletimo še na prenekatero dobro stvar. Med take sodi dejstvo, da so se sredstva za ljubiteljsko povečala nič manj kot za trikrat, kar je društvom in skupinam nedvomno olajšalo delo. Ne tako nepomembno je, da je iz prakse v glavnem izginilo ločevanje med poklicno in nepoklicno kulturno dejavnostjo, saj je naposled prevladalo spoznanje, da ena brez druge ne more živeti in se razvijati. Kolikor je tega ločevanja še ostalo, živi in se nadaljuje v

posameznikih, redko v skupinah, ki so pretežno tudi glavni zagovorniki kulturniškega elitizma, salonizma in drugih nesprejemljivih, često celo škodljivih pojavov. Da so se te negativnosti lahko ohranile, je deloma krivo tudi samo ljubiteljsvo oziroma pomanjkljivosti, ki spremljajo njegovo delovanje in nastope na kulturnem področju. Ni se moč otresti vtisa, da ljubiteljski kulturni ustvarjalci in poustvarjalci svoje delo še vedno jemljejo preveč zlahka, brez pravega občutka za kvaliteto, sodobno in podobne reči, da se ne znajo vselej prav organizirati in da često tudi nočejo pogledati onkraj plota, s katerim so se ogradili, seveda sebi v škodo. Če dodamo še nezadostno skrb za kader, so to glavne slabosti ljubiteljskega dela tudi pri nas, na Dolenjskem, v Posavju in Beli krajini, vendar s tem, da je tu tega več, tam pa manj.

Kot je bilo slišati na nedavni seji predsedstva RK SZDL, kjer so nekoliko bolj dali pod drobnogled delovanje ZKO Slovenije, se pohod ljubiteljske kulture tudi v novi petletki ne bo smel ustaviti, potrebno pa bo izkoreniniti slabosti, ki so se temu pohodu do zdaj nastavljale na poti. V novem obdobju se zlasti veliko pričakujejo od šol, predvsem tistih, ki bodo vključene v usmerjeno izobraževanje. Ob vsem tem pa še vedno velja, da bodo glavne premike delali ljudje s svojo voljo in pripravljenostjo na osebno odrekavanje, kar je bila že do zdaj njihova poglavitna vrtilna točka.

I. ZORAN

Večer „Samorastniške besede“

Literarni večer z razstavo tiskov bo stalna oblika dela Društva knjižničarjev Dolenjske – V Trebnjem predstavili dela dvanajstih dolenjskih literatov – Nastop harfistke Irene Maršič

Društvo knjižničarjev Dolenjske je priredilo 16. januarja v trebanjski osnovni šoli literarni večer tistih dolenjskih besednih ustvarjalcev, ki svoja dela objavljajo tudi v revijah „Samorastniška beseda“.

Recitatorja Zvonka in Jože Falkner sta poslušalcem predstavila poezijo Marjanice Kočvar – Colarič, Lidije Gačnik, Avgusta in Ivana Gregorčiča, Janeza Kolenca, Milana Marklja, Franceta Režuna, Rudija Stoparja, Ivana Škofljanca in Ivana Zorana ter prozo Marjete Dajčman in Anice Zidar, medtem ko je odlomek iz eseja o kulturi prebral avtor France Režun.

Evgen Sajovic: DOLENJSKI GRIČI, olje, platno.

Dokazi o naših prednikih

V Ljubljani za štirinajst dni odprta razstava

V ljubljanskem razstavišču Arkade je odprta razstava „Germani, Avari in Slovani v Spodnji Avstriji“, ki jo je Narodnemu muzeju posredovala deželna vlada Spodnje Avstrije. Zanimiva razstava ki jo je znanstveno zasnoval dr. Helmut Windl, pripravil pa muzej iz Asparna, bo v Arkadah gostovala do 28. januarja.

Omenjena razstava vzbuja zanimanje iz več razlogov. Najprej seveda zato, ker prihaja iz sosednje dežele, drugi razlog pa je zgodovinski. Južni del Spodnje Avstrije namreč prekriva severovzhodno Kamnjanjo iz 9. stoletja ter karantansko krajino iz 10. in deloma 11. stoletja, kjer so nedvomno bivali naši predniki. Zavoljo neposredne bližine Panonske nižine in Blatnega jezera so naši predniki s tega ozemlja doživljali kulturne vplive.

O slovenskih prednikih iz današnje Spodnje Avstrije pričajo številne arheološke najdbe, prikazane na razstavi v Arkadah. Po zaslugi avstrijskih strokovnjakov, ki so temeljito raziskali to obdobje svoje zgodovine, je natančno osvetljen odnos slovenskih naseljencev do starejše avarske, langobardske in druge kulturne dediščine.

Arheološka obdobja so prikazana z bogatim gradivom v 27 skupinah oziroma vitrinah. Najdbe so opremljene s slikovnimi ponazorili in pojasnili, ki pojasnjujejo funkcije posameznih predmetov, hkrati pa povedo vse o njihovi časovni in stilni opredelitvi. Ob vitrinah so panoji s kartami, legendami in skicami, ki še posebej osvetlujejo zgodovinsko obdobje in ozadje dogajanj, izpričanich z arheološkim gradivom.

Na prireditvi je nastopila tudi mlada harfistka Irena Maršič, ki v tem šolskem letu končuje četrti letnik srednje glasbene šole v Ljubljani, sicer pa je dijakinja novomeške gimnazije. Maršičeva je nastopila kot koncertantka Glasbene mladine iz Novega mesta. Znova se je potrdilo, da glasba, izvlajena iz harfe, še najbolj ustreza liričnemu razpoloženju na taki prireditvi.

Na koncu prireditve, s katero so počastili tudi bližnji slovenski kulturni praznik, je Lea Grabrijan, predstavnica Društva knjižničarjev Dolenjske, povedala, da bodo poslej literarni večeri z razstavami domačega tiska stalna oblika dela tega društva, zato se bodo podobne prireditve, kot je bila trebanjska, zvrstile tudi v drugih občinah na območju Društva knjižničarjev Dolenjske.

Učitelji v učilnicah

Ves prejšnji teden so se na Dolenjskem, v Beli krajini in Posavju vrstili izobraževalni seminarji za učitelje

Na dolenjskem, v Beli krajini in Posavju je že nekaj let tako, da gredo učenci po izteku prvega šolskega poletja na sneg, učitelji pa v predavalnice. Za družbenopolitično in strokovno izobraževanje prosvetnih delavcev so rezervirani prvi dnevi semestrskih počitnic.

„Upoštevanje zahtev in interese pedagoških delavcev, smo letos organizirali kar osemnajst izobraževalnih seminarjev,“ je povedal prof. Jože Glonar, predstojnik novomeške organizacijske enote Zavoda SRS za šolstvo.

Največ izobraževalnih oblik je zavod (sam ali z drugimi dejavniki) pripravil za osnovnošolske učitelje. Tako so se zvrstili strokovni seminarji za učitelje, ki poučujejo slovenski jezik, zgodovino, matematiko in telesno vzgojo. Seminarje za vodje recitacijskih in gledaliških krožkov, mentorje folklornih skupin so izvedli v sodelovanju z ZKO. Poseben seminar je bil za poverjenike lista Pionir.

GLASILO IN LITERARNI VEČER

V počastitev slovenskega kulturnega praznika in ob obletnici smrti misleca in revolucionarja Edvarda Kardelja bodo priredili učenci Doma Majde Silc v Novem mestu literarni večer, na katerem bodo predstavili dela nekaterih novomeških avtorjev. Pred dnevi so v domu izdali prvo številko svojega glasila v tem šolskem letu. Napolneno je s prispevki, ki v besedi in sliki govorijo o delu in življenju v domu, mladi literati pa so priobčili nekaj pesniških in proznih besedil.

kultura in izobraževanje

METLIŠKI NASTOP V DOLENJSKIH TOPICAH

V okviru medobčinske kulturne akcije „Spoznajmo se“ bodo kulturne skupine iz metliške občine v soboto, 24. januarja, gostovale v novomeški občini. Nastop bo tega dne zvečer v kulturnem domu v Dolenjskih Toplicah. Kulturno dejavnost metliške občine bodo zastopali pevski zbor „Beti“, tamburaši in folklorna skupina. Program bo povezoval Toni Gasperič.

„Glede na razvoj interesnih dejavnosti in potrebe tehnične pouka je trajal seminar za področje tehnične kulture kar tri dni. Na njem so bila v središču pozornosti predavanja o modelarstvu, radiotehniki in makarstvu,“ je naštel prof. Glonar.

Večino izobraževalnih oblik so v vseh sedmih občinah na območju novomeške organizacijske enote Zavoda SRS za šolstvo končali prejšnji teden. Največ seminarjev je bilo v Novem mestu, nekateri pa so potekali v Brezicah, Črnomlju, Sevnici in Leskovcu pri Krškem. Zimsko izobraževanje učiteljev bo končano 23. januarja, ko bodo izvedli še seminar za učitelje, ki na srednjih šolah poučujejo na oddelkih za odrasle.

Hrenovke niso iz pasjega mesa

2. oktobra lani je izšla v dnevniku Delo tale notica: „Slastni hot dogi. Prodajni pult pred bistrojem hotela Slon je verjetno najdonosnejše mesto s hot dogi v Ljubljani. Vsak dan imajo namreč 8000 do 10000 prometa, kar pomeni, da prodajo 600 do 700 hot dogov. Prodajalec ima največ dela okrog pol dne.“

Tisti, ki je to zapisal v časniku, je uporabil pač izraz, ki je za zdaj v rabl. Ta raba pa je slaba in izvirna iz duševne lenobe, ki je v povojnih letih značilna za velika območja slovenskega jezikovnega življenja. Kakor koli že gledamo na prevzemanje tujih besed, gotovo je res dvoje: 1. sprejemati jih moramo kar se da malo, 2. mnoge sploh niso primerne za tak prevzem v naš jezik. Zlasti za izraze iz živih jezikov mora veljati, da jih je treba praviloma prevajati ali poiskati zanje ustrezne domače izraze. Če se tega vodila ne bi držali, bi se nam v besedju nabiralo zmeraj več tujih izrazov, ki za Slovence nimajo nazove vsebine in si jih mora mehanično zapomniti. Povsem nesprejemljivi pa so izrazi, katerih glasovna sestava ali pisna oblika se bje s slovensko.

Angleški izraz „hot dog“ je iz pogovornega jezika in šalivo namiguje, da naj bi bilo meso v takšnih klobasah pasje. Slovar DZS iz 1968 izraz prevaja kot „hrenovka v zemlji“. Takšna zveza je za ime pač preokoma, zato predlagamo, naj se izdelek imenuje vroča hrenovka. To ime naj uporabljajo tisti, ki to jed izdelujejo in prodajajo, pa ga bodo gotovo sprejeli tudi kupci.

Razsodišče vabi vse posameznike, društva, ustanove in organizacije, ki jim skrbi za slovenski jezik in tuja, naj predlože in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov:

Sekcija za slovenščino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDL Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7

Dober slovenski jezik naj bo naša skupna skrb!

Zgodovinsko društvo spodbuja

Na občnem zboru v Novem mestu so poudarili, da je treba novi muzej NOB usposobiti za sodoben pouk zgodovine NOB – Naročene raziskave revolucionarne preteklosti Dolenjske in novomeške gimnazije – Spodbujanje šolskih zgodovinskih krožkov

Pred kakim letom ustanovljeno pokrajinsko Zgodovinsko društvo Novo mesto je imelo 12. januarja v Dolenjskem muzeju že drugi občni zbor. Udeležilo se ga je 45 članov od nekaj nad 60 vseh, pretežno pa učitelji zgodovine iz dolenjskih, belokranjskih in posavskih osnovnih in srednjih šol. Ta podatek sicer ne pove vsega, nedvomno pa to, da članstvo noče biti napisano le na papirju.

O lanskem delu društva je poročal njegov predsednik Vinko Cirnski. Dejal je, da je bil program, ki je temeljil na strokovnih in pedagoških predavanjih, v glavnem uresničen. Društvo je sodelovalo z zgodovinskimi komisijami pri družbenopolitičnih organizacijah, muzeji in drugimi ustreznimi ustanovami, še posebej pa s šolami.

V razpravi so podčrtali, da je nujno novi oddelek NOB in ljudske revolucije Dolenjskega muzeja čimprej usposobiti za potrebe sodobnega pouka in preučevanja zgodovine NOB, saj objekt ni bil postavljen zgolj kot spomenik padlim borcem in žrtvam nasilja, tudi ne kot pretežno razstavni paviljon, marveč predvsem kot učilnica zgodovine.

Društvo je sprejelo tudi načrt za leto 1981. V načrtu stoji, da bodo pomemben del dejavnosti še nadalje tvorila predavanja o aktualnih temah, hkrati pa se bodo zgodovinarji s svojimi aktivnostmi vključevali v praznovanje 40-letnice vstaje slovenskega naroda in 40-letnice ustanovitve OF. Načrtujejo tudi nekaj priložnostnih publikacij.

Poseben del delovnega načrta pravi, da bo društvo spodbujalo delovanje zgodovinskih krožkov, ki so ustanovljeni malone v

vseh osnovnih šolah, pa tudi na nekaterih srednjih šolah. Prek teh krožkov naj bi se nadaljevalo zbiranje gradiva, pomembnega za medvojno zgodovino in obdobje NOB na Dolenjskem. Tako bodo prišli do resničnih ugotovitev, kakšna je bila dejanska vloga novomeške gimnazije kot enega revolucionarnih žarišč. Eden od študentov zgodovine pa naj bi napisal diplomsko

nalogo o predvojih zgodovinskih dogodkih na Dolenjskem.

Članom občnega zbora Zgodovinskega društva Novo mesto je 12. januarja predaval Janez Stergar, znanstveni sodelavec na Inštitutu za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Govoril je o sodobnih družbenopolitičnih dogajanjih na Koroskem in znanstvenem proučevanju koroske problematike.

Samo to, kar je glasbeno vzgojno

Glasbena mladina Novo mesto dobila novo vodstvo in enoletni program

Od konference, ki je bila sredi decembra, ima Glasbena mladina Novega mesta novo vodstvo. Predsednik je Zdravko Hribar, ravnatelj Glasbene šole Marjana Kozine, sekretarske posle opravlja Marjana Dob ovšek, ostalo trinajsterico v predsedstvu pa sestavljajo mladi iz šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Upajo, da bo tako oblikovano novo vodstvo kos ne le organizacijskim nalogam, ampak tudi delovnemu programu, sprejetemu za eno leto. Program je tako obsežen in razvejen, da bo o Glasbeni mladini večkrat slišati na raznih področjih.

Tako bo Glasbena mladina Novega mesta zagotovila glasbeni del sporeda na več otvoritvah razstav v Dolenjski galeriji. Dvorana te galerije je bila akustično že večkrat preizkušena in je zelo primeren prostor za glasbene nastope. Nekoliko težav bo z

izvajanjem klavirskih skladb, ker so klavir iz dvorane umaknili in ga bo potrebno vedno znova nameščati.

Organizirani obiski opernih in drugih predstav v Ljubljani in Zagrebu za osnovnošolce, srednješolce, zaposleno mladino in vaško mladino iz krajevnih skupnosti tvorijo pomemben del tega programa, namenjeni pa so spoznavanju glasbenih del, kakršna so na rednem sporedu na naših opernih ali koncertnih odrih.

Poleg tega bo Glasbena mladina koncerte tudi sama organizirala, v programu pa uvrstila zvrsti, ki imajo širši in vzgojnoglasbeni pomen. Program bo dopolnilo novomeškemu glasbenemu življenju in prireditvam drugih organizatorjev. Iz koncertnega programa, ki ga bo moč slišati v Novem mestu, kaže že zdaj omeniti prireditve z naslovom „Zabavna glasba velikih mojstrov“, na katerem bodo izve-

dene priredbe rešne in jazzovske glasbe za zabavni slog.

Posebno poglavje dela Glasbene mladine predstavlja v programu vzgojno delo. V okviru tega se bo zvrstilo več predavanj o tako imenovanih glasbenih slogih, kar bo dobrodošlo tako poznavalcem kot ljubiteljem glasbe. Za lastno dejavnost pa šteje Glasbena mladina prireditve, na katerih bodo nastopile skupine in solisti iz novomeške občine.

Zdravko Hribar pravi, da bo Glasbena mladina poskušala poleg tega ustreči še drugim željam in potrebam, ki jih bo izrazila mladina iz šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Vsa taka in druga naročila za popestritev kulturnega življenja v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih bodo sprejemali na sedežu glasbene mladine – v Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu.

I. Z.

Zdravko Hribar: „Glasbena mladina ni nikakršna koncertna poslovalnica, čeprav se pojavlja tudi kot organizatorica nekaterih prireditev, marveč je to družbena in vzgojna organizacija, ki s svojo dejavnostjo prispeva k razvoju glasbene umetnosti in vpliva na estetsko in kulturno vzgojo mladih. Kot organizacija je kolektivna članica ZSMS in SZDL, kar kaže še posebej poudariti.“

TELEVIZIJSKI SPORED

23. I. petek

1
10.00 in 13.15 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
17.15 POROČILA
17.20 OLIMPIADA SMEHA
17.50 ANSAMBEL BORISA FRANKA
18.20 OBZORNIK
18.30 SODOBNA MEDICINA: KORONARNA BOLEZEN
Današnja oddaja bo govorila o boleznih srca in ožilja, torej boleznih sodobnega časa, kakor jih imenujejo zaradi njihove razširjenosti. Danih bo tudi nekaj napotkov za uresničevanje pregovorov: Bolje preprečevati kot zdraviti!
19.00 NE PREZRITE
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

20.00 A. Marodić: ISTO, LE MALO DRUGAČE
20.45 JAZZ NA EKRANU: EUROPEAN JAZZ CONSENSUS
21.00 T. Hardy: ZUPAN V CASTER BRIDGEU
21.55 V ZNAMENJU
22.10 NOČNI KINO: DIVJI DECEK
Francois režiser Francois Truffaut je dokaj svojih filmov posvetil otrokom, njihove težave je prikazal

24. I. sobota

1
9.20 POROČILA
9.25 VRTEC NA OBISKU: CICIBAN SMUČA, 2. del
9.40 SEBASTIJANOVA BABICA
9.55 B. Žužek: ZLATOROG
10.10 TOVARIŠIJA
10.40 PISANI SVET: PASJE ŽIVLJENJE
11.00 ČAS, KI ŽIVI: PARTIZANSKE SMUČINE
11.30 DELAJ Z GLAVO; ODLOČITE SE
12.00 B. Ibanez: TRSJE IN BLATO
12.55 SMUK ZA MOŠKE, prenos iz Wengna
15.20 POROČILA
15.25 PRIJAZNE MORSKE POSASTI, italijanski dokumentarni film

Najbolj znane, bodisi igrane ali strogo dokumentarne filme o morskih živalih je posnel francoski raziskovalec Jacques Cousteau, po njegovih poteh pa so šli še mnogi drugi. Zanimiv film o življenju velikih, nevarnih, a včasih vseeno prijaznih morskih živali je ustvaril italijanski režiser Bruno Vailati.

16.50 SMUČARSKA TEKAŠKA SOLA
17.15 PRENOS KOŠARKARSKE TEKME
18.55 NAŠ KRAJ: BABNO POLJE
Tokratna oddaja bo govorila o vasi s sto hišami, 400 prebivalci. Babno polje ob hrvaški meji leži na nadmorski višini 740 m, gričevnata planota kmetijsko sploh ni izkoriščena, v obratu Kovinoplastike je zaposlenih 30 domačinov in nad sto Prezidčanov z druge strani republiške meje. Babno polje je znano tudi iz NOB, v bližini je bila ustanovljena partizanska lekarna; ljudje so partizane zalagali s hrano. Dandanes pa po kmetijah ni ne mladih ne živine, ostali so stari, zemlja je zvečine

iz najrazličnejših zornih kotov. Tokrat si bomo lahko ogledali film o dečku, ki so ga našli v gozdu med živalmi. Med zvermi je preživel devet let, zato je bil le še senca človeka. Zgodba pripoveduje o tem, s kakšno potrpežljivostjo sta zdravnik in gospodinja storila vse, da bi dečka spet preobrazila v človeka. To delo kajpak ni bilo lahko, pa tudi uspeh ni bil zagotovljen že vnaprej. Dodajmo še to, da je Truffaut filmsko obdelal resničen dogodek.

2
16.55 Test - 17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Naši pesniki - 18.15 Beseda mladim - 18.45 Zgodbe Danila Nikolića - 19.30 Dnevnik - 20.00 Teveteke - 20.45 Zagrebška panorama - 21.10 Zeleni kabaret - 21.40 Kulturni magazin

neobdelana. Zdaj vaščani načrtujejo gradnjo vodovoda in šole.
19.10 ZLATA PTICA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 SPREHOD PO KVINTET-NEM KROGU, skopska zabavnoglasbena oddaja
21.00 CIRKUS
21.25 BEG, ameriški film
Moičeči pilot helikopterja si prizadeva iz mehiškega zapora rešiti po krivem obsojenega zapornika. Ali mu to uspe? Odgovor bo dal film, ki je tipična akcijska kriminalka. Pred petimi leti jo je zrežiral Tom Gries, igrajo pa Robert Duvall, John Huston, Charles Bronson, Jill Ireland in drugi.
23.00 TV KAŽIPOT
23.20 POROČILA

2
17.25 Narodna glasba - 17.55 Iz sporeda prištinskih televizijcev - 18.25 J. Horvat: Maček pod čelado - 19.30 Dnevnik - 20.00 Žvljenje na zemlji - 20.55 Poročila - 21.05 Športna sobota - 21.25 Fejton - 21.55 Koncert Marijana Migdala

25. I. nedelja

1
8.00 POROČILA
8.05 MODROREPA RAČKA
8.30 BELI KAMEN
9.00 J. Horvat: MAČEK POD ČELADO
9.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos iz Wengna
11.10 TV KAŽIPOT
11.30 NARODNA GLASBA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.55 SLALOM ZA MOŠKE, prenos iz Wengna
14.00 IGRE NA SNEGU, posnetek iz La Mongiea
15.00 POROČILA
15.05 ZAKONCA ORLOV, sovjetski film

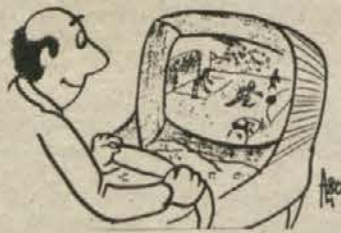
V majhnem ruskem mestu ob koncu prejšnjega stoletja socialne krivice, revščina, alkoholizem, neprosvetljenost niso nič posebnega, v

takih okoliščinah živita tudi zakonca Orlov. Na robu obupa sta, ob napadu kuge zavzeto delujeta za blagor ljudi, po premagani epidemiji pa je njun zakon v resni krizi, saj se žena navzame revolucionarnih idej. Taka je na kratko vsebinska zasnova filma, ki ga je sovjetski režiser Mark Donskoj pred tremi leti posnel po noveli M. Gorkega. Igrajo Nina Ruslanova, Anatolij Senjonov, G. Serjoža Tegin, Daniel Sagal in drugi.

16.25 SESTANEK V NEBOTIČNI-KU
17.25 ŠPORTNA POROČILA
17.35 KOLINSKA SLOVAN: BARCELONA, prenos rokometne tekme
19.10 RISANKA
19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 M. Smoje: VELIKO MESTO
21.20 ZANIMA ME

Drevisnja oddaja bo najprej govorila o tem, kako je moč varčevati z električno energijo, bo diski pri kuhanju ali ogrevanju. Nato bo prikazan poklic prodajalca. Kako so umno

razporedili delo, da bi kaj prihranili, bodo govorili delavci fotofilmskega laboratorija RTV Ljubljana. Po kratkem obisku v kobarški tovarni igel bodo televiziji prikazali tudi delo kulturnega animatorja v tem kraju ob Soči.
21.50 V ZNAMENJU
22.10 ŠPORTNI PREGLED

2
15.50 Nedeljsko popoldne - 19.30 Dnevnik - 20.00 Koncert - 21.00 Včaraj, danes, jutri - 21.25 Igrani film

26. I. ponedeljek

1
10.00 in 13.15 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
16.00 KMETIJSKA ODDAJA
17.00 POROČILA
17.05 MALI GODCI V GLASBENI DEŽELI
17.15 ČLOVEKOV PRIJATELJI
17.40 VELESALOM ZA MOŠKE, reportaža iz Adelbodna

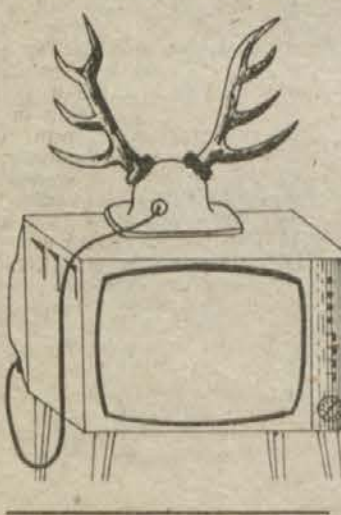
18.05 METODOLOGIJA POLITIČNEGA DELA: SESTANEK KOT JAVNO NASTOPANJE
„Govornišvo je bilo nekoč privilegij izbrancev, danes je javno nastopanje v naši družbi potreba vsakega človeka. Pri tem ne mislimo, da bi moral biti vsak blesteč govornik.“ Te besede in še kaj bo v današnji oddaji povedal prof. Jože Valentinčič, ki bo govoril o javnem nastopanju, katerega glavna odlika naj bi bil jezik, dostopen vsem poslušalcem.

18.25 SPEKTER: ODPADKI, VIR ENERGIJE Kako v energetske namene izkoristiti odpadke, o tem bo govorila oddaja, ki bo posebej

prikazala ameriške dosežke na tem področju.
18.45 MLADINSKA ODDAJA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

20.00 F. Kozak: PROFESOR KLEPEČ
Skromni junaki in bizarni čuvaji reda so osebe drame Ferda Kozaka. Uprizorili so jo v ljubljanskem SNG Drama, glavne vloge pa igrajo Dare Vajž, Polona Vetrlih, Danilo Benedičič in Kristjan Muck.
22.10 V ZNAMENJU
22.25 ALI SE MED SEBOJ DOVOLJ POZNA MO

27. I. torek

1
10.00 in 13.15 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
17.15 POROČILA
17.20 GLASBA NARODOV: SLO-NOKOŠČENA OBALA
18.05 MALI SVET
18.35 OBZORNIK
18.45 OBRAMBA IN SAMOZAŠČI-TA
19.15 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 MISEL ZA PRAKSO

Drevisnja oddaja bo posvečena 71-letnici rojstva Edvarda Kardelja. Govor bo o njegovem revolucionar-

nem delu, o bogastvu Kardeljevih misli, od katerih mnoge so že udejanjene, druge pa še čakajo na ustvarjalno vključevanje v prakso.
21.05 W. Reymont: OBLJUBLJE-NA DEŽELA
22.05 V ZNAMENJU
22.20 SPANSKE OPERNE ZVEZ-DE

Nekaj zadnjih torkov v mesecu bodo televiziji predvajali španske oddaje, ki bodo prikazale zgodovino opere v tej deželi. Pisano in slikovno gradivo bodo dopolnjevali odlomki iz španskih oper ali nastopi španskih opernih umetnikov.

na - 18.15 Književnost - 18.45 Zeleni kabaret - 19.30 Dnevnik -

20.00 Najvažnejša je bjuzezen (glasbena oddaja) - 20.55 Zagrebška panorama - 21.20 Človek in čas

28. I. sreda

1
10.00 in 13.15 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
17.15 POROČILA
17.20 Z BESEDO IN SLIKO: POHORSKI STEKLAR
17.40 UKROČENO OKO
18.10 OKROGLI SVET
18.20 OBZORNIK
18.35 OD VSAKEGA JUTRA RA-STE DAN: TRBOVLJE
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: EMITAI, senegalski film

21.45 MINIATURE: GOVORICA ROŽ
Drevisnja oddajo so posneli v

celjskem Pokrajinskem muzeju, kjer je kustodinja Milena Moškonova uredila razstavo slik in grafik, ki kažejo cvetje, bodisi da gre za cvetna tihožitja ali za cvetje v družbi človeka. Tovrstne umetnine so skozi stoletja ustvarjali znani pa tudi neznani slikarji in grafiki, nazorno pa govorijo o veselju in radostih ljudi, ki ljubijo cvetje.
22.00 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Majske igre - 18.15 Splošna ljudska obramba - 18.45 Na obisku - 19.30 Dnevnik - 20.00 Eno šolsko leto (2. del italijanske drame) - 21.00 Zagrebška panorama - 21.20 Kronika v kamnu

29. I. četrtek

1
10.00 in 13.15 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED
17.25 POROČILA
17.30 TOVARIŠIJA
18.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: PISANI SVET, angleški film
18.25 OBZORNIK
18.35 MLADI ZA MLADE: POD-NAJEMNIKI
Oddaja bo govorila o težavah, ki jih imajo mladi s stanovanji med

šolanjem. Pomanjkanje študentskih in dijaških domov namreč izkoriščajo lastniki večjih stanovanj ali hiš, za podnajemniške sobe postavljajo tako rekoč oderuške cene.
19.15 RISANKA

19.24 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 GLASBENI ČETRTEK
21.25 625
22.15 V ZNAMENJU

2
17.10 Dnevnik v madžarščini - 17.30 Dnevnik - 17.45 Jelenko - 18.15 Znanost - 18.45 Muppet show - 19.30 Dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 24 ur

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko. Varčujete lahko z rednimi mesečnimi pologi ali z enkratnim pologom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti. Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi pologi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

76 ljubljanska banka

Poraza izničila zadnje dosežke

Z Zaprudjem 80:95 (34:46) in v soboto z Novim Zagrebom 58:69 (28:39) — Le dve točki več od predzadnje Ježice — V soboto popravni z Dalvinom

Dva zsporedna poraza v štirih dneh sta bila dovolj, da so se novomeški košarkarji nenadoma znašli v položaju, da z morebitnim sobotnim porazom zdrknejo celo na predzadnje mesto na lestvici, potem ko so še pred tednom dni domovali tik pod vrhom prvenstvene razpredelnice. Razlika med predzadnjo Ježico in četrtouvrščeno Puljanko je namreč vsega dve točki, medtem ko je na čelu ekipa Novega Zagreba, ki je v soboto tako prepričljivo opravila z oslabljeno vrsto Novega mesta.

Že rezultat sobotnega srečanja 69:58 (39:28) zgovorno pove, da novomeška vrsta tokrat ni bila kos domačinom, ki so že od vsega začetka imeli igranje v svojih rokah in na koncu zasluženo slavili ter se tako gostom oddolžili za poraz na startu prvenstva. Novomeščani so tokrat nastopili oslabljeni, v listo strelcev pa se je vpisalo vsega pet igralcev: P. Seničar 16, Ivančič 13, S. Seničar 4, Zupevec 9 in Plantan 16. Zanimivost srečanja je tudi majhno število košev, saj so jih Novomeščani v prvem polčasu dosegli vsega 28, kar se jim letos še ni primerilo. Sicer pa je bila sobotna tekma po prikazani igri le nadaljevanje slabe predstave v sredo, ko so

Novomeščani popolnoma nepričakovano, a povsem zaslužno visoko izgubili zaostalo srečanje II. zvezne lige pred domačimi gledalci. Novo mesto — Zaprudje 80:95 (34:46). Domačini so v sredo pokazali eno najslabših iger in vseskozi igrali podrejeno vlogo, tako da zmaga gostov ni bila nikoli ogrožena. Po tem prepričljivem porazu je bilo pričakovati, da se bodo Novomeščani, ki so vrsto Zaprudja očitno podcenjevali, zbrali in v soboto podjetneje zagrali, vendar zaman. Kot smo že uvodoma omenili sta ta zaporedna poraza močno omajala trdnost novomeške vrste, ki jo v soboto čaka zato še tolikanj pomembnejše srečanje. V novomeški športni dvorani bo gostovala ekipa Dalvina, ki se je s sobotno zmago nad prvouvrščeni Jugom odlepila

z dna lestvice in pokazala, da se vrača v formo. Spomnimo se, da so v prvem delu prvenstva Novomeščani v Splitu pokazali dobro igro, zato upajmo, da tokrat ne bodo dovolili presenečenja.

ZAČELI S PRIPRAVAMI — Člani najuspešnejšega jugoslovanskega kolektiva v hitrostnem plavanju, novomeškega KPA, so pred dnevi pričeli s pripravami. Dopoldne jih je najti v novomeški športni dvorani, popoldne pa v bazenu na Otočcu, kot kaže naš posnetek. (Foto: J. Pavlin)

VAŠA ZGODBA

POT V ZIMSKO PRIRODO

Svetniška samota zime: ivje pada, sonce, bele črte v zraku. Srebrne mreže vej vise kot pahljače. Nežno in počasi pada ivje skozi mrzel zrak.

Rinem po poti navzgor. Mrežaste sence jelk leže na tleh. Gole veje bukev so kot roke obupancev. V gostem smrečju veter izgublja svojo moč. Sledi živali in ptičev se lepo odražajo od iskrivih tal. Parkeljci srn se prepletajo s tačkami risa.

Kljub mrazu je še dosti življenja med debli. Veter je tu mehak in prijazen, šumi skozi iglice. Oči pasem na zelenem mahu bukev in jelk. Pogovarjam se z drevjem ob poti, tiho in negibno je. Vejica jerebika se zaziblje, neka premrla ptica prhne. Gledam za njo: z razpetimi krili se poganja šoja v valovih naprej. Za njo še ena. Morsko zelena barva javora se izgublja v sivih bradah mahov.

Na veji sedi sova in čudno obrača oči. Harfe mnogih strun ptičev so utihnile. Nad drevjem se oglašajo samo še vrane. Kar naprej sama in neuničljiva stoji ob poti stara jelka. Rdeče-bela markacija kaže pot naprej, veter igra na iglice jelk in smrek. Z nežno pisavo jerebovih nog je popisan bel prt ob poti. Vsa v ivju kot nevesta gleda mlada jelka. Iglice na vejicah, počesane na dve strani. Visoki, marmornatosivi stebri bukev polnijo oči. Ustavim se in vzdrihim. Iz tal se vzdigujejo velika pernata krila kanje. Toplo ležišče srn je postalo hladno. Bela „ogledala“ na zadnjicah poskakujejo in se oddaljujejo. Bukova slepica čudno gleda v zamegljeni svet gozda.

Priklanjajo se veje, bel pajčolan oprizema smreke. Iščem tihi glas siniček. Obrirajo drevesno skorjo in tiho čeblijo. Klic črne žolne v zraku je tako značilen in domač. Jelke se mi zde kot dobre žene v srebrni svili. Veje mlade bukovine spleto čudovite bele mreže.

Drevesa stikajo glave v vetru, kot da govorijo. Rdeča skorja smrek krvavi v sončnih žarkih. Siničke dolgorepke radovedno vznemirjajo tišino šumečega gozda. Izgledajo kot velike bele snežinke. Zaveka nežna sapa, ivje spet zapleše v sončnih žarkih.

Mraz odpira bele cvetove, ki krasijo drevje, skale in mah. Bukovina poka. Zdi se mi, da sem na lovu za srebrnim jeleonom. Kakor da bi prisluškoval stopinjam večnosti. Ivje je podobno otroku v igri: frli, vrtinči se, pada, tiho šepeta. Ožilje bukev ob poti grabi mahovnato skalo.

Sredi groženj velikih dreves capljam naprej. Nenavadno ponižen obstanem, s čudno svetlobo v očeh. Med skalami se tihotapi ris, velika mačka me je prevzela. Oko se še ni zaprlo, kar naprej lovi srebrne slike zimskega gozda. Skale, pokrite z mahom, so videti kot bogomilski grobovi.

V brezglavem glasu zaškrablje smreka. Po vejah se ovešajo lišaji in mahovi. Mrke drevesne gobe na buki so kot stopnice. Obraz bradatega človeka gleda iz preprelega lesa.

Ustavim se v zakotju, grem se na soncu, zadiham sproščeno. Iz grma skoči zajec, beži, zadnje noge lovijo prve. Plavkast mraz, razpenjen med drevje solzi oči. Leskovi grmi, beli do mraza, kot da so si bratje med seboj. Srebrn vzdih zime sem, stopam tiho kakor maček. Klink, klank, pozvanja-jo koščki ledu ob debela.

Ne hodim več po poti, sanjam. Od padajočega ivja so se utrudile moje oči. Premražen dahnem v mrzel zrak, iz ust se kadi topla sapa. Druga za drugo se budijo jelke in smreke. Tesnoba srca se sprošča, ustnice se gibljejo, prav tiho pojejo. Zapiram in odpiram oči, bel puh leti po mrzlem zraku. Sence jelk, smrek in bukev tko na tisoče varljivih oblik. Jerebika sedi na tankih nogah, panj pod njo je dotrajal. Visoke travne bilke so polne tajajočega se ivja. Tesnoba visokih dreves stiska razmetano skalnato pot. Noga se tiho in počasi utaplja v mehko listje, polno topečega ivja.

Tu ni ne vrat ne oken. Veje drevja so posrebrene. Viseči storži smrek se svetijo v soncu. Gole veje starega javora kažejo moč. Na marmornato sivi buki je izrezljano srce, prebodoeno z nožem. Migljajoča zvezda jutranjica ugaša. Ob toplém dotiku sončnih žarkov se ivje topi na vejah smrek in jelk.

Čarovna ptica uharica me na mah prevzame, plava kot čudežna ladja. Išče zavetje pred svetlobo sonca. Premagujem zadnje strmine, globoke usedline, zavoje, spust navzdol. Prastara jelka se vzdiguje iz tal pred menoj.

Hoja navzdol. Prelestno je od mraza in ivja zareče drevje. Miriada kristalov draži oči. V slepečem, osrečujočem siju sonca kličejo posamezna drevesa: „Pridi k nam in nas poglej!“ Studenec, čudno miren in tih, odseva moj obraz, čudno dolg in zveržen. Odpiram vrata kočice. Nihče se tu ne jezi in ne čudi. Sam ne vem, kako diham, kako se dvigajo pljučca in kako živim.

P. VOVK

Mraz je natkal ivje po suhem listju. (Foto: MIM)

800 navdušenih gledalcev pri Sv. Frančišku

Skakalna prireditev pri Ribnici — Bojci najboljši

TVD Partizan iz Ribnice je ob sodelovanju smučarskega društva Kot pripravil v nedeljo veliko meddruštveno tekmo v smučarskih skokih na 35-metrski skakalnici pri Svetem Frančišku.

Tekmovanja so se udeležili tekmovalci iz Kočevja, Ribnice, Velikih Lašč, Loškega potoka in Sodražice, kakšnih 800 gledalcev pa je uživalo v lepih skokih. Nasploh je bila organizacija na zavidljivi ravni, organizatorjem pa je v precejšnji meri pomagalo tudi lepo vreme. Najdaljša skoka je imel Sodražan Ignac Bojč z dolžinama 34 in 35 metrov.

Rezultati: mladinci — 1. Debeljak (Sodražica), 2. Bartol (Loški potok), 3. Dejak (Sodražica); člani: 1. Bojč, 2. Lovšin, 3. Dejak (vsi Sodražica); ekipno: 1. Sodražica II v postavi: Bojč, Dejak, Debeljak. M. GLAVONJIC

Dvoje razočaranj ob Rinži

Nogomet in rokomet lani nista izpolnila pričakovanj kočevskih ljubiteljev športa

Večina dobrih poznavalcev športa v mestu ob Rinži trči, da rezultati kočevskih športnikov v lanskem letu niso zadovoljivi. Pri tem v prvi vrsti mislijo na rokometišče in nogometišče, medtem ko so edina izjema košarkarji.

Za nogometišče velja, da so razočarani, saj so pred spomladan-

ZIMSKO PRVENSTVO DOLENJSKE

V dvorani ribniškega športno-rekreacijskega športa se 8. februarja prične zimsko rokometno prvenstvo Dolenjske, na katerem naj bi nastopilo 12 ekip: Krka, Črnomelj, Prule, Slovan — mladinci, Grosuplje, Moker, Dobropolje, Ponikve, Sodražica, Itas, Kamnik, Inles. Prvenstvo bo trajalo štiri nedelje, štiri prvouvrščene ekipe pa se bodo ob koncu pomerile z drugoligašem Inlesom.

Letos v jugoslovanski kolesarski vrh

O poti novomeških kolesarjev od leta 1972 do danes

Začetki dela novomeškega kolesarskega kluba segajo v pomlad 1972, ko je ob ustanovitvi nekaj zagnanih posameznikov pripravilo že tudi cilj četrte etape dirke po Hrvaški in Sloveniji. Potem je steklo.

Najprej je bila obnovljena stara colnarna na Loki, kjer so kolesarski delavci (omenimo le nekatere: Damjan Damjanovič, Jože Majes, Brane Rajčan, Jože Kump, Mrvar, Mavrovič) dobili svoje prostore za klub. Nekaj s svojim denarjem in nekaj s sredstvi občinske zveze so zatem novomeški kolesarski klub postavili ob bok številnim dru-

škim delom tekmovalca krepko zadnji. Edino opravičilo za slabe igre gre morda iskati v oslabljenosti ekipe, saj je nekaj igralcev odšlo služiti vojaški rok.

Kaj reči o rokometiščah? Zaradi šolskih obvez nekaterih igralcev so izostali predvideni rezultati, je pa zato v nadaljevanju upravičeno pričakovati boljše igre.

Prijetno so presenetili košarkarji. Resda njihovo prvenstvo še ni zaključeno, vendar po dosedanjih igrar in rezultatih sodijo v vrh lestvice v drugi slovenski košarkarski ligi. Doseženih rezultatov se niso niti sami nadejali.

Od ostalih športov moramo omeniti še namizni tenis — ta je dal športnika lanskega leta, Sama Pogorelca — streljanje, ki vse bolj navdušuje, in atletiko, kjer pa lahko govorimo le o Jožetu Koletu, ki je na državnem prvenstvu v Beogradu zasedel drugo mesto v skoku s palico.

M. G—č.

PO ŠESTEM KOLU MILIČ

Po šestem kolu članskega šahovskega prvenstva Novega mesta vodi Milič s 5 točkami, sledijo: Savarin 4,5, Škerlj, Istenič in Stokanovič 4, itd.

Na januarjem hitropoteznem turnirju je med 22 udeleženci zmagal Jože Pucelj, ki je zbral 18 točk, drugi je bil dr. Petkovič 15,5, tretje mesto sta si razdelila Stokanovič in Milič (15) itd.

SODELOVANJE SMUČARJEV IN KOLESARJEV

Kolesarji novomeškega Novoteksa v zimskem času pridno sodelujejo s smučarskim klubom Rog in se udeležujejo številnih smučarskih tekaških prireditev. Tako so sodelovali tudi na Trnovskem maratonu v Cerknem, kjer sta se Turk in Stih uvrstila med dvesto najboljših, enak rezultat pa je uspel v Dupljah Novaku in Štihu. Tudi pionirji ne zaostajajo za rezultati starejših, kar je pokazal rezultat Jurija Šlibarja v tekni na 1,5 km. metrov.

F. BERGER

8. FEBRUARJA NA TRNOVSKI MARATON

Prizadevni organizatorji VII. trnovskega maratona, ki bo 8. februarja in katerega pokrovitelj je narodni heroj, generalpolkovnik Stane Potočar—Lazar, se dni ne držijo rok križem. Na sporedu prireditev so namreč kar štiri teki: maraton, dolg 42 kilometrov, mali maraton, dolg 15 kilometrov, smučarski tek SLO na 12 km za pripadnike JLA, TO in milice in pionirski smučarski tek na 5 kilometrov. Vse proge tudi tokrat potekajo po obronkih Trnovskega gozda, kjer so se med NOB borile enote slavnega IX. korpusa NOV in POJ.

Start in cilj priredite bo pred hotelom Bor v Črnem vrhu.

Pogumni načrti brežiških smučarjev

Brežiško smučarsko društvo je pred dnevi pripravilo občni zbor za svoje člane in ljubitelje belega zimskega športa. Skoda le, da je bila udeležba tako skromna, saj sicer šteje klub 246 članov, kar kaže na odnos nekaterih, ki vidijo svojo dolžnost do kluba le v plačilu članarine.

V preteklem letu je bila pozornost posvečena le rekreativnemu smučanju in izpopolnjevanju smučarskih vaditeljev, zato pa društvo v prihodnje načrtuje tudi društvena tekmovanja. Ena poglavitnih skrbi v prihodnjih mesecih bo namenjena tudi ureditvi vlečnice na Čatežu, ki bi naj pričela obratovati že v prihodnji sezoni. Seveda pa ne bodo izostali tudi smučarski tečaji, izleti, sejmi in podobno, kar vse govori, da dela brežiških smučarjev resnično ne gre ocenjevati le po številu prisotnih na letošnjem občnem zboru.

V. PETELINC

POTA IN STRAŠNOSTI

Pijača prevečkrat sopotnik

Nekaj podatkov iz razmišljanj o (ne) varnosti na naših cestah in vsakdanjem življenju v minulem letu — Alkohol prednjači na cestah in v zasebnem življenju

Po nekaterih dobljenih podatkih lahko že sedaj z gotovostjo trdimo, da pomeni minulo leto znova korak nazaj na področju varnosti cest novomeškega območja, prav nič boljše pa ni tudi, kar se tiče varnosti občanov. Kaznivih dejanj in kršitev javnega reda ter miru je več, kar znova opozarja, da zgolj z opozorili in kazenskimi ukrepi brez temeljitejšega in primerne koraka ne bomo prišli naprej.

Po besedah Janeza Pavlina, pomočnika komandirja na področju prometne varnosti novomeške postaje milice, je bilo lani na cestah no vomeškega območja skupaj z

MANJ MRTVIH, VEČ ŠKODE
— Podatki za lansko leto o varnosti na novomeških cestah govore, da je bilo nekaj nesreč manj, zato pa podatki o vinjenosti za volanom kažejo navedovanje na področju prometne varnosti.

magistralko od Poljan do Dobruške vasi 233 prometnih nezgod, ki so zahtevale 21 življenj in kar 335 poškodb. Pogled pod lupo pokaže, da je bilo na magistralki 49 nesreč, 33 jih je bilo na gorjanski magistrali, 75 na regionalnih cestah in 22 v Novem mestu. Koliko dela pa so imeli na omenjenih cestah novomeški miličniki, najbolje pokažejo naslednji podatki:

K sodniku za prekrške je romalo 2.238 prijav, odvzetih je bilo 286 vozniških dovoljenj, od tega kar 208 zaradi vinjenosti voznikov. Nadalje je bilo na mestu kaznovanih 3044 oseb, izdanih 839 plačilnih nalogov, odvzetih pa tudi 151 prometnih dovoljenj, poleg tega pa še 37 registrskih tablic.

Čeprav uvodni ugotovitvi nasprotuje podatke, da je bilo prometnih nesreč lani 13 manj kot predlani, pa svoje o varnosti na naših cestah pove podatek, da se je natanko 360 voznikov lani vozilo brez vozniškega dovoljenja (toliko so jih pač miličniki dobili) in okoli 300 brez potrdila o znanju s kolesi z motorjem. In še ena številka, ki bo najbolj zanimiva la uslužbenca „Triglava“. Materialne škode v prometnih nesrečah (izvzete so tiste na magistralki) je bilo za 369.384.000 din, največkrat zaradi prevelike hitrosti, izsiljevanja prednosti in nepravilne hoje pešcev.

In še pogled na področje kriminala in kršitev javnega reda ter miru. Andrej Šenica, pomočnik komandirja za zatiranje kriminala novomeške postaje milice, je po kratki računski operaciji prišel do

številke 1071 kaznivih dejanj v lanskem letu na območju Novega mesta. Dejanj klasičnega kriminala je bilo 997, gospodarskih pa 77. Se podatek o raziskanosti: neraziskanih je ostalo vsega 26,5 odstotka kaznivih dejanj.

Najbolj zaskrbljujoč pa je pogled na področje javnega reda in miru. Samo v Novem mestu je bilo lani 611 takšnih kršitev, kar pove, da prostori za pridržanje na novomeški postaji milice niso bili skoraj nikoli prazni. Sodniku za prekrške je bilo tako poslanih 283 predlogov zoper 390 oseb, največkrat seveda zaradi močne „omotičnosti“ in pretepop po lokalih.

Ko smo uvodoma govorili o temeljitejšem in primerne koraku, smo mislili predvsem na povečanje osebne odgovornosti kot sredstvo proti krajam družbene imovine, na razumnejšo politiko zaposlovanja, saj neurejene stanovanjske razmere delavcev iz južnih republik privedejo do pohajkovanja in pijančevanja, na področju cestne varnosti na urejene cestne površine in režim itd. Tako pa vse bolj ali manj ostaja le pri ugotavljanju, kaj bo prineslo to ali ono leto. In ob morebitnih ugodnejših rezultatih bi se pričeli trkati po prsih, kaj vse smo naredili za varnost našega občana.

Poceniti boj za čast

Večletna pravdanja za dobro ime požrejo ogromno denarja in časa — Okrepiti vlogo poravnalnih svetov

Da se radi prevdamo, je znana stvar. Marj znano je, koliko denarja in časa zapravimo za to, še bolj nejasno pa je vprašanje, ali nam gre resnično toliko za čast in dobro ime ali pa zgolj zato, da s sodbo v imenu ljudstva kažemo sosedu zmogloslaven obraz.

Veliko tistih, ki bodo prebrali te vrstice, jih lahko primerjajo z lastnimi izkušnjami. Obrekovanje, žalitve, zaničevanje so kazniva dejanja, zasebnih tožb in sporov zaradi nekaj v teh okvirih izrečenih besed vse več. Približen izračun je pokazal, da gre kar četrtno spisov v kazenskih oddelkih naših temeljnih sodišč pripisati tovrstnim tožbam. Da se te rade zavlečejo tudi na nekaj let, je prav tako znano. Veliko dragocenega časa in denarja je tako vrženega tjavdan, vse zaradi zagrizenega človeškega prepričanja, da si lahko opran le s

sodnim žigom. Takšno spoznanje je ob nedavni preobrazbi sodstva rodilo poravnalne svete, katerih poglavitna naloga naj bi bila, da se preden steče sodni postopek, doseže sporazum med sprtima strankama. O vseh, tudi stabilizacijskih prednostih takšnih poravnalnih svetov ne kaže posebej razpravljati, čeprav bi ob dejstvu, da ti še zdaleč ne opravljajo predvidenega poslanstva, morali najti mesto tudi za to. Za začetek pa bi bilo dovolj, ko bi poravnalne svete približali občanu, da bi se pri svojem delu ognili sleherni „sodni“ formalnosti in da bi za razgovor med sprtima strankama uporabljali ljudski, ne formalen jezik, takšen, ki bi slehernemu dovolj nazorno pokaznil, da sodišče nima nikakršne magične formule za reševanje človeške nestrpnosti in razburljivosti.

B. BUDJA

dežurni poročajo

RAZGRAJAL V BIFEJU — Metliški miličniki so v soboto zvečer imeli opravka z 28-letnim Nikolo Štublarjem, domačinom, ki je precej v rožicah razgrajal v Merkatorjevemu bifeju. Ker ga nikakor niso mogli pomiriti, so poklicali na pomoč miličnike, ki so srbortiča odpeljali na hladno. Kakšno pa bo o njegovem obnašanju rekel še sodnik za prekrške.

DOMA PRETEPAL OČETA — Iste dne so imeli metliški miličniki opraviti še z 28-letnim Martinom Jakličem iz Križevske vasi. „aklič se je opil in potem doma razgrajal ter celo pretepal očeta. Odpeljali so ga na hlajenje, za naslednje dni pa mu napovedali tudi obisk pri sodniku za prekrške.

Bolje zavarovan voznik

„Triglav“ uvedel nov način zavarovanja za voznike in sopotnike — Večje obveznosti zavarovalnice

Zavarovalna skupnost Triglav je letos uvedla novo vrsto zavarovanja, ki pomeni zavarovanje voznika in potnikov v osebnih avtomobilih proti škodi zaradi telesnih poškodb. Omenjena novost je vsekakor dobrodošla, saj je doslej za smrt ali poškodbo zavarovalnica plačala le določeno vsoto, pri tem pa ni ugotavljala in povračala škode, ki je posledica telesne poškodbe zavarovanca. Mislimo predvsem na izgubljeni zaslužek, telesne in duševne bolečine, stroške pogreba itd.

Z novim zavarovanjem, imenovanim tudi AO-plus, bo lastnik avtomobila bolje zavarovan, saj bo zavarovalnica povrnila škodo njemu in drugim osebam, ki se ponesrečijo v njegovem vozilu, ne glede na to, ali je nesrečo zakrivil sam ali kdo, ki ni zmožen plačila, ali če

je šlo za „nadnaravno“ nesrečo. Tako bo „Triglav“ v primeru smrtnih nezgod dolžan povrniti pogrebne stroške, izdatke za primeren nagrobnik, bližnjim svojem odškodnino za duševne bolečine, poravnati pa tudi stroške za morebitno vzdrževanje ponesrečenčevih otrok. Upravičenci omenjenega zavarovanja imajo torej povsem enake pravice, kot jih imajo telesno poškodovane osebe do povzročiteljev poškodb. In še to: v zavarovanem avtomobilu ponesrečeni potniki lahko zahtevajo od zavarovalnice, da jim povrne škodo v vrednosti od 7.000 do 2,5 milijona din.

AO-plus zavarovanje lahko sklenejo tisti lastniki avtomobilov, ki imajo pri „Triglavu“ sklenjeno tudi obvezno zavarovanje, njegova cena pa je petina obveznega zavarovanja.

PEŠCU SPDRSNILO NA CESTO

V petek zvečer je ob cesti pred Podturnom pešočil Ivan Jakovljevič iz Vitovlja pri Travniku, ko je za njim pripeljal z osebnim avtomobilom Jože Pakar iz Jelš pri Otočcu. Pakar je z avtom pripeljal do Jakovljeviča, ki začasno živi na Planini pri Črnomlju, temu je spodsnilo in je padel pred avtomobil. Čeprav se je Pakar umikal, je pešca zadel, pri čemer se je Jakovljevič poškodoval, v bolnišnico pa ga je odpeljal Pakar sam. Na avtomobilu je škoda za tisočak.

TRČIL V MOSTNO OGRAJO

Janez Jordan iz Vrbovce pri Šentjerneju se je v četrtek popoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Šentjerneju. Na zasneženem vozišču na Ratežu ga je zaneslo v levo, kjer je trčil v betonsko ograjo mostu. Pri nezgodi so bili poškodovani voznik in sopotniki: Silvester Polenčič iz Vrbovce, Danica Cimerman z Gradšča in Alojz Mesojedec iz Zameškega. Na pločevini je bilo za 25.000 din škode.

Zadušil se je med požarom v stanovanju

Vzrok: preobremenitev električnega omrežja

Krški miličniki so bili 12. januarja ob 9.50 obveščeni, da je v stanovanjski hiši Staneta Levičarja na Cesti pri Krškem 20 prišlo do požara. Miličniki so si nemudoma ogledali kraj požara, med gašenjem pa je bil v sobi najden mrtev tudi lastnik hiše. Po vsej verjetnosti se je Levičar med spanjem zadušil. Kot je pokazala preiskava, je do požara največje tveganje prišlo že zgodaj zjutraj, nato pa se je ogenj počasi širil. Kot vzrok požara so ugotovili preobremenitev električne inštalacije. Najverjetneje je prišlo do kratkega stika, saj je imel Levičar na en vtičač priključene kar štiri porabnike električne energije. Škoda, ki je nastala ob požaru, so ocenili na 150.000 din.

PO KLANCU V AVTOBUS

Marjan Jane iz Velikih Brusnic se je v petek zjutraj peljal s kombijem proti Mačkovcu. Pri čistilni napravi v Ločni je po klanecu navzdol zapeljal nekoliko prehitro, poleg tega je v ovinku zaviral, tako da ga je v nasproti vozeči avtobus Gorjanec, ki ga je upravljal Anton Pevec iz Griča pri Klevevžu. Pri trčenju se je laže poškodoval sopotnik v kombiju Martin Luzar iz Gabrja, materialne škode pa je bilo za 70.000 din.

FANTIČ PADEL POD TOVORNJAK

V petek popoldne je Novomeščan Said Pašagić peljal tovornjak po Zagrebški cesti v Novem mestu, pri hiši št. 25 pa je ob vrtni ograji stal 4-letni Elvedin Ivković iz Zabe vasi. Voznik je zatrobil in zapeljal mimo, fantiču pa je tisti hip spodsnilo in je padel na cesto, tako da ga je kolo tovornjaka zadelo v nogo. Elvedina so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa so na srečo ugotovili le lažje poškodbe in so ga po prvi pomoči odpustili v domačo nego.

PIJAN RAZGRAJAL

Krški miličniki so prejšnji teden pridržali do iztreznitve 21-letnega Miodraga Filipoviča iz Salatua, začasno stanujočega v Krškem. Filipovič je pijan robantil in razbijal v starem hotelu „Sremič“ v Krškem.

UMRLA NA KRUŠNI PEČI

V noči od 11. na 12. januar je 74-letna Marija Racič iz Viher 35 spala na krušni peči v sobi. Peč pa je bila precej zakurjena, zato se je med spanjem Racičevi vnela položena plastika, na kateri je ležala. Prišlo je do večje koncentracije ogljikovega monoksida, zaradi česar se je Racičeva po vsej verjetnosti zadušila. Zjutraj sta jo ležalo na tleh našla sin in saha, in ker je še kazala nekaj znakov življenja, sta jo nemudoma odpeljala v brežiško bolnišnico, kjer pa so lahko ugotovili le še smrt.

Krki „dolžna“ 16.520 din

Tudi ljubljansko sodišče pritegnilo odločitvi novomeškega — Plutova dolžna povrniti del prejetega posojila

Sodišče združenega dela SRS je te dni pritegnilo odločitvi novomeškega senata, ki je ugodil zahtevku novomeške tovarne zdravil Krka in s tem naložil Maruški Plut plačilo 16.520 din s 5-odstotnimi obrestmi.

Šlo je za to, da je bila med Plutovo in Krko sklenjena posojilna pogodba, s katero se je Plutova obvezala vrniti prejeta posojila v primeru, da ne ostane v delovnem razmerju toliko časa, kolikor je prejemalec posojilo. V primeru Plutove je šlo za to, da ji je bilo za čas njenega študija izplačano študijsko posojilo v znesku 19.750 din, in bi morala ta znesek povrniti, če ne konča študija, ali če se po končani študijski ne zaposli in ostane „dome-njen“ čas v službi. Kot pa kažejo podatki, ji je delovno razmerje v Krki prenehalo že po devetih mesecih, seveda na njeno zahtevo.

Sodišče je tako ugotovilo, da je šlo za kršitev pogodbenih obveznosti in da je popolnoma upravičen zahtevke delovne organizacije, ki pač zahteva povračilo dela prejetega

VOZNIKA IN ŠEST POTNIKOV RANJENIH — Do hujše prometne nesreče je prišlo 13. januarja popoldne, ko sta si na zasneženem cestišču pri Soteski pripeljala nasproti voznika avtobusov Ciril Kum iz Potoka in Marjan Cirar iz okolice Vač. Med srečanjem je gorjanski avtobus zaneslo v levo in je prišlo do trčenja, v katerem sta bila poškodovana oba voznika in šest potnikov. Materialno škodo so ocenili kar na 250.000 din (Foto: I. Zoran)

Sobota pogoj za dodatek

Izplačilo dodatka za dvoizmensko delo, povezano z delom ob sobotah — Sodišče zavrnilo zahtevek Črnomaljskega čank

Pred dnevi je sodišče združenega dela v Novem mestu razpravljalo o zahtevku Marije Jovanovič in Božene Šobar iz Črnomlja s približno naslednjo vsebino:

Jovanovičeva in Šobarjeva preko sodišča terjata plačilo dodatka za dvoizmensko delo, ki ga opravljata v sprejemni pisarni tozda Zdravstveni dom Črnomelj. V zahtevku navajata, da delavcu za delo v dveh izmenah pripada po veljavnem samoupravnem sporazumu 8

odstotkov analitične ocene nalog in opravil. Na takšno zahtevo jima je delavski svet podjetja že odobril izplačilo tega dodatka, vendar jima ga je kasneje ukinil z obrazložitvijo, da jima ne pripada, ker izmenično ne delata tudi ob sobotah.

Tudi na obravnavi pred sodiščem je predstavnik Črnomaljskega zdravstvenega doma vztrajal pri tem stališču, saj je v samoupravnem sporazumu, na katerega se sklicujeta predlagateljici, jasno določeno, da pripada dodatek za doizmensko delo le v primeru, ko delavec dela vse dni v tednu, z izjemo nedelj in praznikov. In kaj pravi sodišče?

Senat je nedvoumno ugotovil, da je pogoj za izplačilo omenjenega dodatka delo ob sobotah, česar pa Jovanovičeva in Šobarjeva ne izpolnjujeta. To tudi sami priznavata, zato nič čudnega, če je sodišče njun zahtevek zavrnilo, seveda s pripombo, da do omenjenega dodatka nista bili upravičeni niti takrat, ko jima ga je delavski svet zdravstvenega doma prvič dodelil.

PO DOLENJSKI DEŽELI

Do novomeških miličnikov je prejšnji teden prispelo obvestilo, da neki Vinko Perko iz Novega mesta doma razgraja in pretepa ženo in otroke. Možempostave ni preostalo drugega, kot da skušajo zakon rešiti s tem, da so Vinku ponudili novo streho nad glavo. Tam ga je bojda veselje do razgrajanja povsem minilo.

V noči na nedeljo so imeli v bifeju na Otočcu zanimivega gosta. Pa ne zaradi tega, ker je od vinjenosti omagal in zaspal za mizo, pač pa zaradi tega, kar se je zgodilo potem. Ves mačkast se je gost okoli druge ure zbudil in krmežljav spregledal, kje sploh je. Meni nič tebi nič se je slekel do golega in se zatem podal iskat stranišče. Na nesrečo gostov in osebja pa je straniščna vrata zgrešil in opravil potrebo kar v lokalu, tako da so morali tisti hip bife zaradi čiščenja zapreti. Za golega onesnaževalca so potem poskrbeli miličniki.

PREHITRO NA POLEDENEM CESTIŠČU

Prejšnjo sredo dopoldne je Zagrebčan Branko Vugrinec med vožnjo z osebnim avtom proti Ljubljani pri Medvedjeku dohitel tovornjak s prikolico koprške registracije, ki ga je vozil Franc Jerele iz Brezovice pri Novem mestu. Zaradi pokvarjenega tovornjaka na cesti je Jerele svoje vozilo ustavil, to pa ni uspelo tudi Vugrincu, ki je vozil prehitro. Trčil je v tovornjak, pri čemer so bili voznik in sopotnika hujše poškodovani in so jih prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Gmotne škode je za 125.000 din.

KRONIKA NESREČ

TRČIL V ZADNJI DEL KOMBIA — V petek dopoldne se je Srečko Konradi z Vrhnike peljal s kombijem proti Zagrebu. Pri Prilipah je zaradi okvare ustavil na desnem robu ceste, takrat pa je za njim pripeljal tovornjak Dragoslava Djordjeviča iz okolice Kruševca in zaradi neprimerne hitrosti trčil v zadnji del kombija ter ga porinil naprej. Pri tem se je poškodoval tudi sopotnik v kombiju Ljubljancin Cvetko Stojnič, odpeljali so ga na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Gmotne škode je bilo za 50.000 din.

NA POLEDENI CESTI GA JE ZANESLO — Zagrebčan Stjepan Pisk se je v petek popoldne peljal z osebnim avtom iz Ljubljane proti domu. Pri Prilipah je dohitel tovornjak, in ko je zmanjšal hitrost, ga je

na poledeneli cesti pričelo zanašati. Zdrnil je v levo in trčil v osebni avto Darka Dragoviča iz Buzeta, ki je pripeljal nasproti. Pisek je bil ranjen in so ga odpeljali na zdravljenje v zagrebško bolnišnico. Škoda na pločevini so ocenili na 100.000 din.

NA ZASNEŽENEM VOZIŠČU V LEVO — Ivan Kurtović iz Jedričeva se je 13. januarja peljal z osebnim avtomobilom iz zagrebške smeri proti Ljubljani. Med vožnjo na magistralki pa ga je pri Medvedjeku na zasneženem vozišču zaneslo v osebni avto, ki ga je nasproti pripeljal Radojica Nedić iz okolice Gornjega Milanovca. Pri nesreči je bil laže poškodovan sopotnik V. Nedićevom avtomobilu, Belgice Peterit. Gmotno škodo so ocenili na 55.000 din.

Zanimanje za rejo ovc raste

V Suhi krajini pa ni niti enega mladince, ki bi bil pripravljen kmetovati na sodoben način

Odkar sta v žužemberški zadrugi dva pospeševalca, se na terenu njuno delo pozna. Kakšno je trenutno stanje kmetijstva v tem predelu in kakšni so načrti za bodoče, je kratko povedal Jože Ban, vodja kmetijske službe pri KZ Žužemberk.

„Trenutno se ukvarjamo predvsem z usmerjanjem kooperacijske proizvodnje v živinorejo. Pogoje imamo samo za pridelavo mesa in mleka, ker na kraški zemlji ni računati na večjo proizvodno poljščin. Zadnje čase pospešujemo tudi ovčerejo. Šmo šele pri prvih korakih, vendar je začetek spodbuden. V hujšem koncu zelo raste zanimanje za rejo ovc.“

Jože Ban: „Vsako leto bomo v Suhi krajini preusmerili 20 kmetij.“

Lani smo začeli pri 5 kooperantih z rejo 180 ovc, zdaj se vse več ljudi zanima za tovrstno sodelovanje za zadrugo. Škoda le, da je večina zainteresiranih le za 5 do 10 ovc, medtem ko mi želimo pri enem kooperantu vsaj 30 ovc v reji.“

— Ob zdajšnjem pomanjkanju mesa je živinoreja izrednega pomena. Kako je s to proizvodnjo?

„V kooperaciji redimo pri kmetih ta čas okrog 2200 glav plemenske in pitane živine. Število je na približno isti ravni kot prejšnja leta. Nekateri živinorejo opuščajo, drugi se vanjo spuščajo, pa smo na istem.“

Povečuje pa se proizvodnja pitancev telet in mleka, vendar so uspehi skromni zaradi splošno znanih neurejenih tržnih razmer v kmetijstvu. Lani smo odkupili 1.250.000 litrov mleka, žal pa letos tovrstni odkup upada.“

— So ljudje dovzetni za vaše nasvete?

„Kakor kje. Mladi se ne zanimajo za kmetovanje. Žalostno je, da na vsem suhokranjskem področju ni enega kmeta pri 20 letih starosti, ki bi hotel se naprej kmetovati in se s tem preživljati. Vsi mladi bežijo v službe, doma pa ostajajo stari ljudje, ki zemlje niti ne zmorejo dobro obdelati in za sodobno živinorejo tudi nimajo vselej poslušna. Med mladimi tudi ni zanimanja za kmetijsko šolo. Dva smo štipendirali, a se bojimo, da bosta ušla v drug poklic. Naš kmet se ne čuti socialno varnega v poklicu, zato imamo na celotnem območju samo dva, ki prejmeta invalidsko kmečko pokojnino, čeprav je 508 članov zadrug.“

— Kakšni so obeti za prihodnost? Ali akcija za preusmerjanje kmetijstvu tudi ne uspeva?

„V novem srednjeročnem planu smo planirali 7-odstotno letno rast priraje mlade pitane živine. Če bodo tržne razmere urejene, kot že več let napovedujemo, bomo s tako visoko postavljenim ciljem uspeli. Premike pa pričakujemo tudi na račun agroživilske skupnosti v občini. Kar zadeva preusmerjanje kmetij, imamo že prve uspehe. Doslej je preusmerjenih 40 kmetij, v planu pa imamo vsako leto posodobiti in preusmeriti 20 kmetij. V Velikem Lipovcu so glede tega prišli najdlje. Začeli smo pri dveh kmetih, zdaj je že skoraj vsa vas preusmerjena.“

R. B.

Končno besedo ima združeno delo

Skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti o planu stanovanjske gradnje do 1985 — Le 34 odstotkov delovnih organizacij sprejema sporazum

Čeprav je tudi v novomeški občini stanovanjska problematika precej pereča, je delegat samoupravne stanovanjske skupnosti uspešno obravnavati samoupravni sporazum o temeljnih plana te skupnosti v občini Novo mesto za obdobje 1981–1985 šele preteklo sredo, ker sta bili kar dve skupščini v decembru nesklepčni, kar dokazuje neodgovorno obnašanje naših delegatov.

V novomeški občini bo v tem srednjeročnem obdobju zgrajenih 1.851 stanovanj, in sicer 807 v blokovi gradnji, 802 v individualnih stanovanjskih hišah in 242 samskih garsonjer. Povprečna površina stanovanj v blokovi gradnji znašala 57,6 m², individualnih stanovanjskih hiš pa 112,6 m². Da bi dokaj realno zastavljeni plan, ki je precej ožji od prvotno predvidenega, lahko izpolnili, naj bi za financiranje stanovanjskega gospodarstva združevali 6 odst. od bruto osebnih dohodkov. Če denarja ne bo, ne bo mogoče zgraditi niti tega, kar sedaj predvideva samoupravni sporazum (delegat Krkinga

tozda Zdravilišča je poudaril, da bi morali v sporazum vključiti še blokovo gradnjo v Šmarjeških Toplicah, kjer bo ob zaključku Krkinge investicije potrebni precej stanovanj). Zaskrbljujoče je namreč, da je do srede le 34 odst. organizacij združenega dela sprejelo samoupravni sporazum, med tistimi, ki tega niso storile, pa so mnoge večje delovne organizacije. Delegati so bili mnenja, da je treba tudi pregledati, koliko sredstev predvidevajo posamezne delovne organizacije v svojih investicijskih programih za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev.

Stanovanja v blokovi gradnji bodo v tem času zgrajena na Cesti herojev, na Žibertovem hribu, v Irči vasi—Brodu in v Dolenjskih Toplicah, Šentjerneju, Žužemberku in Otočcu, organizirana gradnja individualnih hiš pa bo možna v Žabji vasi, Irči vasi, Jedinščici, na Regerskih košenicah in v nekaterih okoliških krajih.

Delegati so obravnavali tudi predlog družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje

POCENI DO ZIMSKIH OBLAČIL — Po vsej Sloveniji so se 15. januarja pričele vsakotne razprodaje zimskih oblačil. Gneča, kakršna je bila prvi dan razprodaje na konfekcijskem oddelku novomeške Mercatorjeve blagovnice, je priča, da se je nakup vsaj nekaj prvih ur gotovo izplačal, saj so nekateri kosovi znižani tudi za 50 odstotkov. Kako bo naslednje dni — razprodaja bo zaključena sredi februarja — bo prav gotovo zanimivo. Nekaj oblačil bo nedvomno ostalo na policah tudi še po tem datumu. (Janez Pavlin)

V zankah komercialnega turizma

Zamrlo delo družin PZS in izpad sredstev s strani SIS izmaličilo osnovni cilj delovanja novomeške MTP, da mladini zagotavlja cenena potovanja — Oživiti delo družin

Pospešena dejavnost OK ZSMS Novo mesto v letih 1971, 1972, ki jo je narekovalo vse večje zanimanje mladine za potovanja in letovanja, je oživila delo Počitniške zveze v novomeški občini, ustanovljena pa je bila tudi Mladinska turistična poslovalnica kot izvajalec programov mladinske organizacije na tem področju, ki opravlja vrsto dejavnosti predvsem za potrebe šol in prepelje letno okrog 50.000 udeležencev na različna potovanja, kar dokazuje pomembnost te ustanove.

MTP je od ustanovitve vseskozi povečevala svojo dejavnost, pomemben preobrat v njenem delu in v delu Počitniške zveze pa je pomenil podpis samoupravnega sporazuma o krepitvi in razvoju mladinskega turizma v novomeški občini, ki je nudil možnost cenejših in vsebinsko bogatejših uslug MTP. 85 odstotkov sredstev za realizacijo aktivnosti po tem sporazumu so namreč prispevale samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti, ostanek pa je ustvarjal a MTP s svojim delom in članskim prispevkom. Dejavnost MTP je zelo zaživela prav po podpisu sporazuma, kar zgovorno dokazujejo podatki, da je število izletov poraslo od 142 v letu 1975 na 590 v letu 1976, število udeležencev pa od 6.995 na 25.791. V tem času je MTP sklenila sporazume o sodelovanju z nekaterimi komercial-

nimi agencijami, da bi mladi lahko ceneje letovali tudi v okviru komercialnih programov, ki pa se ne uresničujejo.

Organizaciji Počitniške zveze s svojimi družinami in dejavnostjo pa ni uspelo slediti uspešnemu razvoju MTP, zato so se te vedno bolj naslanjale na profesionalno strukturo v MTP, njihovo delo je zamrlo. V letu 1976 je bil narejen poskus, da se oživi delo družin. Zato je bila ustanovljena občinska organizacija Počitniške zveze, ki je izvolila svoj izvršni odbor in upravni odbor MTP, vendar se nista niti enkrat sestala. Danes ne deluje tudi nobena osnovna

organizacija, število članstva Počitniške zveze pa je padlo od 3.000 v letih 1973–1975 na komaj 200 v lanskem letu. Poleg tega se je delež sredstev po samoupravnem sporazumu zmanjšal na 36 odstotkov (ostanek zagotavlja MTP), zaradi česar mladini ni več mogoče ponuditi najcenejših uslug, delo MTP pa je vse bolj usmerjeno v finančno zanimivejše programe. To pomeni resen odmik od osnove usmeritve, zato sta to problematiko obravnavala predsedstvo Počitniške zveze Slovenije in predsedstvo OK ZSMS Novo mesto in sprejela vrsto ukrepov za ureditev razmer.

Imenovan je bil tričlanski začasni odbor, ki mora poskrbeti, da se ponovno oblikujejo družine Počitniške zveze v temeljnih sredinah, ustanovi občinska organizacija in izvolijo vsi potrebni organi za delo PZ in MTP. Za začasnega vodjo MTP je bil imenovan Marjan Pavlin, ki mora pripraviti program PZ in MTP za obdobje do leta 1985 in za letošnje leto ter finančno poročilo o poslovanju, posebna skupina pa bo proučila možnost razširitve dejavnosti MTP na vse 4 doljenjske občine. Zagotoviti bo treba tudi tesno povezanost med MTP in OK ZSMS in pripraviti kadrovske predloge za posamezne dolžnosti v MTP in Počitniški zvezi, da ne bi več prihajalo do izkrivljanj osnovne usmeritve.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

IZNAJDLJIVOST NA MESTNIH NJIVAH

Krajevna skupnost Mestne njive se občanom ni mogla prikupiti bolj kot z nabavo vlečnice. Postavljena je v Kosovi dolini, na območju krajevne skupnosti, tja pa se zgrinja zlasti mladina. Po ves dan preživi otročad na snegu, peč minut od doma, stroški za uporabo vlečnice pa so zelo nizki. Za 5 dinarjev se lahko smučar neomejeno prepelje na vrh klanca. Vlečnica na domačem terenu omogoča šolanjem in ostalim krajanom prijetne urice na snegu. Posebno je dobrodošla tistim, ki zaradi pomanjkanja denarja ali časa niso šli na zimski dopust.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 14. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Darinka Rebolj iz Gorenje Straže — Anjo, Majda Pavlenič iz Hrastja — Mojca, Jelka Prah iz Kostanjevice — Janeza, Lučka Berkopec iz Vavte vasi — Marka, Zdenka Stangelj iz Gotne vasi — Jureta, Nežka Kastelic iz Veljkega Gabra — Simono, Marija Peruci s Senovega — Jasmino, Darinka Sekula iz Jurke vasi — Marka, Jožefa Škrbec iz Češče vasi — Stanka, Jožica Rajk iz Dolenjskih Toplic — Jerco, Angelca Matkovič iz Metlike — Mateja, Slavka Breznikar iz Skrljevega — Damjano, Lidija Mlakar s Senovega — Nadjo, Jožica Ucmar iz Dolenjskega Suhodola — Sandija, Frančiška Borštnar iz Pavle vasi — Boštjana, Nada Klobučar iz Goleka — Janeza, Silva Vlahovič s Sela pri Otovcu — Branka, Angelca Hočvar iz Dolenjske Dol — Zvoneta, Cvetka Rifelj z Lešnice — Riharda, Silva Kocjančič iz Mačkova — Suzano, Nada Golobič iz Birčne vasi — Jurja, Marjeta Balc iz Pavle vasi — Barbaro, Marta Muhič iz Globočdola — Janjo, Biserka Kolenac iz Metlike — Davorja, Judita Zupančič iz Gabrja — Marka, Martina Udovč iz Stopič — deklico, Zofija Hrovat iz Hinj — deklico, Nevena Žberna iz Krškega — deklico, Marjetka Blatnik iz Krškega — deklico in Jožica Kocjan iz Mirne peči — dečka. Cestitamo!

LETOS BO FLUOROGRAFIRANJE

Minevajo štiri leta, kar je bilo na Dolenjskem zadnje fluorografiranje prebivalstva, zato bo taka zdravstvena akcija letos spet potekala v novomeški, brežiški, metliški in črnomeljki občini. Začeli bodo 5. junija pri Novomeščanih, kjer bo fluorografiranje prebivalstva trajalo do 25. junija, nato bo šla ekipa v druge občine.

Akcija bo potekala kot običajno, z eno samo razliko, da letos ne bodo klicali na slikanje občanov, mlajših od 40 let. Izračunali so, da bo na območju novomeške občine fluorografiranje veljalo zdravstveno skupnost okrog milijon dinarjev, stroški pa se bodo javljali tudi še kasneje. Opraviti bo potrebno dodatne preiskave in zdraviti občane, pri katerih bo ugotovljena bolezen.

Bolnik na njivi

V Pionirju na bolniški vsak dan 10 odst. zaposlenih

V novomeškem gradbenem podjetju Pionir je vsak dan odstotnih 23,4 delavcev vseh zaposlenih (po podatkih do konca septembra preteklega leta) ali preko 900 ljudi, kar se brez dvoma pozna v gospodarskih rezultatih te delovne organizacije, prispeva pa tudi k že standardnemu zamujanju rokov izgradnje, ki marsikomu načenjajo mirno spanje.

V tej množici preko 900 delavcev gre kar 9 do 10 odstotkov izostankov na račun bolniških dopustov (ostalo so letni dopusti, izostanki zaradi izobraževanja in različnih drugih vzrokov), podoben pa je tudi odstotek bolniških izostankov pri njegovih učencih v gospodarstvu.

Cemu pripisati ne tako majhen odstotek bolniških? Težko reči, vendar pri Pionirju pravijo, da je posebno opazno podaljšanje bolniških dopustov pri njihovih delavcih iz drugih republik, ki največ odhajajo domov po prejemu osebnega dohodka. Vrnejo se s potrdilom tamkajšnjega zdravnika o prebolevanju kake bolezni. Mogoče bi kdo mislil, da gre za nesramno natočevanje, še posebno, ker je težko dokazati, da nekdo ni bil res bolan, kljub dobremu sodelovanju z zdravnikom, ki dela za Pionirjeve delavce v njihovi ambulanti. Vendar se je zgodilo, da je njihov bolniški kontrolor dobil „bolnega“, kije v gozdu pripravil drva ali počel kaj drugega. Poleg tega mnogi sploh ne iščejo nadomestila za dneve, ko so bili bolniški, ampak jim je največ ob tega, da bi imeli opravičen izostanek. Seveda pa se take stvari dogajajo tudi z našimi delavci, posebno kadar je več dela na polju.

Temu problemu skušajo v Pionirju stopiti na prste predvsem s preventivnimi zdravniškimi pregledi in poostreno kontrolo kontrolorov bolniških, s čimer naj bi omejili bolniške dopuste, saj je večina skoraj onemogočeno delo celih gradbenih skupin.

Novomeška kronika

V BLOKIH HLADNEJE — Na Drski je zadnje tedne v več blokih mnogo manj kurjeno, kot je bilo ob začetku sezone. Varčevanje pri centralnem kurjenju se tu očitno pozna, saj so v več stanovanjih ob najhujšem mrazu namerili komaj 16 stopinj. Stanovalci so bili doma zaviti v odeje ...

POGLED NAVZGOR KORISTI — Snegobrani so na mestnih strehah obvezni, vendar te skromne naprave še več stavb ob glavnih ulicah ne premore. Nič čudnega torej, če je vsak dan videti starejše ljudi, kako imajo glavo visoko dvignjeno s pogledom na streho v strahu, da ne bi z nje zgrmel sneg. Debele zaplate snega največkrat visijo s starega bloka nasproti drevoreda.

DVA NOVA PARČKA — Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile z območja mesta: Nežka Jerman iz Segove 26 — Simona, Jelka Planinšek iz Segove 1 — Jureta, Vlasta Stangelj z Partizanske 33 — Urško in Cvetka Plantan, Na Lazu 15 — deklico.

NOBENE ZELENJAVE — Zelenjavo izbiro pri sadju in zelenjavi v ponedeljek nudila novomeška tržnica. Niti ene same zelenjave ni bilo naprodaj, razen zeljnatih glavnih dobiti pa je bilo obilo jajc po 6 din in orehov po 300 din kilogram. Bogata izbira pa je bila s sirčki in smetano. Tržnica je bila polna zasadena na obrtniškem delu, kjer je bilo prodajalcev še več kot običajno.

Ena gospa je rekla, da ob razprodaji v novomeških trgovinah ni mogla nič pravilneje kupiti. Dobro poučeni krogi namreč že prvi dan in prve razprodaje pobrali vse, kar je bilo lepega in po znižanih ceni ...

»Dolenjski list«
v vsako družino

Do konca aprila po starem

61 odst. delovnih organizacij je podpisalo sporazume, zato nova stopnja za zdravstvo velja

15. januarja je zdravstvena skupščina ob minimalni sklepčnosti drugič zasedala z istim dnevnim redom. Prvič ni bilo sklepčnosti, drugič je iz obeh zborov prišlo ravno toliko delegatov, da so lahko veljavno sklepali. Z odsotnostjo delegatov in delegacij bi se bilo dobro malo globlje ukvarjati.

Ker so ugotovili, da je 61 odst. delovnih organizacij z območja novomeške občine podpisalo sporazum, je skupščina sprejela kot dejstvo, da nova stopnja za zdravstvo velja. Plačati bo treba 1,04 odst. od bruto osebnih dohodkov in 8,37 odst. iz dohodka tozdog. Če bo to zadostilo za kritje potreb ali ne, tokrat niso razpravljali, verjetno pa bo burnejša razprava na prihodnji skupščini, ko bodo sprejemali finančne načrte in sporazum o menjavi dela.

Delegati so sprejeli tudi sklep

o začasnem financiranju zdravstvene službe, dokler ne bo sprejet sporazum o menjavi dela, zanj pa so določili skrajni rok konec aprila. Dotlej priznavajo izvajalcem zdravstvenih storitev 5 odstotkov višje cene, kot jih določa lanski sporazum, glede na vrsto podražitev. Ob sprejemu sporazuma bo opravljen tudi poračun za nazaj po novih cenah.

Skupščina je sprejela še predlog o ustanovitvi medobčinske zdravstvene skupnosti, ker pa usklajevanje med občinami še ni končano, so pooblastili predsedstvo skupščine, da nadalje vodi usklajevalni postopek.

Prvotne pripombe Novomeščanov so bile v predlogu upoštevane.

Ohlapnosti osnova izkoriščanja

Položaj delavcev pri obrtnikih se le počasi izboljšuje — Pogodbe zelo površne — Vsakdo od odgovornih naj prispeva svoj delež, da se odpravi izkoriščanje

V novomeški občini je po podatkih Regionalne zdravstvene skupnosti zaposleno pri samostojnih obrtnikih 541 delavec (2,3 odstotka vseh zaposlenih v občini). Analiza občinskega sindikalnega sveta na osnovi pogodb o zaposlitvi in poročila o številni in kvalifikacijski strukturi teh delavcev je pokazala, da se položaj teh delavcev sicer izboljšuje in da je manj izkoriščanja (predvsem po sprejemu kolektivne pogodbe o delovnih razmerjih med delavci in samostojnimi obrtniki leta 1975 in ustanovitvi osnovne sindikalne organizacije pred štirimi leti, v katero je sedaj vključenih 137 delavcev), vendar je še vedno precej pom. ankljivosti, zaradi česar ti delavci marsikaj nimajo enakih pravic kot delavci v združenem delu.

Pogodbe o zaposlitvi so velikokrat izpolnjene zelo površno, zato je pri nekaterih podatkih težko ugotoviti dejansko stanje. Gre predvsem za opis del in nalog (ohlapnost tu obrtnikom verjetno ustreza, saj bi sicer delavcem težko naložili še dodatna dela poleg rednega dela), osebne dohodke, regres za prehrano, letni dopust in še posebno vprašanje udeležbe delavcev v dohodku obratovalnice. Tako so pogodbe o zaposlitvi dokaj neurejene na področju števila dni letnega dopusta, predvsem dodatnih dnevov na račun težjih delovnih pogojev, delovne uspešnosti, delovne dobe itd. Regres za dopust dobiva večina delavcev, vendar okrog 15 odst. manj, kot določa kolektivna pogodba, organiziranih letovanj pa ti delavci skoraj ne poznajo. Tudi prehrana med delom je še dokaj neurejena, saj si mora še vedno okrog 70 odst. delavcev samih zagotoviti malico. Topel obrok imajo organiziran v glavnem le gostinci. Regres za prehrano pa prejema večina delavcev v obliki trgovinskih bonov ali „denar na roko“.

Občutljivo je tudi vprašanje osebnih dohodkov. Analiza je pokazala, da so delavci plačani večinoma po svojem delu, ki pa je izredno trdo. So pa tudi številna odstopanja. V pogodbah je največkrat zapisana le mesečna obračunska akontacija osebne dohodke, preračunana na 182 ur, le redko pa so določeni ostali obračunski elementi. Podatki o povprečnih mesečnih dohodkih so le ocena stanja, saj je to področje v pogodbah zelo površno opredeljeno, vprašljivo pa je tudi njihovo prikazovanje. Povprečni osebni dohodek za nekvalificirane in polkvalificirane delavce se giblje med 5.000 in 6.000 din, za delavce s srednješolsko izobrazbo znaša do 12.000 in z visoko do 17.000 dinarjev. Vendar podatki dokazujejo, da je večina osebne dohodke precej odvisna od akumulativne sposobnosti obratovalnice in cele panoge.

V praksi je precej zastavljeno tudi področje varstva pri delu, saj se to vprašanje navadno rešuje šele takrat, ko pride do nesreče. Da bi stanje na tem

področju izboljšali, je vsako leto organiziranih več tečajev o varstvu pri delu, ki pa so zelo slabo obiskani in so v tako izobraževanje do sedaj zajeli le tretjino delavcev. Posebno pozornost bi morali posvetiti tudi izobraževanju teh delavcev, kar povsem jasno dokazuje izobrazbena struktura delavcev, saj je nekvalificiranih in polkvalificiranih kar 295 (54 odst.), kvalificiranih 237 (44 odst.) in le 9 (2 odst.) z višjo ali visoko izobrazbo. Komite za družbeni razvoj pa bo moral v prihodnje dejansko registrirati le tiste pogodbe o zaposlitvi, ki so v celoti v skladu s kolektivno pogodbo.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Dol. Toplice ne pridejo v poštev

V novem srednjeročnem planu ne bodo gradili nove zdravstvene postaje

Ker je bila gradnja nove zdravstvene postaje v Dol. Toplicah planirana že v obdobju 1976-1980, pa je ostalo le pri željah prebivalstva, je delegacija kraja 15. januarja postavila delegatsko vprašanje, kaj je s to gradnjo v novem srednjeročnem obdobju.

Odgovor je sicer že znan in razviden iz gradiva, s katerim zdravstvena skupnost predvideva investicije do leta 1985, kjer pa Dol. Toplice ni zraven. Vseeno je bilo na zdravstveni skupščini dano še obširnejše ustno pojasnilo.

Ker je že skoro zgrajena nova zdravstvena postaja v Straži, ta pa je od Dol. Toplic oddaljena le 5 kilometrov, ni možno tako blizu graditi še ene zdravstvene postaje. Razlog: ni denarja! Vse investicije iz občinskega programa zdravstvene skupnosti so namreč črtane v novem srednjeročnem obdobju, pač pa bodo skromna investicijska sredstva usmerili v nabavo opreme. Tudi novi zdravstveni dom še ni opremljen z ustreznimi sodobnimi napravami, potrebno bo opremiti se ambulanto v Straži, kajti ne gre, da bi novo zidovje stalo, znotraj pa bi delali s predpotopnimi aparati.

V Straži bi morala biti nova zdravstvena postaja odprta že za lanski občinski praznik, pa dela še zdaj niso končana — gradbinci se izgovarjajo, da v zdajšnjem mrazu ni možno delati fasade — niti se ne ve, kdaj bo objekt povsem dokončan in odprt. Vsekakor pa zavlačevanje že povzroča hudo kri v straškem predelu.

NOVI DEL TOVARNE PRI ZAKLJUČNIH DELIH — Leta 1978 začeto uredničevanje Krkinega „Programa 64“ se bliža kraju. Letos maja bo kompleks več novih objektov končan, nakar bo stekla proizvodnja in predelava bazičnih farmacevtskih surovin. Krka bo s tem dobila tudi možnost izredno povečati izvoz. (Foto: R. Bačer)

SPET DELAJO OSEMNAJSTICE — V tovarni IMV je že konec lanskega leta ponovno stekla proizvodnja R-18, letos pa nameravajo spraviti s tekočega traku 6.000 teh vozil. Na fotografiji so osemnajstice, tik preden gredo v roke kupcem. (Foto: R. Bačer)

Več možnosti za zasebne delavnice

Na voljo bo 26 lokacij za gradnjo delavnice

Razvoj drobnega gospodarstva je v novomeški občini v velikem zastonju za potrebami, zato je v temeljih novega družbenega plana tej panogi določeno ustrezno mesto. V urbanističnih planih in zazidalnih načrtih bodo odslej upoštevane potrebe po poslovnih prostorih za uslužnostne obrti. Za tiste dejavnosti drobnega gospodarstva, ki povzročajo hrup, obremenjujejo promet in potrebujejo več parkirnih površin, pa bodo predvidene lokacije za gradnjo v industrijskih ali obrtnih conah.

V programu urejanja stavbnih zemljišč bo v obdobju 1981-1985 zagotovljeno 26 lokacij za gradnjo zasebnih delavnic, in sicer: 10 lokacij za območje Novega mesta na Cikavi in 10 lokacij na Regerških košenicah. V Sentejnerju so pridvidene 4 lokacije za zasebne delavnice in v Škočjanu 2.

Prednost pri pridobitvi lokacije bodo imeli obrtniki deficitarnih strok drobnega gospodarstva. V neorganizirani gradnji pa bodo prednostni listi občani, ki nadaljujejo ali začenejo obrt, ki je potrebna za zadovoljevanje kmečkih gospodinjstev. Kar pa zadeva lokacije za zasebne gostinske obrate, bodo nove lokacije dobili predvsem tisti, katerih gostinski lokali in obrati bodo dopolnjevali turistično ponudbo in bodo dolgoročno kooperacijsko sodelovali z družbenim sektorjem gostinstva.

V skladu s takšno usmeritvijo bodo tudi banke s kreditno politiko v svojih letnih planih predvidele sredstva za financiranje razvoja definirane obrti za potrebe osebnih storitev in zadovoljevanje potreb v gospodinjstvih.

DEŽURSTVO NAJ BI VELJALO 24 UR

Delegacija občinskega odbora Rdečega križa v Novem mestu je glede na pripombe s terena na zadnjem zasedanju občinske zdravstvene skupščine predlagala, naj bi v novem zdravstvenem domu uvedli 24-urno dežurstvo v splošni ambulanti. Taka služba naj bi bila vpeljana poleg dežurnega zdravnika, ki obiskuje bolnike na domu. Predlog bodo proučili, na naslednjem zasedanju skupščine pa bodo dali odgovor.

Kritika ima še drugo plat

Čakanje na avtobuse in še kaj je komentiral Marjan Smrke, direktor tozda Avtobusni promet

Ne mine sestanek na terenu ali seja občinske skupščine, da ne bi kdo od navzočih pokritiziral prometa, glasne pritožbe pa so tudi iz večjih delovnih organizacij, posebno iz „Krk“ in Novolesa. O prometnih zagatah je tekel pogovor z Marjanom Smrketom, ki je bil 14. januarja prav slabe volje:

„Sem kot na trnih, ker pojejo telefoni in se ljudje pritožujejo, a ne morem nič pomagati. Z Dolža na primer od včeraj zvečer še ni pripeljal noben avtobus. Cesta je zamedena in ni pluzena, tako nismo mogli z avtobusom po delavce in krajanje. Tudi iz drugih smeri imajo ob navadno vsakem novem snegu avtobusi po nekaj minut zamude, to pa nam poruši celoten sistem voznega reda. Tudi zaradi mraza je že prišlo do zastojev, ker je zmrzovala nafta.“

— Kaj pa je v normalnih voznih razmerah največja ovira za uvedbo takega avtobusnega prometa, ki bi zadovoljil krajanje?

„Odkar je obvoz zaradi gradnje na Cesti herojev, je celoten mestni in primestni promet v zagoni. Ob prometnih konicah, okrog 6. in 14. ure, avtobus iz Bršljina še vedno vozi v koloni do mesta najmanj pol ure in toliko čakajo nanj tudi na postajah, kamor je namenjen. Ne more pravočasno po ljudi, namenjene v popoldansko izmeno. Težave pa so tudi sicer zaradi razmetanosti novomeške industrije. Iz Škočjana gredo, recimo, zjutraj okrog 5. ure v mesto 4 avtobusi, v Kronovem prideta še 2 in v Šmarjeti 1, se pravi 7 avtobusov gre čez Otočec, a se dogaja, da vsi ne morejo pobrati vseh čakajočih, zlasti ne ob torkih in četrkih. Več vozil nimamo, ker so podobne težave tudi na šentjernejskem predelu, v Dol. Toplicah in iz metliške smeri.“

— Zakaj ne vozite z več avtobusi? Jih nimate dovolj?

„Vožnja z avtobusom je za podjetje rentabilna, če opravi vozilo 250 kilometrov vožnje na dan. Mi bi morali imeti vsaj trikrat več avtobusov, če bi hoteli ob konicah brez zamud prepeljati krajanje tako, da bi bili zadovoljni. Če pa bi nabavili dodatne avtobuse samo kot pomoč, kar v našem primeru pride v poštev, bi ti vozili na dan

poprečno 60 kilometrov. Razlika do rentabilne relacije pomeni čisto izgubo. Ta gre na naš rovaš. Vseeno bomo po 1. februarju letos nabavili 5 novih avtobusov, od katerih bodo trije namenjeni samo dodatnim voznim na že vpeljanih relacijah. Težave so še zato, ker je naša delavnica v mestu oktobra lani pogorela, zdaj mora avtobus za najmanjšo popravilo v Stražo.“

Smrke Marjan: „Dokler je Cesta herojev v gradnji in velja obvozni prometni režim, bodo zastoji.“

Hude težave imamo še z nabavo rezervnih delov in premalo je šoferjev. Zelo težko dobimo voznike avtobusov, pri čemer pa osebni dohodki ne igrajo nobene vloge. Pri avtobusarjih je delo tudi ob sobotah in nedeljah, tega pa se vsak izogiba.“

— Koliko ljudi pa se redno prevaža z vašimi avtobusi na delo in domov?

„Število je kaj različno. V začetku smo prodali 1400 mesečnih voznic in smo vedeli, s kakšnim številom potnikov je računati, zdaj imamo še okrog 600 šolskih voznic in samo 90 ostalih. Odkar so delovne organizacije prenehale s prakso, da so nam pošiljale seznam vozečih, in smo izstavljali le karte, nadomestila za vožnjo pa so začeli izplačevati na roke, ljudje ne kupujejo več mesečnih voznic. Sproti plačajo, pa tudi z javnim prevoznim sredstvom se ne vozijo vsak dan.“

— Kdaj bo po vašem prevozu urejen tako, da nanj ne bodo vedno letele kritike?

„Dokler bo obvoz, se stanje ne more popraviti, potem pa lahko pričajemo normalnejše razmere. Mestni in primestni promet pa bosta lahko mnogo bolj urejena, ko bo nov most in nova avtobusna postaja.“

R. B.

KOMUNALA NADALJUJE

Občinska resolucija za leto 1981 določa, da bo letos na Komunalnem področju pri investicijah dana prednost urejanju komunalnih naprav za preselitev pokopališča in usposodobitev odlagalnišča za odpadke v Leskovcu. Pri gradnji kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav je prva na listi gradnja S kanala, sledi gradnja druge faze R kanala in začetek gradnje K kanala, s čimer bo omogočena družbeno usmerjena gradnja stanovanj v soseski Irča vas — Brod.

Kar pa zadeva vodovode, bo Komunalna nadajevala Novogradovo delo v krajih: Uršna sela, Bršljin — Straža, Globočec — Zužembek (v okviru brigad), Sentejnerj in Mira peč.

Na Dvoru se še ni poleg „zvišan pritisk“, nastal lani, ko so nekega dne občani videli, da so v stari žagi razstavili turbino, jo naložili na kamion in odpeljali. Vse do leta 1954 je namreč ta agregat dajal luč vsemu Dvoru in Jami, pogajal pa je tudi celotno žago v mizararnem podjetju. Ker je naprava več let stala v zapuščenosti, katere stroho je načel zob časa in se za turbino niso več dosti zanimali, je tudi z nje zmanjkalo kak del.

Navzlic vsemu temu pa krajanji odločno zahtevajo: turbino nazaj! Kam je naprava šla in zakaj, je pred kratkim pojasnil France Jarc, predsednik sveta krajevne skupnosti Zužembek:

Kaj je s turbino?

„Ker se je v propadajoči stavbi turbina kvarila, smo v vodstvu krajevne skupnosti menili, da se dela škoda in da je potrebno napravo premestiti. Dobili pa smo prošnjo krajevne skupnosti Muļjava—Krk, naj jim napravo posodimo, da bodo usposobili poizkusni agregat za potrebe SLO. Nato smo sklenili prošnji ugoditi, ob premestitvi turbine pa smo vse dele komisjsko popisali in sestavili pogodbo, v kateri je jasno rečeno, da nam turbino vrnejo, čim naša krajevna skupnost to zahteva. Medtem smo šli v akcijo za popravilo podrtje žage. Uspeli smo, da nam bo občinska kulturna skupnost v letu 1981 zagotovila 580.000 din za popravilo strohe. Čim bo objekt popravljen, bomo turbino pripeljali nazaj, kot zahtevajo krajanji. Vprašanje pa je, kaj bomo z njo, ker je dinomo razbit in so še druge pomanjkljivosti na stroju. O tem pa krajanji ne razmišljajo.“

Verjetno na sestankih sploh ne bi bilo hude krvi, če bi bili ljudje poprej obveščeni o tem, kam turbina gre in pod kakšnimi pogoji. Sicer pa je krajanje tudi težko obveščati, kajti če skličejo zbor volilcev ali sestanek SZDL, jih pride navadno le kakih 20. Po navadi tisti, ki so o vseh stvareh že tako obveščeni.

R. B.

VESELJE MED BLOKI – Te dni je imela vsaka vzpetinica svoje sankce in smučarje. Še posebej so bile „zasedene“ tiste v mestu, kajti vsi šolarji le ne morejo na smučanje s starši ali v tečaje. Pa ni zato veselja pred domačim blokom nič manj. Posnetek je iz naselja na Čardaku.

Kmetijstvo brez pospeševalca

V kmetijstvu še vedno neurejeni dohodkovni odnosi, ker v precejšnji meri zmanjšuje proizvodnjo – Ponovno o SIS za pospeševanje kmetijstva

Čeprav je stanje pri uvajanju dohodkovnih odnosov med črnomaljsko Kmetijsko zadrugo in kmeti kooperanti v primerjavi s prejšnjimi leti boljše, še vedno ni tako kot bi lahko bilo oziroma kakršno bi moralo biti. Če hoče Kmetijska zadruga uresničiti svoj srednjeročni načrt, se pravi povečati proizvodnjo, mora ustanoviti proizvodne skupnosti za mleko, meso in povrtnine, v okviru teh in drugih svojih dejavnosti pa dosledno uveljavljati dohodkovne odnose.

To je le eden od sklepov, ki so jih sprejeli na decembrski seji vseh zborov črnomaljske občinske skupščine, ko je bilo na

V Dragatušu prenovljen kulturni dom

19. februarja bo v njem slavnostna seja skupščine

Prejšnji četrtek je komisija opravila tehnični prevzem adaptiranega za družnega doma v Dragatušu, ki bo služil za potrebe družbenega in kulturnega življenja v tem kraju in vsaj krajevni skupnosti.

Dom, v katerem je tudi prijetna in vsestransko uporabna dvorana, s odrom in vsem, kar spada zraven, so obnovili s sredstvi občinske in republiške kulturne skupnosti, za opremo pa so prispevali krajani s prostovoljnimi prispevki. V obnovi in opremo doma je bilo vloženih več kot 3 milijone dinarjev. Obnovljeni dom bo gotovo še spodbudil razmah kulturnega življenja v kraju, kajti stari prostori res niso ustrezali peštrim potrebam kulturnega življenja v Dragatušu.

Ena prvih prireditev v prenovljeni dvorani naj bi bila slavnostna seja vseh zborov občinske skupščine za praznik črnomaljske občine 19. februarja. Dva dni zatem pa bo na slovesnosti, za katero pripravljajo člani tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva bogat program, dvorano prevzela v uporabo in vzdrževanje krajevna skupnost.

ČRNOMALJSKI DROBIR

NOVA KASETA – Tik pred novim letom je izšla nova kasetna, na kateri so posnetki ljudskih pesmi iz Lipe in Hrasta. Gradivo so sodelavci pripravili za oddajo ljubljanskega radia Slovenska zemlja v besedi in pesmi. Vsekakor je sedaj še čas, da se na ta način ohrani čimveč bogatega ljudskega izročila, in to še nepotvorjenega in iz prve roke, saj je znano, da so ravno v tem delu Slovenije ljudski običaji, pesmi in pesni ostali najdalj živi.

VARČEVANJE S KURJAVO – Dolga in mrzla zima je poleg veselja prinesla tudi kup neveselosti. Ena n večjih in najdražjih je gotovo kurjava, točneje, kurilno olje. Poleg tega, da je bilo malo, ga tudi ni bilo dovolj. Človek potreboval. Da resno manjšali porabo kurilnega olja, so se odločili tudi v stavbi, v kateri deluje črnomaljska družinska organizacija. Kurjavo bodo varčevali od dopoldne. To bo po svoje, da

STALNA BRIGADA

V soboto bodo v Črnopolju ustanovili stalno mladinsko delovno brigado, za katero je evidentiranih 90 mladincev. Ta brigada bo lahko priskočila na pomoč ob vsaki priložnosti in ob vsakem času. Za letošnje bo ena njenih glavnih nalog preselitev brigadirskega naselja iz Kota na Lokve. Seveda bo brigada sodelovala tudi pri raznih lokalnih delovnih akcijah.

KMETIJE BREZ NASLEDSTVA

V črnomaljski občini je vedno več ostarelih lastnikov kmetij, ki nimajo nasledstva in slej ko prej bo prišlo do tega, da ta zemlja ne bo obdelana. Da bi v takih primerih lahko pravočasno ukrepali, bodo na podlagi podatkov iz letošnjega popisa prebivalstva naredili seznam teh ostarelih lastnikov zemlje.

naj bilo, saj Belsad odkupi več vrtnin, zlasti kumar, v Dolenjske kot iz Bele krajine. Da bi se povečal interes za pridelovanje vrtnin za Belsad, je v prvi vrsti naloga Kmetijske zadruge oziroma njenih temeljnih združenih organizacij in Belsada.

Poleg smotrnejše kreditne politike so se ponovno zavzeli za redno čiščenje višinskih košenic, ki jih, zapuščene, zarašča grmovje, divjad pa zato sili v dolino in dela škodo na njivah. V precejšnji meri bi bilo to vprašanje urejeno z razvojem ovčereje na teh območjih, s čimer bi ubili dve muhi na mah. K čiščenju košenic pa naj bi poleg zadruge pritegnili še lovce, gozdarje in mladino.

Pri razvoju kmetijstva v občini, se pravi pri skrbi za hrano, ki je res stvar vsakega, bi morala večjo vlogo imeti interesna skupnost za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva, vendar ta skupnost nikakor ne more zaživeti. Od 19 podpisnikov družbenega dogovora o ustanovitvi, delovanju in združevanju sredstev za to interesno skupnost jih je do srede lanskega novembra svoje obveznosti poravnalo le osem. Zato so na zadnji seji zborov sklenili, da ponovijo akcijo za pristop k dogovoru.

A. B.

Sprejem za duhovnike

Potrjeni dobri odnosi med našo družbo in verskimi skupnostmi

Predsednika komisije za verska vprašanja pri skupščini občine Črnopolje, Niko Požek, in koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri OK SZDL, Mirko Jelenič, sta prejšnji četrtek priredila v Črnopolju tradicionalni novoletni sprejem za duhovnike iz te občine. Sprejema so se udeležili duhovniki iz Semiča, Črnopolja, Dragatuša, Vinice, Adlešičev in Starega trga.

Duhovnike je predsednik črnopoljskega izvršnega sveta seznanil tudi z gospodarskim stanjem občine in stabilizacijskimi prizadevanji. V razgovoru se je zvoja potrdilo, da se odnosi med našo samoupravno družbo in verskimi skupnostmi uspešno razvijajo. Prav tako so se dogovorili, da si bodo prizadevali sproti reševati sporna vprašanja v nekaterih krajevnih skupnostih.

Predsednik občine in komisije za verska vprašanja Niko Požek je v svojem govoru dejal med drugim: „V naši družbi so verniki enakopravno vključeni v prizadevanja za boljše življenje. Pri tem smo vsi enako odgovorni, verni in neverni državljani, med verniki pa tako laiki kot duhovniki. Tako bomo tudi lažje reševali sprotne stvari v medsebojnih odnosih, pa tudi morebitne nesporazume, do katerih prihaja na posameznih področjih.“

Zgrabili so na pravem koncu

V metliški občini, kjer so že doslej naredili največ, načrtujejo nove zložbe

Od leta 1974, ko so izvedli komasacijo 22 hektarjev vinogradniških površin na Plešivici, so v metliški občini vsako leto naredili po eno komasacijo. Tako so do sedaj opravili zložbe vinogradniških površin na Repici, v Vidošičih, na Boldražu ter v Lokvici in Drašičih. Vse te zložbe so bile v vinogradniških predelih, lani pa je metliška kmetijska zemljiška skupnost izvedla prvo komasacijo na ravninskem predelu. Gre za zložbo 50 hektarjev na Krasincu.

Na teh 50 hektarjih je imelo prej 45 lastnikov okoli 170 parcel, ki so merile povprečno 30 arov. Velika večina lastnikov je bila za komasacijo, saj na tako razdrobljenih parcelah res ne morejo smotrno uporabljati kmetijske mehanizacije, zlasti težje, kot so razni kombajni. Preden pa so lahko začeli komasacijski postopek, je morala kmetijska zemljiška skupnost rešiti vprašanje ostarelih kmetov brez potomstva. Tem so odkupili 4,5 ha zemlje, ki je sedaj družbena last, in jo bodo dali v najem perspektivnim kmetom.

Sedaj ima vsak komasacijski udeleženec po eno parcelo, ki v večini primerov obsega dva hektarja. Stroški komasacije in

Jože Nemanič: „V naši občini imajo kmetje precej kmetijske mehanizacije, vendar zaradi razdrobljenosti parcel ni dovolj izkoriščena.“

Gradaški mački že mijavkajo

Priloge na pustovanje

Pust in pustno norenje sta sicer še daleč, vendar se društvo „Gradaški mački“ že vneto pripravlja na začetek marca, ko bodo prišla v Gradac zijala iz domala vse Bele krajine, a tudi gledalcev z one strani Gorjancev ne bo manjkalo. Kdo in kaj vse bo v letošnjem sprevodu, seveda ne bomo izdali, dovolj je, če zapišemo, da je gradaška pustna parada med tremi največjimi v Sloveniji.

Letos praznujejo gradaški mački desetletnico prirejanja pustnih norčij, prav toliko časa pa se že trudijo, da bi jim uspelo v času karnevala zapreti cesto za promet z motornimi vozili. A jim ne uspe. Poleg nesrečne zapore ceste grudi Gračane gostinska postrežba, ki je vsako leto očitno premalo. Obiskovalci bi radi segli po pijači in jedi, vendar jim domačini tega ne morejo ponuditi v dovoljšnji meri, saj je zastopanih samo v sprevodu preko 120 krajanov. Letos bodo poskušali pritegniti k sodelovanju Viatro, ki se je držal prejšnja leta vse preveč ob strani. Če ta ne bo pokazal zanimanja, bodo vzeli stvar v svoje roke belokranjski zasebni gostilničarji, ki jim ne bo odveč zaslužiti kak dinar.

Že nekaj let sodelujejo v gradaški pustni paradi našemu ljudstvu iz Semiča, Vranovičev ali iz Štrekljeveca. Letos ne bo nič drugače, toda pripravljali radi vidijo, če se jim gostujoče skupine prej najavijo. Ne želijo namreč, da bi se pojavilo v sprevodu kaj neokusnega, nesprejemljivega. Torej gre gradaškimi mačkami za raven, za sloves, ki ga ne bi radi zaprili, saj so vložili vanj v desetih letih preveč truda. Prav bi bilo, če ne bi bili Gračani pri svojih napredanjih osamljeni, kajti pustne norčije niso zgolj to: takšne in podobne prireditve zblizujejo krajane, da so voljni poprijeti za delo tudi takrat, ko je na sporedu kaj resnejšega. Da je tako, so prebivalci tega območja že večkrat pokazali. TONI GAŠPERIČ

ureditve 1.200 metrov nove poljske poti so znašali okoli 900 tisočakov in jih je seveda povsem krila kmetijska zemljiška skupnost.

„Seveda smo tudi pri tej zložbi naleteli na težave, brez katerih pač ne gre. Vendar je bilo več razumevanja kot težav,

● V Metliki je dovolj usposobljenih ljudi za izvajanje komasacij. Zložba na Plešivici leta 1974 je bila celo prva v Sloveniji. Težave pa so pri urejanju zemljiškopravnih zadev. Te niso urejene še za prvo komasacijo, kar povzroča pri lastnikih negotovost in otežuje nadaljnja prizadevanja. Kmet pač hoče biti lastnik zemljišča.

to velja zlasti za mlade kmete; še posebno dobro je deloval komasacijski odbor, v katerem so bili predvsem mladi kmetje, ki so bili pred leti tudi člani aktivna mladih združenj,“ je povedal tajnik kmetijske zemljiške skupnosti Jože Nemanič.

Za letos se ta skupnost pripravlja na zložbo na območju Primostka in Otoka. To naj bi bila doslej največja komasacija, saj gre za 120 hektarjev, na katerih je sedaj kar 525 parcel. O tem bo te dni tekla beseda na prvem sestanku z lastniki zemljišč na tem območju, kjer nameravajo kooperanti zadruge postaviti tri večje farme za vzrejo prašičev.

Do leta 1985 namerava kmetijska zemljiška skupnost komasirati ves ravninski predel od Primostka do Krasinca. Seveda je tako delo povezano s precejšnjimi stroški, vendar pri tem denar ne bi smel biti vprašanje, saj je to naložba; ki se hitro in bogato povrne: vsekakor se na komasiranih zemljiščih produktivnost precej poveča (s tem je

UBRANI GLASOVI – Zadnje čase si skoraj ni moč zamisliti večje proslave v občini, na kateri ne bi sodeloval mešani pevski zbor Beti. Ta zbor je pod vodstvom Franca Mileka dosegel lep napredek in našel tudi precej pesmi, tako da lahko zapoje res ob vsaki priložnosti.

SPREHOD PO METLIKI

PRED DNEVI SE je sestel izvršni odbor novoustanovljenega turističnega društva. Na sestanku so govorili o akcijah v letu 1981, kot prvo nalogo pa so si zadali postaviti tri table – vodiče. Prva tabla z narisanimi zgodovinskimi, naravnimi, gostinskimi in drugimi znamenitostmi naj bi stala na Hrastu, druga blizu metliškega kopališča in tretja v Gradcu, nedaleč od Štampoharjeve gostilne. Table naj bi pomagale turistom znajti se v metliški občini.

TUDI NASLEDNJA DROBNA VEST je v zvezi s turističnim društvom. Izvršni odbor bo namreč skušal doseči pri za to pristojnih službah, da bosta radio in televizija poročal v času turistične sezone o temperaturi Kolpe Julija in avgusta je to 25 do 27 Celzijevih stopinj, seveda v srednjem toku. Turistično društvo bo posvečalo v prihodnje veliko skrb prav Kolpi, ki si to tudi zasluzi zaradi lepote, čistote in toplote.

tudi kmetov dohodek večji), prav tako se poveča hektarski pridelek, zmanjša pa se poraba goriva za kmetijsko mehanizacijo, ki je veliko smotrnejše izkoriščena.

A. BARTELJ

DAN REFERENDUMOV V BETI

Prejšnji petek so v vseh tozidih Beti na referendumu glasovali za sprejem temeljev plana, v temeljnih organizacijah Barvarna in Pletinica pa so se delavci na referendumu odločili tudi za združitev teh dveh tozdov v temeljno organizacijo Metraža. V dosedanem konfekcijskem obratu v Zakanju pa so glasovali, da bo ta obrat poslej samostojna temeljna organizacija.

O DELU FOLKLORNE SKUPINE

Na občnem zboru metliške folklorne skupine „Ivan Navratil“ zadnje sobote so pregledali delo te skupine v lanskem letu ter sprejeli delovni program za leto. Skupaj z delovnim programom so sprejeli tudi program vaj. Prav bi bilo, če bi bila ta skupina vsaj tako delna kot lansko leto in da bi se vanjo vključilo čim več mladih, zlasti iz delovnih organizacij.

PRVA ČITALNICA

Letos namerava Belokranjsko muzejsko društvo v Metliki odkriti spominsko ploščo prvi čitalnici na Dolenjskem, ki je začela delovati 1865 in je zlasti v prvi dobi svojega obstoja odigrala pomembno narodno-buditeljsko in narodnoobrambeno vlogo pred vedno bolj agresivnim nemštvom. Ob tej priložnosti nameravajo uresničiti več let staro zamisel o čitalniški besedi, prireditvi, kakršne so pred sto leti prirejali v Čitalnici. Seveda samo Muzejsko društvo tako zahtevne naloge ne bo moglo izpeljati, saj to zahteva sodelovanje večjega števila ljudi in organizacij, ki se ukvarjajo s kulturno in turistično dejavnostjo.

UBRANI GLASOVI – Zadnje čase si skoraj ni moč zamisliti večje proslave v občini, na kateri ne bi sodeloval mešani pevski zbor Beti. Ta zbor je pod vodstvom Franca Mileka dosegel lep napredek in našel tudi precej pesmi, tako da lahko zapoje res ob vsaki priložnosti.

SPREHOD PO METLIKI

NE POMAGAJO NITI LEPE, niti grde, niti smešne besede, ko govorimo o postavitvi tabel za plakiranje. Teh v mestu ni, zato vsijo plakati po drevesih, po plotovih, buljijo v nas iz izložb, prilepljeni so na stene, škarpe, garažna vrata. V celi vesoljni občini ni nikogar, ki bi zastavil besedo, odšel nekaj dinarcev in uredil stvar. Tudi po takih drobnih stvareh se vidi, koliko nam je za lep videz kraja, na katerega smo velikokrat tako ponosni.

MLADI VELIKOKRAT JADIKUJEJO, da se nimajo kam dati v prostem času ter da jim ostanejo nazadnje le zakajene gostilne. Malce čudno so takšne izjave, če vemo, da je zadnja akcija tamburašev in folklorne skupine za pridobivanje novih članov domala pogorela. V Beti, ki ima mladih ljudi za izvoz, se je včlanilo sedem deklet, v Kometu pa ni bilo nikakršnega odziva. Štokanje bi bilo veliko pametnejše zamenjati z aktivnostjo.

metliški tednik

Več dohodka z manj zaposlenimi

Stabilizacija zavira hitrejši rast prometa v gostinstvu — Motel Jasnico bodo leta 1983 spet usposobili za gostinsko-turistično dejavnost ali pa ga bodo prodali

Gostinsko podjetje Hotel Pugled Kočevje je doseglo v minulem letu za 23 odstotkov večji celotni prihodek kot leto prej, za 34 odst. večji dohodek in kar se enkrat večjo akumulacijo, medtem ko so število zaposlenih zmanjšali za 5 (od 107 na 102).

Dohodek na zaposlenega je porasel za 40 odstotkov, čisti dohodek pa celo za 42 odstotkov, medtem ko je akumulacija porasla od predlanskih 2.068.000 din na 4.157.222 din. Osebnih dohodkov so poveševali v skladu z dogovorjenimi merili in so bili višji za 19 odstotkov. Po višini osebnih dohodkov so gostinci v občini Kočevje še vedno med zadnjimi, medtem ko so v okviru gostinske panoge v republiki v prvi polovici.

Te ugodne rezultate so gostinci dosegli s svojim velikim prizadevanjem, nekaj pa so seveda pripomogli tudi višje cene. Rezultati bi bili še boljše, vendar je omejevanje reprezentance vplivalo tudi na manjši promet, nekaj pa so k manjšemu prometu v gostinstvu vplivali drugi stabilizacijski ukrepi, ki so prizadeli osebni standard in s tem posredno tudi gostinsko panogo.

Tudi število nočitev v zadnjih dveh letih nazaj, saj se je od preko 20.000 pred tremi leti znižalo predlani na 18.535, lani pa so jih imeli le še 15.858 (medtem ko so jih planirali 17.660). Znižalo se je le

število nočitev domačih gostov, k čemur so del prispevali tudi stabilizacijski ukrepi (manj gradbenih del, manj trgovskih in drugih potnikov) pa tudi zgodnja zima oz. slabo vreme.

Občane gotovo zanima usoda motela Jasnica, ki ga je Hotel Pugled odkupil od Avta Kočevje, nato pa (ker je imel premalo prometa, da bi donášal dohodek) ga je dal v najem negostinski dejavnosti. Delavski svet hotela je pred kratkim sklenil, da najemne pogodbe, ki bo potekla marca 1983, ne bo podaljšal. Po eni

izmed dveh inačic naj bi motel spet odprli za gostinsko-turistično dejavnost, po drugi pa bi ga prodali, vendar po taki ceni, da bi z izkupičkom lahko zgradili nov podoben gostinski objekt. Čeprav se v hotelu, kot smo že zapisali število nočitev domačih gostov znižuje, menijo, da bi bilo nočitev lahko več, če bi imeli na razpolago več enoposteljnih sob. Po takih sobah je namreč vedno večje povpraševanje. Razen tega je hotel polno zaseden v poletnih mesecih, ko se skozi Kočevje vali reka turistov na morje in z njega. Marsikdo bi se rad tu odpočil, pa prav takrat ne dobi sobe, če je ni vnaprej rezerviral.

J. PRIMC

Predavanja za diabetike

Društvo diabetikov Kočevje-Ribnica je začelo uredničevati svoj program strokovnih predavanj za leto. Prvo predavanje je bilo 8. januarja v Livoldu pri Kočevju. Poslušalo ga je 29 domačinov, o sladkorni bolezni in prehrani teh bolnikov pa je predavala dr. Nataša Žilevski-Pintar iz zdravstvenega doma Kočevje.

Po predavanju, katerega so se udeležili tudi nekateri zdravi občani, je bil razgovor s poslušalci, nato pa je predsednik društva Tone Novak seznanil prisotne z delom Društva diabetikov. Na vprašanje, zakaj v Zdravstvenem domu v Kočevju še ni začela delovati specializirana ordinacija za diabetike, je pojasnil, da je vodstvo diabetičnega oddelka ljubljanske

Poliklinike uredilo vse, da bi lahko prihajali ordinirati v Kočevje. Tudi denarna vprašanja so rešena, urediti pa je treba še nekatere zadeve v Kočevju. Te zadeve zdaj rešujejo in bolniki upajo, da jih bodo pristojni tudi kmalu rešili, saj bo potem manj stroškov s prevozi na pregled v Ljubljano, manj bo izgubljenega delovnega časa bolnikov itd.

Iz območja občine Kočevje je v društvu včlanjenih 134 občanov (od tega kar 98 žensk), starih od 12 do 88 let. Je pa še precej bolnikov, ki se še niso včlanili v društvo, ker čakajo, da bo začela v Kočevju delovati ordinacija.

Za območje občine Ribnica bomo posredovali podobne podatke kasneje, ko bodo znani in urejeni.

ANDREJ ARKO

DO TU SEGA POZIMI SNEG — Tako nam je ob zadnjem obisku jeseni pokazala kar s kolom na strehi svoje hiše Marija Tušek. Zdaj zaradi obilice snega ta vas skoraj ni dostopna. (Foto: J. Primc)

Črni potok — črno ime

Stari niso pozabili na žrtve med vojno — Črni potok dobiva cesto, ki je prva večja pridobitev za to vas

„Črni potok, črno ime, vrag ga vzel!“ Tako je malo za salo, še bolj pa zares ponovila ob našem obisku misel svojega očeta 71-letna Marija Tušek iz Črnega potoka 10 pri Čabru oz. Dragi v kočevski

občini, ki meni, da je Črni potok vedno pozabljen, kadar mu bi bilo treba kaj dati, vedno pa se ga spomni, kadar mu je treba kaj vzeti.

A ni bilo najhujše, če so prišli po davke, hrano in drugo. Najhujše je bilo med vojno, ko so Italijani odpejali na Plešče 12 Črnotokarjev. 10 so jih ustrelili, dva pa izpustili. „Tokrat so ustrelili tudi mojega brata in moža,“ se spominja Tuškova, ki so ji ušči mučili in ubili še enega izmed štirih bratov.

„Italijani so takrat oropali vse. Tudi vse krompir so pobrali, da nisem imela kaj dati otrokom v usta. Prosila sem po hišah. Pa me je neka ženska zatožila, da prosim za partizane. So me hoteli ustreliti, ustreliti za krompir! Rešil me je moj dva me seca stari otrok.“ To so najbolj žalostni spomini Tuškove, ki pravi, da je res šla hrana najprej za partizane, če je kaj ostalo, so pa sami pojedli. Zato je danes nekoliko razočarana, češ: „Zdaj mi pa ne dajo niti smreke, da bi si popravila pod v stari bajti. Ni pravice zame. Ne vem, kam bi se pritožila.“

Črni potok počasi izumira. Hiše se še naprej praznijo. Ostajajo predvsem stari. Pa vendar obstaja upanje. Zdaj gradijo cesto, po kateri se bo dalo z avtom pripeljati v srednji del vasi, medtem ko so morali zdaj motorizirani prišleki pustiti avtomobile pod vasio ob Cabranki oziroma potočku.

JOŽE PRIMC

JUTRI O IZOBRAŽEVANJU

Za jutri, 23. januarja, je občinska konferenca SZDL Kočevje sklicala problemsko konferenco o samoupravni in družbenopolitičnem izobraževanju. Hkrati bodo razpravljali tudi o izhodiščih za financiranje dejavnosti Delavske univerze „Jože Šeško“.

Dražja voda

Višje cene bodo veljale od prvega odčitavanja po objavi v Skupščinskem Dolenjskem listu

Izvršni svet občine Ribnica je na zadnji seji razpravljal tudi o zvišanju cene za pitno vodo in pokrivanju izgube Hydrovoda Kočevje-Ribnica.

Sklenili so, da bodo dali Hydrovodu za kritje izgube 670.000 din posojila (medtem ko je občina Kočevje dala svoj delež, ki je odpadel nanjo, kot nepovratna sredstva), ker bo le tako kolektiv Hydrovoda prisiljen tudi boljše gospodariti.

Ceno vode so sklenili zvišati enako kot v kočevski občini. Kubik vode naj bi veljal za gospodinjstvo 3,50 din, od njega pa je treba prispevati še 2,50 din za razširjeno reprodukcijo, kar pomeni, da znaša dejanska cena za kubik 6 din. Za industrijo in ostale je cena 5,50 din, v 2,50 za razširjeno reprodukcijo, se pravi 8 din za kubik. Kjer nimajo števec, se zaračunava pavšal, ki znaša po 30 din na mesec za osebo in prav po toliko za kopalnico, po 9 din od velike živine in po 6 din na mesec od male živine.

Doslej je šlo od sredstev za razširjeno reprodukcijo 40 odstotkov za gradnjo regionalnega vodovoda, 60 pa za lokalne vodovode, medtem ko so zdaj v obeh občinah izglasovali, da bo razmerje obrnjeno. Cena priključka na vodovodno območje pa naj bi se podražila za četrtno.

V načelu je osvojen tudi prednostni vrstni red investicij v regionalni vodovod, ki je tak: čistilna naprava na Izberju, zbirni bazen v Kočevju, čistilna naprava na Obrhu itd.

J. P.

Zmanjšanje administracije?

Ugotoviti vzroke za širjenje služb in jih odpraviti

V ribniški občini so (podobno kot v ostalih občinah) ustanovili komisijo za izdelavo analize za zmanjšanje družbene režije, kijo bo vodil član izvršnega sveta Vinko Bojc, vanjo pa bodo imenovali po enega člana še sindikat, Zveza komunistov, SZDL in združeno delo.

Glavna naloga komisije je, da ugotovi, kje so delovna mesta, ki bi se jih dalo brez škode odpraviti, in kje bi se dalo kaj privarčevati. Predvsem bo treba ugotoviti vzroke, zakaj so se vse službe širile. Pri tem bo treba pregledati tudi predpise, samoupravne akte itd. Izdelali bodo primerjavo, kakšna je bila družbena režija pred leti in kakšna je danes. Ugotovili bodo, koliko potrdil in soglasij je moral dobiti občan za urejanje posamezne zadeve nekoč in koliko danes.

Komisija oz. njene podkomisije za posamezna področja ne bodo pregledovale in analizirale le dela v manjših OZD, ampak tudi v občinski upravi, občinskih vodstvih druž-

benopolitičnih organizacij, samoupravnih interesnih skupnosti oz. njihovih skupnih strokovnih službah, krajevnih skupnostih, službi družbenega knjigovodstva, bankah, zavarovalnicah, pravosodju, skupnih strokovnih službah v delovnih organizacijah itd.

Ob tako široko zastavljeni akciji pa bo treba gotovo paziti, da ne bo rodila nasprotnih učinkov, kot jih pričakujemo. To pomeni, da na zaradi novih komisij in podkomisij ne bi zaposlovali novih ljudi in administracije, ki bo prepisovala, zbirala, urejala in analizirala ugotovite komisij. Tega nismo zapisali zaradi „zbadanja“, ampak zato, ker smo pač doslej delali tako.

JOŽE PRIMC

DRAŽJE VETERINARSKÉ STORITVE

Veterinarski zavod Krim iz Grosupljega je zaposlil tudi ribniški izvršni svet za zvišanje cen njihovih storitev, ki jih opravljajo v ribniški občini. Cene bodo višje povprečno za okoli 30 odstotkov, kaže pa, da so bolj podražili tiste storitve, ki jih je več in torej več donošajo. Izvršni svet ni sprejel le predloga, da bi od litra mleka plačevali za te storitve 0,13 din, ampak le 0,023 din.

ŠTIRI PREDAVANJA

Štiri teme predavanj v okviru obrambne in samozaščitne vzgoje prebivalstva bodo poslušali prebivalci ribniške občine do konca zime. Prvo predavanje „Vojško-politični položaj v svetu“ se je že začelo, v skupinah po okoli 50 ljudi pa ga bodo poslušali do konca meseca še vsi „nerazporejeni“ občani. Predavatelji so iz domače občine.

J. PRIMC

Osnutek potreben dopolnitve

Prostorski plan, ki bo veljal preko 100 starih milijonov, mora biti uporaben

O osnutku prostorskega plana občine Ribnica so razpravljali na zadnji seji občinskega izvršnega sveta in ugotovili, da je potreben še precejšnji dopolnil, predvsem v besednem delu. Novi osnutek je izdelan na osnovi popisa prebivalstva iz leta 1971 in posebne ankete, ki so jo izvedli pred kakim letom v občini prav za potrebe planiranja.

Poudarili so, da je treba v prostorskem planu predvsem zelo natančno razmejiti zemljišča. Pravzaprav je treba zemljišča prikazati v treh kategorijah: 1. kmetijska zemljišča, 2. zemljišča, ki se jim lahko spremeni namembnost, in 3. zemljišča, ki že zdaj niso kmetijska. Ob tem je treba predvideti, kam se bo širila industrija, kam stanovanj-

ska gradnja itd., vse do varstva okolja.

Že na sedanji, prvi razpravi so menili tudi, da so nekatere krajevne skupnosti predvidele preveliko širjenje naselij, čeprav je kmetov vedno manj. Tako je predvidelo širjenje kar 11 vasi, obstaja pa bojazen, da bodo zahtevali v nadaljnji razpravi še širitev za nekaj ostalih. Nekateri predlagajo, naj bi ostali kar v mejah sedanjega urbanističnega reda in naj bi predvideli le širjenje nekaterih vasi, kot so Goriča vas, Nemška vas, Breg. Gradnjo pa je treba usmeriti na

zemljišča, ki za kmetijstvo niso zanimiva.

V osnutku tudi ni vseh vodovodov. Kaže, da so vneseni predvsem tisti, ki so v upravljanju Hydrovoda, tistih, ki so jih zgradile KS oz. vaški odbori in ki z njimi tudi upravljajo, pa ni vrisanih. Podobno velja zelo verjetno tudi za kanalizacije, elektro objekte itd. Vse to bo treba dopolniti, ko bodo o osnutku razpravljali v krajevnih skupnostih.

Zelo pomanjkljivo so obdelani kulturnozgodovinski spomeniki, naravne zanimivosti itd. Tudi drugih napak je precej kot: predvidena je regulacija Ribnice na Bregu, čeprav tam teče Bistrica, itd.

J. PRIMC

Obeležje Merharju

Izdal je prvo gasilsko povelje v slovenščini

Letos bodo proslavili 25-letnico občinske gasilske zveze Ribnica, razvili pa bodo tudi prapor zveze. Tako so sklenili na nedavni seji upravnega odbora občinske gasilske zveze, ko so razpravljali o načrtu dela za leto in finančnem načrtu.

Letos ne bo večjih proslav, le gasilsko društvo Zamostec bo proslavilo 60-letnico obstoja. Več tekmovalni bodo organizirali mladi gasilci z osnovne šole dr. Franceta Prešerna v Ribnici, ki uspešno delajo v svojem gasilskem krožku. Tudi večjih investicij na področju gasilstva za letos ni predvidenih, pač pa le manjši nakupi opreme in drugih potrebnih sredstev. V januarju in februarju bodo imela gasilska društva letne skupščine, na katerih bodo člani sprejemali delovne načrte društev za leto, razen tega pa bodo dopolnjevali statute.

Gasilci so tudi že sklenili, da bodo leta 1982, ko bo odprt ob 900-letnici Ribnice park kulturnikov v ribniškem gradu, odkrili spominsko obeležje Ignacu Merharju. Ta gasilski poveljnik je bil namreč prvi, ki je izdal povelje v slovenskem jeziku, medtem ko je bilo do tedaj poveljevanje v gasilskih društvih izključno v nemškem jeziku.

Na seji so sklenili tudi, da bodo dobile priznanja občinske gasilske zveze naslednje članice gasilskih društev: Zbadnikova (Bukovica), Knavs-Moharjeva (Mali Log) in Čihalova (Ribnica). Gasilskemu častniku-veteranu Antonu Lesarju pa bodo podelili za 81-letnico življenja plaketo veterana.

M. GLAVONJIC

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

BENCIN KRADEJO — Ni dolgo, kar smo brali, da so v Kočevju ujeli tatove, ki so kradli bencin iz avtomobilskih rezervuarjev. Pred kratkim so opazili dva podobna tatova benica na Prijateljstvem trgu v Ribnici. Pripeljala sta se s fičkom, in to pozno večer. S kanto v roki sta prišla k avtomobilom in skušala kradti bencin. Na srečo so ju stanovanjci hitro opazili in sta pobegnili. Ni še ugotovljeno, kdo sta bila tatova.

PADCI NA LEDU — Zaradi zaledenelosti in luknjaste Kolodvorske ceste v Ribnici so občani naslovili niz kritik na krajevno skupnost in Komunalo. Najbolj so se seveda jezili občani, ki so tu padali in si bolj ali manj poškodovali roke in noge, pa tudi avtomobilisti, ki jih je bolelo srce, ker so morali mučiti avto po tako slabi cesti. Končno so led le odstranili z ulic, nato pa je takoj zapadlo skoraj pol metra snega.

PREDAVANJA V DOMU — V domu JLA v januarju ni posebno živahno, saj je bilo doslej, oziroma bo še do konca meseca le nekaj predavanj, športnih srečanj in zabavnih večerov. Danilo Mohar je predaval na temo „Vojško-politični položaj v svetu“. Tovariška večera sta organizirala kolektiva RIKO in Zdravstvenega doma. Za konec meseca pa je na programu več tekmovalj v kegljanju in šahu.

VPISUJEJO V TEČAJ — Avtomoto društvo Ribnica vpisuje kandidate za prvi letošnji vozniki tečaj. Društvo načrtuje za letošnje šest tečajev, se pravi toliko, kot so jih organizirali lani.

— Zakaj nisi prišel na zadnji zbor zadržnikov v Ribnico? — Ker nisem imel kje parkirati traktorja, saj so vsa parkirišča prirejena le za avtomobiliste.

DROBNE IZ KOČEVJA

KNJIGE O LOVU IN NARAVI — Zveza lovskih družin Kočevje je prejela za svoje člane dve zanimivi knjigi, ki ju je izdala Lovska zveza Slovenije, in sicer Slovenski lovski priročnik (tretjo dopolnjeno izdajo) in brošuro „Narava, divjad, lovstvo“, ki ju je uredil organizacijski odbor druge slovenske lovске razsade. Knjige so zanimive in poučne za lovce in lovce—novince, saj je v njih

tudi snov, ki jo potrebujejo za lovske izpite.

SNEG OB PRAVEM ČASU — Po dolgih letih imamo končno tudi v Kočevju med šolskimi počitnicami dovolj snega. Šolarji so ga zelo veselji, saj imajo tako spet lahko smučarske tečaje pa tudi sicer se smučajo po vseh primernejših vzpetinah okoli mesta. Nekaterim pa je sneg v veliko napoto. O tem je bilo že precej napisanega, zaleglo pa je malo. Mesto je zdaj tudi lepše, ker je sneg prekril vso nesnago, vendar se bo spet prikazala, ko se bo otopilo.

PTIČJA KRMA JE DRAGA — Otroci, ki imajo radi ptice, si to zimo zaradi drage priče hrane pomagajo kar po svoje. Neka skupnica otrok je pobrala iz smetnjakov kruh, predvsem belega, ga posušila in zdaj ga poklada pticam. Običajne hrane za zunanje ptice se sploh ne da kupiti. Pravijo, da zato, ker pač vse sončnično seme predelamo v olje, ki ga manjka.

JAVNEGA STRANIŠČA NI — Kočevje bi najno potrebovalo javno stranišče. Posebno pozimi se po sledih v snegu lepo vidi, kje vse ljudje, predvsem ponočnjaki, opravljajo svojo potrebo. Kočevje je pred nekaj leti tako stranišče že imelo, vendar so ga kmalu zaprli.

— Pri SAP sem zvedel, da nimajo zadnje dni nobenih težav s šolskim avtobusom na progi Kočevje-Koprivnik, čeprav je medtem nekajkrat zapadlo kar precej snega.

— Seveda težav ni, ker so počitnice, ko avtobus sploh ne vozi!

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

Veliko odvisno od obveščanja

Dobro informiranje lahko marsikaj popravi in pospeši, dokler ni prepozno — Borci NOV v krški občini bodo poslej bolj izkoristili možnosti, ki so jim na voljo

V akcijskem programu za letošnje je pozornost bolj kot kdaj prej osredotočena na sprotno informiranje članstva o aktualnih dogodkih, o uresničevanju sprejetih sklepov, akcij, prireditvev in drugih nalog občinske organizacije Zveze borcev. Dobra obveščanost naj bi hkrati spodbujala kritičnost do opravljenega dela in krepila voljo do vsestranskega vključevanja borcev v delegatski sistem, v podružbljanje odločanja in zaostrovanje odgovornosti na vseh ravneh.

Informiranost bodo izboljšali zlasti preko vodstev borčevske organizacije in izkoristili možnosti, ki jih ima na voljo INDOK center s svojim glasilom. Borci bodo tudi vnaprej ostali v vrstah tistih občanov, ki na vsakem koraku zagovarjajo smotno porabo ustvarjenega dohodka v želji po stabilnejših gospodarskih razmerah.

Borčevske organizacije ostajajo poglavitne nosilke podružbljanja ljudske obrambe in družbene samozščite v krajevnih skupnostih ter v delovnih kolektivih Kovinarske in Celuloze.

Borci so zelo zainteresirani za sprotno obveščanje o tem, kako v brestaniškem gradu potekajo priprave za postavitve muzejske zbirke „Boj in trplje-

raziskovanje, zapisovanje in objavljane dogodkov iz lokalne revolucionarne zgodovine, zato računajo, da jih bo pristojna komisija seznanjala s tem, kaj je novega na tem področju, kakšen je odziv borcev na njena prizadevanja, da bi iztrgali iz pozebe čimveč dogodkov iz NOB. Najpomembnejši zaslužijo lokalna spominska obeležja, ki naj bi označevala tudi predvojno revolucionarno delo na območju krške občine.

J. T.

KAKO SE VRTI SVET OKOLINAS

V krški Delavski dom so včeraj povabili dobrega poznavalca mednarodne problematike Janeza Staniča, da bi poslušalca na kratko prikazal razmere v današnjem svetu od dogodkov na Blížnjem vzhodu do Poljske, Združenih držav Amerike in Indokitajske, posebej naj bi spregovoril o gibanju neuvrženih. Predavanje je organiziral komite občinske konference ZKS v Krškem.

ŠE DVOIZMENSKI POUK

V krški občini imajo celodnevno šolo v Leskovcu in v Brestanici. Dvoizmenski pouk obiskujejo za sedaj še učenci v Kostanjevici in v Podbočju. V Kostanjevici se bodo letošnji vselili v novo poslopje, v Podbočju pa so novo šolo šele začeli graditi. Podaljšano bivanje imajo organizirano v desetih oddelkih. V Krškem jih imajo sedem in tri na Senovem. V občini imajo razen tega šolo s prilagojenim programom.

Sebe delno že preživljajo

Zadovoljni so gojenci, starši in družbena skupnost

„Delavnice pod posebnimi pogoji, v katerih smo v Leskovcu zaposlili v dveh skupinah že 18 duševno zaostalih občanov, so se v dobrem letu dni pokazale za enega najbolj učinkovitih načinov reševanja dela problemov, ki jih tarejo, je povedal psiholog Mihajlo Rostohar, eden izmed tistih, ki so si prizadevali za njihovo ustanovitve.

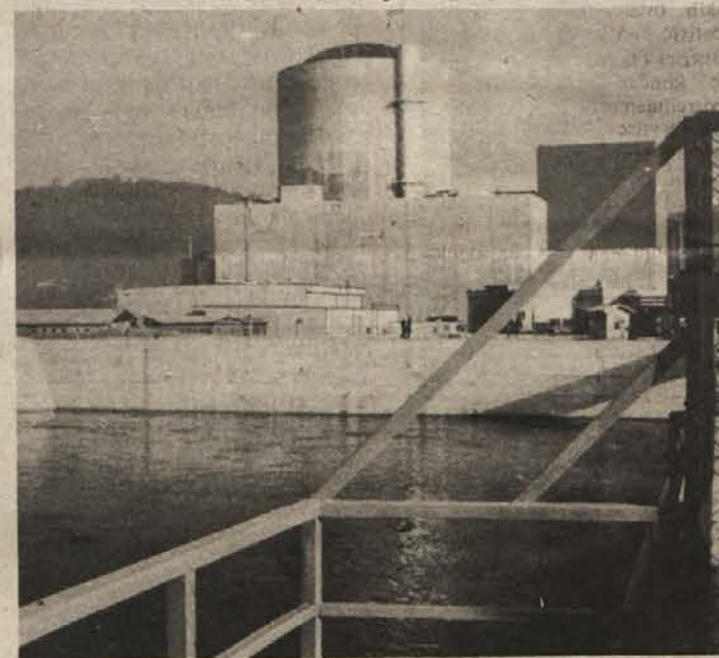
Delo, ki ga prizadeti v njih opravljajo, je sestavni del vsebinsko bogate terapije prizadetih ljudi.

V njen okvir sodi vsakdanji rekreativni odmor; ko je za to čas, zaposlijo tiste, ki so v delavnicah, tudi na vrtu. Vsak petek se zbero po delu na čajanki s plesom, na katero vsak mesec enkrat povabijo še starše. Zagotovljene so jim vse pravice zdravstvenega varstva in socialnega skrbstva, zagotovljen vsakdanji prevoz na delo in z dela domov. Skupnost socialnega skrbstva v celoti plača stroške za malico in kosilo, kakor tudi vse funkcionalne stroške, tako da vse, kar zasluži za delom, ostane prav zaposlenim v njih, to pa je povprečno po 1500 dinarjev na mesec.

In kakšno je delo v delavnicah? Seweda opravljajo v njih lažja, rutinska opravila; to so kartonažna dela, obdelava kovinskih odlitkov, prebranje vijakov in podobno. Dela jim ne manjka in ga po vsej verjetnosti tudi v prihodnje ne bo. Za to se lahko zahvalijo nekaterim delovnim organizacijam iz domače občine, še posebej pa krškemu SOP, ki je delavnicam brezplačno odstopilo tudi kombi vozilo, namenjeno prevozu zaposlenih, pa material za njihovo delo in končnih izdelkov. V delavnicah sta zaposlena dva: delovni inštruktor in socialna delavka. S strokovno problematiko se ukvarja še večja skupina, v kateri sodelujeta tudi zdravnik in psiholog, in se sestaja na rednih mesečnih konferencah. In kaj naj o delavnicah pod posebnimi pogoji še rečemo? Nad-

vse pomembno je, da se občani, ki so jim namenjene, v njih dobro počutijo! Če bi z njimi dosegli samo to, bi bili že lahko zadovoljni. Tako pa naj zaključimo z željo, da bi z njihovo širitvijo lahko vanje vključili vse, ki bi tjakaj sodili. Tudi društvo za pomoč duševno manj razvitim osebam se bo potrudilo, da to ne bi ostalo samo želja!

Z. ŠEBEK

JEDRSKA ELEKTRARNA — Na njeno elektriko komaj čakamo, vendar ne popolnoma brez skrbi za okolje. Savo bo namreč ogrela za dve stopinji, kar obeta več megle vzdolž njenega toka do Brežic in vse do Zagreba. Kadar bo njen pretok večji od 100 kubičnih metrov na sekundo, bodo kondenzator hladili pretočno, pri manjšem pretoku pa bodo vključili hladilne celice. (Foto: Jožica Teppey)

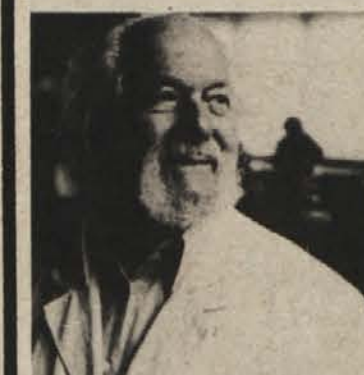
KRŠKE NOVICE

TRIKRAT NA NOVO — Sedanjim delavskim avtobusnim linijam — teh je bilo v okviru krške enote celjskega „Izletnika“ enajst — so v zadnjem lanskem in prvem letošnjem mesecu dodali še tri. Z njimi so Krško povezali iz smeri Zdoles, Prekopa—Kostanjevica ter Studence—Raka. Pogoji za te prevoze so enaki kot za druge, ki so vključeni v poseben samoupravni sporazum med Izletnikom in 10 OZD krške občine.

VEČ KOT POPREJ — Četudi nimamo točnih številk, lahko danes zapišemo, da bo te polletne počitnice organizirano na snegu več osnovnošolcev, kot jih je bilo zadnje zimo. Organizirane tečaje so že ali še bodo pripravile prav vse popolne osnovne šole; na Gorjancih ali na Bohorju, nekatere pa kar v svojem bližnjem okolišu. Da pa je smučarska oprema res že draga, kažejo podatki za šole izven Krškega, kjer je bržčas prav zaradi tega zaenkrat prijavljenih malo tečajnikov.

USPEŠNO V NOVO LETO — Celo presenetljivo — tako lahko označimo prvi letošnji nastop plavalke krškega Celulozarja, pionirke Vesne Jelenove. Na mednarodnem mitingu na Ravnah je enkrat zmagala, enkrat bila druga in enkrat tretja. Še bolj kot uvrstitve so razveseljivi njeni časovni dosežki in zmage nad tekmicami, ki so bile še lani krepke pred njo!

ČE BO ŠE SNEG — Upravitelji, uporabniki in lastniki zgradb ob sedanjih snežnih padavinah niso najbolje poskrbeli, da bi bili njim „pripadajoči“ pločniki sproti očiščeni. Zato niso bile redke poškodbe pešcev. Medobčinski inšpektorat je te dni vse odgovorne s posebnim letakom ponovno opozoril na njihovo dolžnost. Določila namreč zahtevajo, da sneg očistijo s pločnikov do 7. ure zjutraj, poledenele pa morajo posipati s peskom. To opozorilo so naslovili na prebivalce krške, brežiške in sevnške občine.

NA DVEH RAZSTAVAH — Akademski kipar in medaljer Vladimir Štoviček sodeluje s 17 deli na veliki medaljerski razstavi v Zagrebu, v Slovenj Gradcu pa so pred kratkim odprli njegovo razstavo plaket narodnih herojev. Umetnik bo letos dopolnil 85. leto, pa je še vedno ustvarjalen in poln življenja. (Foto: J. Teppey)

NOVOLETNO SREČANJE — Za predstavnike verskih skupnosti ga je minuli teden v Turist hotelu v Brežicah priredila komisija za odnose z verskimi skupnostmi pri občinski skupščini. Bilo je dobro obiskano in se je razvilo v delovni pogovor. (Foto: Jožica Teppey)

Preveč ljudi ždi v pisarnah

V brežiški občini komunisti začeli akcijo za zmanjševanje administracije

„Delovno skupino, ki bo pod vodstvom izvršnega sveta usmerjala akcijo za zmanjševanje administracije, čaka odgovorno delo,“ meni Kresimir Tomlin, član komiteja OK ZKS, ki je na zadnji seji konference s kritičnim uvodom spodbudil razpravo o stabilizacijski naravnosti na tem področju.

„Skupina naj bi se dokopala do stvarne slike razmer v občini ter pomagala tozdom, delovnim organizacijam in drugim pri iskanju ustreznih rešitev za zbiranje najrazličnejših podatkov, ki zdaj pogosto poteka po več vzporednih poteh. Nad njimi nihče nima natančnega pregleda, zato bodo ukrepi lahko sledili šele po proučitvi dosedanjega položaja in vloge administracije od tozdom in skupnih služb v delovnih organizacijah do občinske uprave, interesnih skupnosti in službe družbenega knjigovodstva,“ je pojasnil tov. Tomlin.

Na vprašanje, kaj že samo po sebi bode v oči, pa je omenil prenos splošnega sistema v SIS. Vprašuje se, zakaj sploh potrebujejo tam izvršne organe, če ima skupščinska uprava še vedno določene upravne pristojnosti in če naj bi menjava dela potekala brez posrednikov. Te službe bi se na primer mirno lahko združile v upravi in

zasedba in namesto da bi delo opravljal en uslužbenec, ga niti dva ne zmoreta vselej. Pa še nekaj je hudo narobe, to, da so skoraj vsa mesta v pisarnah ovrednotena z visoko, višjo in srednjo izobrazbo, zapolnili pa so jih ljudje z nižjo kvalifikacijo. Osebnih dohodkov tako prejemo ustrežno višji izobrazbeni ravni, v resnici pa so na ta način razvrednotili znanje. To je tudi razlog za nesprejemljive razlike med osebnimi dohodki v proizvodnji in administraciji. Delo merijo le za stroji, medtem ko se v pisarnah nikakor ne morejo odločiti za tako nagrajevanje.

J. T.

Večkrat na leto za isto mizo

Dani dobri medsebojni odnosi v brežiški občini

Enkratno srečanje v letu je premalo, so menili udeleženci novoletnega sprejema za predstavnike verskih skupnosti v brežiški občini. Dogovorili so se, da se bodo sestajali po potrebi, četudi ne bodo vedno zastopani vsi. Marsikaj problem bi tako lahko rešili sproti.

Uvodno besedo na srečanju je imel Franc Bukovinsky, tajnik komisije za odnose z verskimi skupnostmi pri občinski skupščini. Spregovoril je o razmerah doma in po svetu, o dosedanjih odnosih z verskimi skupnostmi v Sloveniji in občini in o nadaljnjem razvoju v duhu strpnosti in sožitja, kot so ga zagotovili najvišji predstavniki slovenske cerkve. Enako kot on je pozneje tudi predsednik koordinacijskega odbora za odnose z verskimi skupnostmi Tone Jesenko z zadovoljstvom omenil, da so bili v brežiški občini zadnje leto odnosi zelo dobri. To oceno je pred kratkim sprejela tudi programska konferenca SZDL.

O OBVEŠČANJU PA NIČ

Sestavljalci dogovora o temeljnih planov so popolnoma pozabili na področje informiranja, čeprav bi zaslužilo svoj prostor v dokumentih za novo srednjeročno obdobje; pa ne samo prostor, ampak tudi vsebinsko in materialno ovrednotenje. Gre predvsem za lokalno radijsko postajo in pokrajinski list, pa tudi druge oblike obveščanja.

UMETNIH GNOJIL ZA POLOVICO MANJ

Brežiška trgovina Agrarie z reprodukcijskim materialom se že več mesecev otepa s težavami pri oskrbi kmetijstva z umetnimi gnojili in zaščitnimi sredstvi. Tozdr Kmetijstvo ji je lani priskočil na pomoč z devizami, da je lahko nabavila 800 ton umetnih gnojil. To je zadostovalo za tretjino običajnih potreb. Za letos kaže še slabše. Do zdaj so prejeli šele 96 ton gnojil in jih razdelili kooperantom. Če se stvari ne bodo drugače obrnile, bodo lahko oskrbeli le družbeno in kooperantsko proizvodnjo, vsi ostali potrošniki pa bodo odhajali iz trgovine praznih rok. Kmetje, ki oddajajo mleko, imajo pri gnojilnih prednost. Tisti, ki oddajo več mleka, dobijo tudi več gnojil, vendar v omejenih količinah.

DOMAČA POJEDINA — S takimile dobrotami bodo jutri presenetile obiskovalce razstave posavskih vin gospodinje z Bizeljskega. Razstavljene kulinarčne izdelke bo komisija ocenjevala ob 17. uri, v soboto ob 18. uri pa bodo podeljevali priznanja in diplome za najboljše domače jedi. (Foto: J. Teppey)

NOVO V BREŽICAH

STEKLINA NA MEJAH. Tudi v brežiški občini so obveljali strogi ukrepi za zavarovanje pred širjenjem stekline. Mačke in psi morajo biti zaprti. Živali, ki se bodo prosto gibale, bodo lovci spravili s sveta. Steklina močno ogroža naše kraje, zato se vsaka nepremišljenost lahko maščuje. Do zdaj znotraj občinskih meja še niso zasledili steklih živali, vendar to lahko pričakujemo. Zlasti lastniki psov in mačk morajo biti pozorni na morebitno nenavadno vedenje njihovih ljubljencev oziroma čuvajev.

GRAD — FILMSKO PRIZORISČE. V slavnostni dvorani in drugih prostorih Posavskega muzeja so od sredine do konca minulega tedna snemali prizore za angleško-jugoslovanski koprodukcijski film „Vetrovi vojne“ / The winds of war / po romanu znanega ameriškega pisatelja Hermana Wouka. Slavnostna dvorana in sobane v drugem nadstropju so s filmsko dekoracijo karinhal pri Berlinu leta 1939. Glavno vlogo ameriškega vojaškega

atašeja igra Američan Robert Mitchum. Na Bizeljskem so posneli ruski stab v vasi blizu Moskve leta 1941.

ZEMLJIŠČA ZA NASIP. Vodnogospodarsko podjetje iz Novega mesta bo v tem letnem obdobju začelo graditi nasip ob levem bregu Save. Občinska skupščina bo v ta namen odstopila zemljišča, do katerih ima pravico. Gre predvsem za poti in neplodne površine v opuščeni strugi.

REŠITEV TUDI PRITLIČNA STANOVANJA. Oskrba v domovih za starostnike je vsako leto dražja, zato tudi ni mogoče, da bi vselej zagotovili pokritje razlike iz drugih virov, če občan sam nima zadostne pokojnine. Marsikdo bi bil zadovoljen tudi s pritličnim stanovanjem. V poštev pridejo zlasti tisti starostniki, ki ne potrebujejo zdravstvene nege in drugih oblik pomoči. Zaradi tega je skupnost socialnega varstva predlagala, da bi na gradnjo takih stanovanj razmišljala interesna skupnost in načrtovalci stanovanj.

MERCATOR OBNAVLJA
IN GRADI

Trebjemu sicer ne manjka
gostiln, toda le malo med njimi
je takih, ki bi zaslužile hvalo.

Zato je pobuda trebanjskega
Mercatorja, da obnovi gostilno
Grmada, ki je bila tudi doslej
približno shajališče Tre-
banjcev. Obnova gostilne bo
veljala 2 milijona dinarjev.
Hkrati so v Mercatorju poveda-
li, da je že odobren kredit za
gradnjo nove trgovine v Veli-
kem Gabru, kjer se bo gradnja
začela takoj, ko bo mogoče.

KRUH ZA OBČINSKI PRAZNIK - Delavci gradbenega podjetja
Pionir tudi v teh mrzlih dneh hite z gradnjo nove pekarije v
Trebjem. Zaradi težav pri urejanju zemljišča, ki je bilo
zamočvirjeno, gradnja ne bo končana v predvidenem roku. Tako
bodo Trebanjci prvič jedli kruh iz domače pekarije šele v času
občinskega praznika v začetku septembra.

Kritična ocena še ni rešitev

Seja OK ZK v trebanjski občini je pokazala, da se komunisti sicer zavedajo
pomankljivosti, premalo pa pripomorejo, da bi delegatski sistem bolj zaživel

Na zadnji seji trebanjske občinske konference ZK je razprava o
nalozah komunistov na področju razvijanja delegatskega sistema
trajala kar dve uri. Kljub tako dolgi razpravi pa vendarle ni bilo
povsem razjasnjeno, ali so trebanjski komunisti zadovoljni z njim
ali niso.

Ze v gradivu, ki so ga za sejo
konference pripravili, je bilo

napisanih precej kritičnih ugo-
tovitev o tej strani družbeno-
političnega življenja v trebanj-
ski občini.

Tako je v njem med
drugim zapisano, da se delega-
cije iz nekaterih krajevnih skup-
nosti ali organizacij združenega
dela sploh ne udeležujejo sej
skupščin, da o večini vprašanj,
ki jih na sejah obravnavajo,
odločajo le izvršilni organi, da
je na sejah zelo malo razprave,
da je bilo postavljenih le malo
delegatskih vprašanj itd. Potem
pa se je v razpravi na seji
pojavo tudi mišljenje, da pa so
vendarle bili doseženi določeni
uspehi, saj samoupravne intere-
sne skupnosti upravljajo z
velikimi denarji, pri čemer pa,
vsaj doslej, še ni prišlo do
nepravilnosti.

Skratka, tako kot že večkrat
doslej, je bila na seji tudi to pot
živahna razprava, na kateri je
bilo izrečenih precej kritičnih
misli in ugotovitev na področju
razvijanja delegatskih odnosov.

Zdi pa se, da trebanjski komu-
nisti premalo govore o tem, kaj
vse bi bilo treba narediti, če
hočejo, da bodo delegati bolj
dejavni, kot so bili doslej. Res
je sicer, da se bodo morale pri
tem angažirati vse družbeno-
politične organizacije, kot je
rekel eden izmed članov, ven-
dar ni rekel, kako naj se tega
lotijo in kje.

Ze v gradivu pa je
moč prebrati, da imajo glede
udeležbe na sejah pozitivne
rezultate iz krajevnih skupnosti
Mirna, Šentrupert, Velika Loka

in iz delovnih organizacij, kot
so Donit, Trimio, Dana, Nov-
les, torej od tam, kjer je raven
samoupravne odločanja sploh
na visoki stopnji. Torej tam ne
potrebujejo toliko pomoči
Socialistične zveze ali Zveze
komunistov, kot bi je potrebo-
vali v Svetinjah. Selih-Sumber-
ku, Induplatju idr. Torej bo
treba delo okrepiti na tistih
področjih, kjer tega ne zmorejo
sami. Tudi tu bo namreč
moralo priti do selektivnega
odnosa: kdor ne zmore sam, naj
dobi pomoč. Seveda te pomoči
ne bo mogoče izvajati z dopisi,
večkrat kot doslej bo treba med
ljudi, med delegate.

J. S.

DOLGOVEZNEŽE JE TREBA KAR PREKINITI

Na več sestankih je že
bilo slišati, kako trebanjski
delegati ne izpolnjujejo svo-
jih dolžnosti, kako člani
družbenopolitičnih organi-
zacij ne hodijo na sestanke.
Po drugi strani pa ti delegati
in člani organizacij tarnajo,
kako jim zmanjkuje časa za
sestanke, saj v vse dejavnosti
in organizacije „rinejo“ ene
in iste ljudi. Zato bo treba
tudi v trebanjski občini
malo razširiti krog ljudi, ki
delujejo v organizacijah,
zmanjšati bo treba število
sestankov in jih z boljšo
pripravo občutno skrajšati.
Ne dogaja se tako redko, da
na sestankih ljudje razprav-
ljajo nepripravljeno, da po-
navljajo že povedano. Pri
vsem tem pa je čudno, da
predsedujoči ne izkoristi
svojih pravic in ne prekine
dolgoveznežev.

TREBANJSKE IVERI

MILEJŠI ZVOKI TREBANJSKE
GODBE - Odkar se je na temelju
odločbe sanitarnega inšpektorja na
jezo mnogih staršev iz stare tre-
banjske osnovne šole izselil oddelek
otroškega vrta, so prišli na svoj
račun trebanjski godbeniki. In v
novih, za trebanjske malčke prenov-
ljenih prostorih, so trebanjski god-
beniki začeli tako vneto vaditi, da
njihovi zvoki zvenijo nekajkrat mile-
je kot prej. Tudi sami godbeniki se
radi pohvalijo, da imajo zdaj naj-
boljše možnosti za vadbo na Dolenj-
skem.

DARILA SE ČAKAJO - Veliko
je bilo hrupa ob lanskem obdaritvah
dedka Mraza, žal pa ne dovolj
glasnega, saj je kar precej daril
obležalo v pisarni kulturnega doma,
ker starši niso pripeljali svojih otrok.

Darila leže tam še naprej, kar tudi
kaže, kako krajevna skupnost skrbi
za take zadeve. Lahko pa je vmes
tudi kaj drugega. In če je, bi lahko
darila podarili otrokom iz kakšne
manj bogate krajevne skupnosti v
trebanjski občini. Takih krajevnih
skupnosti tam ne manjka in tudi ne

otrok, ki bi radi sprejeli pozabljena
darila.

PREDESEDNIK JE DEKLICA ZA
VSE - Predsednik izvršnega odbora
trebanjske kulturne skupnosti še
vedno nadaljuje z delom za kulturne
namene. Tako je nedavno zamenjal
dimne cevi pri pečeh v trebanjskem
kulturnem domu, ker sicer ne bi
mogli v njem normalno gledati
filmov, recitirati pesmi ali vaditi za
gledališke igre. Skratka, dokler ima
trebanjska občina take zanesence na
področju kulture - teh je več in ni
tak samo omenjeni predsednik, se
bo še naprej lahko hvalila, kako je
kulturna.

SEKRETAR SKLICUJE PETO
KOLONO - V Bohinjski Bistrici je
eno izmed vrst v zimski šoli v naravi
poučeval tudi sekretar komiteja
trebanjske občinske konference ZK.
Pripadla mu je dokaj težka in
nehvaležna naloga, da je vodil „peto
kolono“, kot je klical svojo peto
vrsto, ki mu je bila zaupana.
Verjetno ne brez razloga. Zdaj je po
položaju najbolj kompetenten za
boj proti „ideološkim nasprotni-
kom“.

TREBANJSKE NOVICE

Beograjsko priznanje Sevnici

Nagrajena razvejena dejavnost največje krajevne skupnosti v sevniški občini

Največja krajevna skupnost v sevniški občini ob razvejeni
komunalni dejavnosti vse bolj krepi tudi krajevno samoupravo.
Prav za to je za sevniško krajevno skupnost iz Beograda že na 70ti
pravo priznanje zvezne konference SZDL.

V minulem letu so položili
kar 11.500 m² asfalta in
namenili za cesto na Dobravo,
Trubarjevo cesto, nakladalno
skladišče ob železniški postaji,
parkirne prostore in za cesto na
Grič več kot milijon in devetsto
tisočakov. Seveda so krajani

veliko postorili tudi sami, in
sicer po „ključu“: šest tisoča-
kov in sto ur prostovoljnega
dela na gospodinjstvo. Telefoni-
nija v Šmarju in na Ribnikih je
terjala 2,03 milijona, prispevek
krajnov pa je bil tudi velik.
Sedem tisočakov in 60 ur
prostovoljnega dela bodo „pra-
vila igre“ tudi pri spomladanski
akciji polaganja kablov za tele-
fonsko omrežje v stari Sevnici,
Florjanski in Drožanjski ulici.
Krajevna skupnost je že plačala
okrog milijon za ureditev tele-
fonije, ki je v tem delu mesta
močno razburkala duhove
tedaj, ko so na uličnih odborih
SZDL razpravljali o selitvi
pošte.

Tajnik krajevne skupnosti
Pavel Zemljak pravi, da imajo
speljan celoten splet dejavnosti
civilne zaščite. Ustanovili so 46
enot CZ in za vse člane so
pripravili 4-urne tečaje. „Dvo-
mim, če ima katera CZ celo v
republiko tako dodelan program
kot prav naša,“ se ponosno
pohvali Zemljak, sicer stvaren,
zmeren, v izjavah bolj nagnjen k
skromnosti. Komite za ljudsko

obrambo in družbeno samoza-
ščito je tudi zelo ugodno ocenil
delo civilne zaščite v krajevni
skupnosti, za kar ima nemalo
zaslug poveljnik CZ Ratomir
Kljaković. Še vedno pa ostaja
problem financiranje, saj se tudi
pri obrambnih pripravah vse
bolj številne naloge prenašajo
na krajevno skupnost.

Bistven napredek je opazen
pri delu poravnalnega sveta, saj
je v preteklih dveh letih uspeš-
no rešil kar polovico spornih
zadev. „Kot samoupravno so-
dišče lajša delo rednemu, stran-
kam pa prihrani čas in denar.
Predvsem pa se, če pride do
poravnave, ohranjajo dobri od-
nosi med ljudmi,“ pripoveduje
Pavel Zemljak.

Ker se utegne že letos poja-
viti v Sevnici vprašanje oskrbe z
vodo, bodo pri krajevni skupno-
sti zastavili vse sile, da bi stekla
izgradnja vodovoda izpod Lisce.
Naložba bo veljala okoli 30
milijonov, vsi načrti pa so že
izdelani. PAVEL PERC

SLABA VODA NA STUDENCU

Odkar so lani v Močvirju
združili dva studenca, je voda na
Studencu sicer dovolj, vendar
kemično ni neoporečna. Zato so
dali v analizo vodo novega izvira
Zdenšče. V Zavratcu je ugotov-
ljena ena najboljših voda tod
okolj, vendar ta vir ne bi
zadostal, če bi sedajni izvir
zaprl. Nedvomno bo imel novi
vodovodni odbor, vodi ga Franc
Čizler, polne roke dela, preden
bodo na Studencu zagotovili
dovolj zdrave pitne vode.

SEVNICA: SAMOUPRAVNO O STOPNJAH

V republiko grajajo občine, kjer
so z odloki določili, da tudi tisti, ki
niso podpisali ustreznih samouprav-
nih sporazumov za financiranje
interesnih skupnosti, plačujejo zar-
nje. Med petintridesetorico takih
občin je tudi sevniška. Kaj je na
tem, so temeljito ocenili na seji
predsedstva občinske konference
SZDL v ponedeljek. Ugotovljeno je,
da je samoupravno sporazumevanje
za interesne skupnosti družbenih
dejavnosti republike in občine na-
vsezadnje izvedeno kar zgledno.
Odstotek oddanih glasov delavcev za
te sporazume je visok, za vrsto
skupnosti tudi z več kot 90
odstotkov „za“. Delavci so bolj
pomisljali pri sporazumih za tako
imenovane skupnosti materialne
proizvodnje. „Skozi“ je šla le
skupnost železniškega prometa. V
občini in kolektivih so akcijo vodili
izredno prizadevno. Kot so dejali na
seji predsedstva, so težave povzročale
nejasnosti v sami republici.

Dobri odnosi

Srečan je s predstavniki ver-
skih skupnosti

Koordinacijski odbor za odnose z
verskimi skupnostmi pri občinski
konferenci SZDL v Sevnici je tudi
letos ponovil sedaj že kar običajna
srečanja s predstavniki verskih skup-
nosti ob novem letu.

Dobro obiskan shod v sredo, 14.
januarja, je pozdravil predsednik
občinske konference SZDL Jože
Bavec. Omenil je težavno minulo
leto, ko smo izgubili vsem tako
dragega predsednika Tita. Dostojan-
stvenemu slovesu naših narodov od
tega velika so se ganljivo pridružili
tudi po verskih skupnostih. V imenu
duhovnikov je spregovoril Tone
Hribernik, župnijski upravitelj iz
Sevnice. Poudaril je misel nadškofa
dr. Alojzija Šuštarja o nujnosti
dobrih odnosov verskih skupnosti z
našo družbo.

Podobno kot ob lanskem sreča-
nju je tudi tokrat precej stekel
sproščen pogovor. Duhovniki imajo
podobne težave kot sklicatelji se-
stankov s sodimi in lihimi prepo-
vedmi voženj. V preteklosti so v
Sevnici s skupnimi močmi občinske
kulturne skupnosti krajevne skupno-
sti in župnije v vsesplošno zado-
voljstvo obnovili božji grob. Zob
časa, ki ne prizanaša cerkvam,
narekuje podobne akcije. Župnik
Hribernik je omenil dotrajano stre-
ho na sicer tudi spomeniško zani-
mivi cerkvi sv. Florjana v Sevnici.
Občinska kulturna skupnost namer-
ava ob pomoči republike obnoviti
freske na Čelovniku.

Zivljenja prav gotovo ni mogoče
uokviriti zgolj na tako srečanje.
Člani koordinacijskega odbora v
Sevnici se zavzemajo za pogostnejše
stike, vrata so vedno odprta tudi na
občinski konferenci SZDL.

A. Z.

NOVA AVTOBUSNA PROGA S STUDENCA

Krška poslovalnica Izletnika je s
15. januarjem vpeljala novo avtobus-
no progo Studenc - Raka -
Krško. Delavski avtobus bo pobiral
vse tri izmene delavcev, ki jih iz teh
krajev ni tako malo.

TREBNJE: JUTRI HITROPOTEZNO PRVENSTVO

Pred kratkim ustanovljeni šahov-
ski klub v Trebnjem je močno oživil
dejavnost v občini. To dokazujejo
tudi tekmovanja v počastitev občinskega
praznika, tekmovanje krajev-
nih skupnosti pa tudi simultanka
velemojstra Bruna Parme. Toda
največ nastopajočih je zbralo občinsko
šahovsko prvenstvo, na katerem
je nastopilo 36 udeležencev; zmagal
je Jože Hočevnar, drugi je bil
Tomažin, tretji Ponikvar.

Ze v petek, to je jutri, prizadevni
delavci šahovskega kluba pripravljajo
odprto občinsko hitropotezno
prvenstvo, na katerega vabijo vse
ljubitelje šaha. J. HOČEVNAR

NOVA UREDNICA SEVNIŠKEGA RADIA

Na seji predsedstva občinske
konference SZDL v Sevnici v
ponedeljek so potrdili pravila pro-
gramskega sveta sevniške lokalne
radijske postaje in za novo urednico
imenovali Nado Černič z Ledine. Po
odstopu celotne ekipe lansko jesen
je tako občinska konferenca SZDL
kot ustanovitelj tudi uradno uredila
kadrovska vprašanja.

STRPNO SODELOVANJE - Na sevniskem srečanju duhovniki
niso imeli vzroka da bi potožili nad kakšno napako organov ali
posameznikov v občini. Na sliki: med pozdravnimi besedami
predsednika občinske konference SZDL Jožeta Bavca (na desni).
(Foto: Železnik).

SEVNIŠKI PABERKI

ŠE BREZ ELEKTRIKE - Sev-
niška krajevna skupnost je ob
pomoči komunalne interesne skup-
nosti rešila že marsikakšen problem.

Tako so lani napeljali elektriko
šestim gospodinjstvom. Na Zigr-
skem vrhu, Metnem vrhu, Ledini, v
Lončarjevem dolu, Drožanju in
Podgorici pa je še 13 hiš brez
elektrike. Upajmo, da bo številka
prinesla srečo, pravzaprav luč, vsem
trinajstim domačijam!

ONESNA ŽENI POTOKI - Bio-
loški krožek na sevniški osnovni šoli
„Savo Kladnik“ je ugotovil, da je
najbolj onesnažen Florjanski potok,
kjer ni več življenja, če izvzamemo
odporne bakterije. Drožanjski potok
rešuje to, da ima malo več vode,
medtem ko je Sevnica še najmanj
onesnažena. Po svetu že poznajo
majhne čistilne naprave, ne pre-
tirano drage, in gotovo imamo
dovolj domače „pameti“, da bi
lahko kaj takega za nekaj starih
milijončkov dobili doma. Vprašanje
pa je, če bi hoteli in zmogli iz
lastnega žepa primakniti kakšen
dinar. Tako so storili krajani blizu
Ljubljane. Verjetno bi bili izsledki
biološkega krožka, ki vsako leto
pregleda vode, povsem drugačni.

UREDITI DREVORED - V
Sevnici pravzaprav ni nobenega
parka. Lepo urejena okolica doma
upokojencev in železničarskega blo-
ka resda predstavlja nekakšno oazi-
co sredi betona. Premorejo celo
nekaj klopi, ki jih drugod močno
pogrešajo odrasli, starejši občani, in
tudi mamicе bi radi poselede, med
tem, ko se otroci podijo okoli. V
naselju heroja Maroka so torej
majhne možnosti, da bi vsak našel
svoj mir. Nekoč je bil v Sevnici za
Savo park. Številni mogočni
kostonji se košatijo v drevoredu na
obeh straneh ceste, ki pa je postala
obvoznica, predvsem za vprezna
vozila. Izginile so klopi, posekali so
topole, ob Savi in jekleni konjički so
zagospodarili še tam. V drevoredu je
zrasla baraka za delavce GIP Beton,
ki bi jo morali že davno podreti, saj
gotovo nikomur ni v ponos. Morda
se bo le kdaj vrnil v drevored -
park. Seveda, ko bodo zaprli cesto,
postavili klopi, če ne bo ...

PREDAVANJE DR. LAHA -
Sevniški prosvetni delavci nimajo
počitnic. Minuli teden je učiteljem
vseh šol predaval dr. Avguštin Lah.
Z barvnimi diapozitivi in bogatim
komentarjem je orisal prizadevanja
za varstvo okolja pri nas in v svetu.
Škoda le, da ni bilo predavanje
namenjeno širši javnosti.

vala tudi Veljko Kolenc in
Nikola Grubiša. Veljko Kolenc,
ki je sicer učitelj telesne vzgoje
na Mirni, je povedal, da je taka
šola koristna iz več strani.
Učenci se nauče smučanja v
okolju, ki bi ga sicer sami težko
obiskali, saj je večina iz manj
razvitih predelov trebanjske ob-
čine. Poleg tega se seznanijo z
življenjskimi navadami in naravo
v povsem drugačnem geografs-
kem okolju. Za učitelja telesne
vzgoje - Kolenc se je te šole
udeležil že drugič - pa je to tudi
koristno dopolnilo dela, ki ga
sicer opravlja v telovadnici ali na
šolskem igrišču.

Enajstletni Nikola Grubiša se
je že nekajkrat udeležil smučar-
skih tečajev, zato spopad s
strminami gorenjskimi snežnimi
poljanami ni bil tako boleč. Ker
je bil že tako izkušen, kar se
smučanja tiče, je seveda pristal v
višji skupini, ki se ni več učila
samo osnov smučanja, ampak že
zahtevnejših skučarskih tehnik.
Čeprav mu je bilo na Gorenj-
skem izredno lepo, je pa le
pogrešal svoje prijatelje in mam-
ico, po drugi strani pa si je
pridobil novih prijateljev iz dru-
gih krajev trebanjske občine.

J. S.

SEVNIŠKI VESTNIK

OPOZORILO

CENTER ZA SOCIALNO DELO NOVO MESTO

opozarja vse občane, da so kakršne koli pogodbe, sklenjene s tov. Vito D'Heur iz Hrastja št. 8, neveljavne.

Center za socialno delo
Novo mesto
44/4-81

PIONIR

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO – TOZD STROJNO-PROMETNI
OBRAT

objavlja
proste delovne naloge in opravila

1. 5 KLJUČAVNICARJEV
2. 10 ŽERJAVISTOV

POGOJI za sprejem:

pot tč. 1 in 2: končana poklicna šola ustrezne smeri in šest mesecev delovnih izkušenj
Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.
Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi
SGP PIONIR, Novo mesto, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelek.
Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

45/4-81

trebanjska
industrija
montažnih objektov
trebnje

v skladu s plani zaposlovanja v letu 1981

OBJAVLJA

V TOZD JKP, n. sol. o. Trebnje
prosta dela in naloge za:

1. 2 STROJNA TEHNIKA
2. 4 STROJNE DELOVODJE
3. 11 KLJUČAVNICARJEV
4. 9 VARILCEV
5. 10 KONSTRUKCIJSKIH KLJUČAVNICARJEV
6. 4 STAVBNE KLEPARJE
7. 2 VOZNIKA AVTODVIGALA
8. 2 AVTODVIGALISTA
9. 1 ELEKTRIKARJA
10. 1 AVTOELEKTRICARJA
11. 1 KURJAČA STROJNIKA
12. 10 TRANSPORTNIH DELAVCEV
13. 6 EMBALERJEV

Delo in pogoji za sprejem:

pod 1: tehnološka opravila v TPD in na vzdrževanju. Zaželeno: 3-letna ustrezna delovna praksa
pod 2: eno mesto prosto v proizvodnji sendvič plošč, tri pa za delovodje gradbišč. Zahtevana 2-letna delovna praksa.
pod 3: delo v proizvodnji oziroma na vzdrževanju. Zahtevana 2-letna delovna praksa.
pod 4: 4 mesta za delo v proizvodnji in 5 mest za delo na montaži. Zahtevan varilni tečaj in po možnosti opravljeni atesti za 4 pozicije varjenja
pod 5 in 6: delo na montaži objektov. Zaželeno predhodno delovno izkušnje.
pod 7: delo na montaži objektov. Zahtevana poklicna šola za voznike motornih vozil, izpit „C“ kategorije in 2-letna ustrezna delovna praksa
pod 8: delo na montaži objektov. Zahtevan izpit za delo z avtodvigali do 16 t, zaželeno predhodno delovno izkušnje.
pod 9, 10, 11: delo na vzdrževanju. Poleg navedene kvalifikacije se zahteva 2-letna delovna praksa.
pod 12, 13: sprejemamo nekvalificirane delavce. Možnost proučevanja za dela na zunanem in notranjem transportu in embalaranju
Kandidati za dela na montaži morajo imeti odslužen vojaški rok. Poseben pogoj za opravljanje vseh del in nalog je 3-mesečno poskusno delo.

V DSSS v DO Trimo n. sol. o. Trebnje

prosta dela in naloge za

1 DIPLOMIRANEGA PRAVNIKA

Delo in pogoji za sprejem:

Delo v splošno-pravnem oddelku kot referent za interno zakonodajo. Zaželeno delovna praksa.
Posebni pogoj: 3-mesečno poskusno delo
Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi in praksi na naslov: „TRIMO“, trebanjska industrija montažnih objektov Trebnje, 68210 Trebnje, Prijateljeva 12. Rok za vložitev prijav je 15 dni po dnevu objave v časopisu.

52/4-81

SOZD SAP-VIATOR

GOLFTURIST, n. sol. o., Ljubljana

TOZD GOSTINSTVO
BELA KRAJINA, n. sub. o.

68340 Črnomelj, Kolodvorska 62

GOLFTURIST – TOZD GOSTINSTVO BELA
KRAJINA, ČRNOMELJ, ODBOR ZA DELOVNA
RAZMERJA

sprejme v redno delovno razmerje

1. VEČ KUJARJEV
2. VEČ NATAKARJEV
3. VEČ ČISTILK IN SOBARIC

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Golfturnist – TOZD Gostinstvo, Črnomelj. Informacije po tel. 76-035. Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po poteku prijavnega roka.

48/4-81

NOVOLES, LESNI KOMBINAT
NOVO MESTO-ŠTRAŽA, n. sol. o.

Delavski svet

TOZD TOVARNA PLOSKOVNEGA POHIŠTVA

razpisuje prosta dela in naloge
delavcev s posebnimi
pooblastili in odgovornostmi:

1. ŠEF PROIZVODNJE

pod naslednjimi pogoji:
višja šola lesne smeri, najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh nalog

2. VODJA PRIPRAVE DELA

pod naslednjimi pogoji:
višja šola lesne smeri, najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del

3. VODJA SPLOŠNEGA ODDELKA

pod naslednjimi pogoji:
višja šola pravne, organizacijske ali ekonomske smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del

4. VODJA ODDELKA I.

pod naslednjimi pogoji:
višja šola lesne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del

5. VODJA ODDELKA II.

pod naslednjimi pogoji:
višja šola lesne smeri, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del
za kandidate veljata poleg navedenih pogojev izpolnjevati še pogoja: organizacijske in vodstvene sposobnosti in moralno-politična neoporečnost.
Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov:
NOVOLES, lesni kombinat
Kadrovsko-socialna služba
68351 ŠTRAŽA
O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 60 dneh po poteku razpisnega roka.

54/4-81

Komisija za delovna razmerja
„LABOD“ – TOZD „LIBNA“ Krško

razpisuje prosto
delovno mesto in naloge:

OBRATNI ELEKTRIKAR

Pogoji za sprejem so naslednji:
– poklicna šola elektrostroke – smer elektromehanik
– najmanj 4 leta delovnih izkušenj
– 3-mesečno poizkusno delo
– delo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom v eni izmeni
– osebni dohodek po pravilniku o delitvi OD v TOZD
Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati predložijo na naslov: „LABOD“, tovarna oblačil Novo mesto – TOZD „LIBNA“ Krško, Cesta 4. julija 28, Krško, v roku 15 dni od dneva objave razpisa.
O izbiri bodo kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, obveščeni v 8 dneh po sprejetju sklepa o izbiri kandidatov.

53/4-81

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV n. sol. o. Ljubljana
DOLENJSKA OBMOČNA SKUPNOST NOVO MESTO n. sol. o.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELAV-
SKEGA SVETA DELOVNE SKUPNOSTI ZAVA-
ROVALNE SKUPNOSTI TRIGLAV – DOLENJ-
SKE OBMOČNE SKUPNOSTI NOVO MESTO

objavlja
prosta dela in naloge:

– CENILCA LIKVIDATORJA STROJELOMNIH
ŠKOD IN NAJVIŠJIH MOŽNIH ŠKOD

Pogoji:

Visoka šolska izobrazba strojne ali elektro smeri in 2 leti delovnih izkušenj ali višješolska izobrazba strojne ali elektro smeri in 5 let delovnih izkušenj.

Za objavljena prosta dela in naloge se delo združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, po dvomesečnem uspešno opravljenem poizkusnem delu.
Nastop dela takoj ali po dogovoru.
Kandidati za objavljena prosta dela in naloge naj ponudbe s kratkim življenjepisom, zadnjim šolskim spričevalom in dokazilom o delovnih izkušnjah pošljejo v roku 15 dni na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav – Dolenjska območna skupnost, Novo mesto, Glavni trg 24. Sklep o izbiri kandidata bo kandidatu vročen v roku 30 dni po poteku roka za prijavo.

46/4-81

RAZPISNA KOMISIJA ZA IMENOVANJE
UPRAVNIKA
ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE MIRANA JARCA NOVO
MESTO

objavlja
prosta dela in naloge za 4-letni mandat

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za opravljanje teh del in nalog morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

1. visoka izobrazba humanistične ali družboslovne smeri in najmanj pet let delovnih izkušenj
2. družbenopolitična aktivnost

Prijave z dokazili je treba poslati v 15 dneh po objavi na naslov: Študijska knjižnica Mirana Jarca Novo mesto za „Razpisno komisijo“. Kandidate bomo obvestili o rezultatih najkasneje v 20 dneh po objavi izbiri.

56/4-81

ISKRA IEZE Ljubljana, n. sol. o.
TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
Tovarna industrijske elektronike n. sub. o.
Kostanjevica na Krki

Komisija za delovna razmerja

objavlja
naslednja prosta dela in naloge
v službi kontrole kvalitete:

1. KONTROLA VHODNIH MATERIALOV – 1 delavec
2. KONTROLA IZHODNE KVALITETE – 1 delavec

Pogoji: pod 1 in 2: KV delavec elektro stroke in tri leta delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo vloge na naslov: ISKRA – IEZE – TOZD Industrijska elektronika Kostanjevica, 68311 Kostanjevica, Grajska 45, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

43/4-81

RUDNIK RJAVEGA PREMOGA
SENOVO

Rudnik rjavega premoega Senovo razpisuje po sklepu DS z dne 12. 11. 1980 in v skladu s 7. točko 43. člena Statuta Rudnika

LICITACIJO

za prodajo:

1. tovornega avtomobila TAM 5000 kiper, nosilnost 5 t, nabavljen februarja 1972, motor zamenjan marca 1979, z njim je prevoženih 86.484 km, registriran do 2. 2. 1981. Izključna cena 100.000,00 din
2. motorja za TAM 6500, leto izdelave 1976, prevoženih 55.000 km, izključna cena 50.000,00 din.

V izključnih cenah ni upoštevan prometni davek. Udeleženci licitacije morajo plačati pred začetkom 10-odst. polog. Licitacija bo dne 30. 1. 1981 ob 8. uri v avtoparku Rudnika, kjer se dobijo tudi vse informacije.

49/4-81

V SPOMIN

25. januarja bo minilo pet let, odkar nas je za vedno zapustil naš ljubi mož in očka

JANEZ AVGUŠTIN

iz Novega mesta

Ne moremo verjeti, da te res ni več med nami. Še vedno te pričakujemo, da boš od nekod prišel, ves nasmejen in poln življenja, kakršnega smo te vedno videli. Le ko o biskujemo tvojo prerano gomilo, znova spoznavamo kruto resnico, da živš le še v naših srcih, v naših spominih. Srčna hvala vsem, ki se te radi spominjajo in ti prižigajo sveče.

Žalujoci: žena Fani z otrokoma

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

MARIJE JAKŠE

iz Zaloga 14

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, posebno pa vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter nam kakorkoli pomagali. Iskrena zahvala kolektivu Elektro iz Novega mesta ter kolektivu IMV Novo mesto za podarjene vence. Hvala župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče in brat

JOŽE VAJDETIČ

iz Doljne Podgore 1
pri Starem trgu ob Kolpi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje in ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Hvala za podarjene vence kolektivu ITAS Kočevje ter tov. Jožetu Vardjanu. Posebna zahvala članom LD Predgrad, ZZB Stari trg, tov. Mariji Šutej in Aleksandu Vajs za govor ter župniku za pogrebni obred.

Žalujoci: žena Julijana, otroci Jože in Marko, sestri Marija in Pepica ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, babice, prababice, sestri in tete

JOŽEFE ZAKRAJŠEK

iz Dečje vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih in z nami sočustvovali, osebju nevrološkega oddelka bolnice v Novem mestu, sovaščanom za nesebično pomoč, prav tako pa tudi kaplanu za opravljeni obred. Še enkrat vsem: prisrčna hvala!

Žalujoci: sinova Franc z družino, Stane z ženo, hčerka Ivanka z družino, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nam je kruta usoda za vedno iztrgala našo drago mamo, staro mamo, sestri in teto

IVANO NOVAK

iz Soteske 14

Zahvaljujemo se vsem, ki ste z nami sočustvovali, pokojni darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvala župniku za opravljeni obred ter tov. Virantu za besede, izrečene ob odprtem grobu.

Žalujoci: sin Viktor, hčere Ivanka in Vika z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage žene, mame, sestri in tete

FRANCKE DUNDOVIČ

roj. Troha

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za poštvalno pomoč, znancem in sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter spremstvo pokojne na zadnji poti. Hvala župniku za opravljeni obred in poslovljne besede in kočevski godbi.

Žalujoci: mož Jože, sin Jožko, brat Lado z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob trpki in težki izgubi ljube žene in drage mamice

BREDE JEROVŠEK

roj. 25. 9. 1943

se zahvaljujemo tovarni Dana iz Mirne, Tovarni obutve Novo mesto, dr. Buchbergerju, pevcem, godbenikom, sostanovalcem, govornikom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste bili z nami v najtežjih trenutkih naše bolečine.

Žalujoci: mož Nace in sinova Naci in Nejko ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in prababice

DANICE POPOVIČ

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in vence. Hvala organizaciji ZZB krajevne skupnosti Majde Silc in tov. Klobčarju za poslovljne besede, pevcem in tovarni zdravil Krka - tozd Tehnoservis za podarjene vence, duhovnikoma za opravljeni obred in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniškemu osebju internega oddelka. Iskrena hvala dr. Furlanovi, vsem sestram in strežnicam v 3. nadstropju, ki so ji nudili pomoč in nego med njeno težko boleznijo.

Žalujoci: sin Janko, hčerki Dragica in Mara z družinami ter ostalo sorodstvo

V SPOMIN

31. januarja bo minilo leto, odkar nas je zapustil mož, brat, stric

ALOJZ ŠEGINA

iz Livolda pri Kočevju

Spominjamo se ga in zaman upamo v njegov povratek, vedno bolj občutimo bolečino slovesa. Ne čas ne solze ne morejo utolažiti bolečine žalosti in praznine, ki ostajata za teboj!

Vsi njegovi

POPRAVEK

PRI ZAHVALI JANEZA LUZARJA iz Crmošnjic 20 je pri žalujocih pomotoma izostalo: sestra Vida z družino in Mimica. Jožefa Luzar, Crmošnjice 20.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. 1. 1981 do 17. 1. 1981 so v brežiški porodnišnici rodile: Alenka Jazbar iz Ribnice - Primoža, Angela Bedek iz Sevnice - Matejo, Slavka Kajundžija iz Krškega - Vinka, Milka Hotko iz Globokega - dečka, Ana Vodopivec iz Krškega - dečka, Stanka Gračner iz Golobinjka - Jureta, Stefka Kovacič iz Gorice - deklico, Danica Tuk iz Kraljevca - dečka, Marija Melka

iz DObove - Solomuna, Mirjana Ajster iz Krškega - Andreja, Alenka Mikac iz Brežic - Mateja, Zumra Džinič iz Brestanice - Azro, Milena Slemenšek iz Cateža - Matejko, Cecilija Balantič iz Blance - Mojco, Zofija Perc z Metnega vrha - Dušanko, Pavlina Klarič - Halč iz Zagreba - Jano, Darinka Bromš iz Anže - Vekoslava, Marija Babič iz Krškega - dečka, Marija Škofljanc iz Trebeža - Andreja. Cestitamo!

V istem času pa so v brežiški bolnišnici umrli: Marija Lovrič, upokojenka iz Samobora, stara 73 let, Klara Ferenčak iz Brežic, stara 68 let, Olga K ovačič, gospodinja iz Brezovice, stara 69 let, Jože Mešiček, upokojenec iz Žigarskega vrha, star 79 let, Josipa Fekeža, gospodinja iz Klanjca - stara 83 let, Marija Janc, upokojenka iz Leskovca, stara 82 let Hedvika Jagodič, gospodinja iz Sevnice, stara 51 let.

ZAHVALA

Kruta smrt nam je nepričakovano vzela v 71. letu starosti našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

KARLA KRHINA

zidarja v pokoju
z Rateža 18

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in pokojnika spremili k zadnjemu počitku, sindikalnim organizacijam IMV, Novoles, Krka in KZ Krka za podarjene vence. Še posebej se zahvaljujemo pevcem za zapete žalostinke in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Marija, sinova Karli in Boris z družino, hči Milena z družino ter bratje in sestri

ZAHVALA

Komaj v 32. letu starosti nas je po kratki in hudi bolezni zapustil naš dragi mož, sin, oče in brat

FRANC GOLOBIČ

iz Dobrave pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivu Mizarstvo Kostanjevica za organizacijo pogreba ter poslovljne besede ob odprtem grobu, kakor tudi duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Mimica, mati Marija, hčerki Metka in Jožica, brat Tine, sestri Slavka, Milena in Fani z družinami ter ostalo sorodstvo.

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 22. januarja - Cene Petek, 23. januarja - Rajko Sobota, 24. januarja - Felician Nedelja, 25. januarja - Darko Ponedeljek, 26. januarja - Pavla Torek, 27. januarja - Janez Sreda, 28. januarja - Peter Četrtek, 29. januarja - Franc

LUNINE MENE
28. januarja ob 5.19 - zadnji krajec

KINIO

BRESTANICA: 24. in 25. 1. ameriški barvni film Pokaži še drugi obraz.
BREŽICE: 23. in 24. 1. hongkongski barvni film Na zmajevi poti.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

UČENKO SPREJME SALON CIRIL PUCELJ, Novo mesto, Komandanta Staneta 26.
FRIZERSKI SALON "TILER" Cateške Toplice, sprejme vaje. Informacije v salonu.
BRIVSKO - FRIZERSKO POMOCNICO sprejem. Nada Lavrišnek, Krško.

STANOVANJA

ZOBOZDRAVNIK išče sobo s souporabo kopalnice v Sentyernej. Informacije na telefon 22-124 int. 343 vsak dan dopoldan, razen četrta.

NUJNO IČSEM GARSONJERO ali enosobno stanovanje v Novem mestu. Naslov v upravi lista (200/81).
V CENTRU KOČEVJA ODDAM kompletno opremljeno stanovanje (80 m²) s poslovnim prostorom (80 m²). Informacije na tel. (066) 63-922.
V CENTRU ali bližnji okolici Novega mesta iščem opremljeno sobo s 1. 2. 1981. Naslov v upravi lista (203/81).

Motorna vozila

PRODAM Z 750, letnik 1973/74. Andošek, Vel. Podlog 65, Leskovec.
PRODAM Z 101, letnik 1976. Alojz Stangelj, Ivana Roba 19, Novo mesto.
PRODAM Z 750 de Lux, letnik 1977, prevoženih 40000 km, registrirana do decembra 1981. Martin Koračin, Koroška vas 27.
PRODAM tovorni avto TAM 4500 kiper, letnik 1971, in mercedes 328 kiper, letnik 1962. Alojz Mežič, Mali Podlog 17, Krško.
PRODAM SKODO, letnik 1973, in motorno žago STIHL 045, Drobež, Gor. Vrhpolje 84, Sentyernej.
PRODAM dobro ohranjeno Z 101 L (prevoženih 29000 km). Drago Poljanec, Pod Trško gor 63, Novo mesto, tel. 24-712 popoldan.
PRODAM Z 124, neregistrirano, letnik 1968. Miha Šobar 2a, Novo mesto.
PRODAM FIAT 1300, letnik 1970.

25. in 26. 1. ameriški barvni film Pirana. 27. in 28. 1. angleški barvni film Doživetje privatnega detektiva. CRNOMELJ: 22. in 23. 1. ameriški film Veliki Jack - javna hiša v Singapuru. 24. in 25. 1. italijanski film Nemoralne nune. 25. in 26. 1. angleški film Dekle iz plemena Ašanti.
KOSTANJEVICA: 24. 1. italijanski film Mali, mali človek. 25. 1. ameriški film Zaklad Matacombe.
MIRNA: 24. 1. film Hrabri Waldo Pepper.
NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 23. do 25. 1. francoski barvni film Emanuela. 26. in 27. 1. gledališče. Od 28. do 30. 1. ameriški barvni film Roj ubijalk.
NOVO MESTO - KINO JLA: Od 23. do 25. 1. ameriški film Veliki zločinci. Od 26. do 28. 1. angleški film Poročene skrivnosti.
RIBNICA: 24. in 25. 1. ameriški barvni film Lovec na jelene.

Naslov v upravi lista (201/81) ali tel. (068) 81-434.
PRODAM TRAKTOR FENDT 23 KM in obračalnik Heubliz 2 m 20 cm. Franc Ile, Slatnik 10, 61310 Ribnica, tel. 861-327.
PRODAM kosilnico MINI PADAM, Jože Berus, Vel. Podljuben 5, Uršna sela.
PRODAM TRAKTOR ZETOR 47-12, star 6 let. Ludvik Novak, Dolenja vas 10, Otočec.
PRODAM nov obračalnik Tajfun sentalj 220 traktorski. Kristelj Glavan, Zelezno 1, Dobrič.

PRODAM

PRODAM 60 kostanjevih vinogradskih stebrov (obdelanih) in 150 kg pocinkane žice za vinograd. Alojz Jaklič, Sentyerpert 31.
PRODAM novo ostreže 10 x 12. Naslov v upravi lista (194/81)
PRODAM rabljeno kompletno spalnico. Kosta Sekulovski, Mestne njive 3, Novo mesto.
PRODAM klavirske harmonike VIOLETE III (80 basov). Naslov v upravi lista (195/81).
UGODNO PRODAM senik v izmeri 8 x 6. Stanko Kučič, Gora 20, Krško.
PRODAM prašiča, težkega 180 kg. Vrhpeč 10, 68216 Mirna peč.
PRODAM peč za etažno centralno ogrevanje 15000 kkal. Pletič, Gor. Gradišče 11, Sentyernej.
PRODAM dve motorni žagi Kontra Dolmer. Jože Kaps, Dol. Toplice 58.
POCENI PRODAM hladilnik, radio, štedilnik in televizijo. Bršljin 15, Novo mesto.
PRODAM kravo, brejo 6 mesecev. Hrvaški brod 17, Sentyernej.
PRODAM ali zamenjam hidravlično štanco 250 T za gradbeni material ali avto. Tel. 24-232.
POCENI PRODAM televizijo RIZ avtomatik in plinsko peč. Anton Gorišek, Dol. Kamence 10a, Novo mesto.

PRODAM kombinirano peč (drva-elektrika) za kopalnico. Franc Zaman, Hrvaški brod 10, Sentyernej.
KOMBINACIJO TV COLOR, radio, magnetofon Hitachi, avtoradio na kasete Grunding elektronik, prodam. Tel. 85-748.
PRODAM zamrzovalno skrinjo Gorenje in hladilnik. Franc Uršič, Senovo 4/a.

KUPIM

KUPIM RENAULT 18, novejši letnik. Tel. (064) 49-040.
KUPIM rabljen traktorski obračalnik do 200 cm. Naslov v upravi lista (196/81).
KUPIM traktor Ferguson 35 ali Zetor 25 ali Steier 18. Sporočite ceno in stanje traktorja. Anton Vovko, Mačkovec 4, Novo mesto.
KUHM zazidljivo parcelo v okolici Sentyernej. Naslov v upravi lista (199/81).
KUPIM traktor Tomo Vinkovič 21 cm po možnosti s prikolico. Peter Goleš, Rosalnica 49, Metlika.

POSEST

PRODAM zazidljivo parcelo na Grmu v Novem mestu. Tel. 23-816.
V NEPOSREDNI BLIŽINI KRŠKEGA ob asfaltni cesti prodam stanovanjsko hišo, primerno za obrt, vinograd in sadovnjak. Naslov v upravi lista (197/81).
V NAJEM dam pod ugodnimi pogoji vinograd pri Malikovu. Ponudbe pošljite pod šifro "SKRBNA OBDELAVA".
PRODAM VINOGRAD (10 let star), z zidanimi dostopi z

5 knjig za 190 dinarjev

Izšla je zbirka PREŠERNOVE DRUŽBE za leto 1980

1. Prešernov koledar za leto 1981
2. Naj mi sije sončece, naj mi poje srčece. Iz zakladnice tistih slovenskih ljudskih in umetnih pesmi, ki jih otrok najprej sliši iz materinih ust. Izbor Janez Menart, ilustracije Marlenke Stupice.
3. Anton Ingolič: Delovni dan sestre Marje. Pripoved iz življenja medicinske sestre in njenega srečavanja s problemi sodobnega mestnega življenja.
4. Stevan Jakovljevič: Velika zmeda. Kronika o razpadu Kraljevine Jugoslavije.
5. Prof. dr. Miha Likar: Zdravje v družini. Poljudno pisana knjiga, polna dobrodošliih nasvetov za vsakogar, od otroka do starih ljudi.

Broširano zbirko lahko še vedno naročite za 190 din, v celo platno vezano pa (pri tej je broširano samo Koledar) za 240 din.

Naročilnica

Naročam zbirko Prešernove družbe za leto 1980

- a) broširano - 190 dinarjev
- b) vezano - 240 dinarjev

(ime in priimek)

(kraj stanovanja)

(ulica in hišna številka)

(pošta)

(štev. osebne izkaznice)

(podpis)

Naročilnico pošljite na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA, LJUBLJANA, Borsetova 27, 61000 Ljubljana

943/52-80

avtomobilom, elektrika blizu, v Šutenskem vrhu (Podbočje). Anton Jarkovič, Brod 18, Podbočje.

PRODAM gradbeno parcelo v bližini Šmarjskih Toplic, primerna za montažno hišo. Tel. 21-113.

RAZNO

ZA VSELITEV V NOVO HIŠO nujno potrebujem 3 M denarja, zato prosim, če mi jih kdo posodi za dobo 1-2 let. Ponudbe pošljite pod šifro "BREZPLAČNO LETOVANJE NA DEŽELI".

IZGUBIL SE JE PES škotski ovčar (v Krškem), svetlo rjave barve, z belo liso okrog vratu in po prsih, star 4 leta; sliši na ime Zika. Prosim poštenega najditelja, da ga proti nagradi vrne lastniku. Jaka Babič, Majcnova 2, Krško, tel. 71-578.

VSO OSKRBO NUDIMO ostarele ženske ali moškemu (moženi tudi zakonski par) na majhni kmetiji v bližini Novega mesta. Ponudbe pošljite na upravo Dolenjskega lista pod šifro "DEDOVANJE".

PREKLICI

ANTON MARTINČIČ iz Vrbovc 10, Sentyernej, prepovedujem vsakršno vožnjo po poti mojega dvorišča ALOJZU ŠKEDLJU iz Vrbovc 6. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JOŽEFA BOVHAN iz Krsinjega vrha 10, Tržiče, opozarjam ANTONA BOVHANA iz Podvrha 2, Sevnica, da ne prodaja nepremičnine, ki sva jih pridobila med najinim zakonom. Če tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

PREPOVEDUJEM vsakršno prodajo ali prisvajanje mojih premičnin. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Jože Žibert, Zagrebška 29, Novo mesto.

OBVESTILA

STRANKAM SPOROČAMO, da imamo po konkurenčni ceni vsako soboto enodnevnne piščance, in to bele težke pasme, rjave nesnice Hisex in petelinčke. Piščance lahko naročite po telefonu, pa vam jih bomo rezervirali do 10. ure na dan prodaje. Informacije na tel. 23-384 in od 12. ure tudi na tel. 23-385. VALILNICA, CEGELNICA 20, NOVO MESTO.
NOVOST! Obveščam ceneje stranke, da izdelujem slike za pošte liste, vozniška dovoljenja in

osebne izkaznice. 4 slike dobite takoj. Cena je ugodna. Delovni čas ob ponedeljkih in petkih od 7. do 9. ure in od 15. do 20. ure. Priporoča se FOTOGRAF CVETKO TRAMTE, Breška vas 3, Bela Cerkev!

ELEKTROINSTALACIJE, napeljava in popravila (material na zalogi) vrši IVAN PETRICH, CBE 46, Metlika. Se priporočam!

CESTNIKE

20. januarja je praznovala 70. rojstni dan draga mama, stara mama in babica MARIJA NOVAK iz Uršnih sel. Se na mnoga zdrava in zadovoljna leta v krogu svojih domačih ji kličejo vsi njeni, ki jo imajo radi!
NAŠI DOBRI mami, babici, prababici NEŽKI ZEVNIK iz Cadraž želimo za njen 96. rojstni dan in god, da bila še mnogo let zdrava med nami. Hvalježni otroci z družinami.

»Dolenjski list« v vsako družino

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - USTANOVI TELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Niko Rihar.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Baur (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Tepey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 10 din, letna naročnina 380 din, plačljiva vnaprej - Za delovne in družbene organizacije 760 din - Za inozemstvo 760 din ali 26 ameriških dolarjev o. z. 50 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun 52100-620-170-32000-009-8-9 (Ljubljanska banka, temeljna dolenjska banka Novo mesto).

UGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 160 din, 1 cm na določeni strani 200 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 250 din, 1 cm na prvi strani 320 din. Vsak mali oglas do 10 besed 60 din, vsaka nadaljnja beseda 6 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 11 od 1. 1. 1980 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Glavni trg 7, p. p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: Glavni trg 3, p. p. 33, tel. (068) 23-611 - Naslov ekonomske propagande in malih oglasov: Glavni trg 5, p. p. 33, telefon (068) 22-365 - Nenarodnih rokovpisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC, tozd Časopis Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo pre zgodaj je v 54. letu preminil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

JOŽE ŽUGELJ

s Krupe pri Semiču

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom Krupe in Moverne vasi in vsem, ki ste nam nesebično pomagali v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in evetje ter ga v tako velikem številu spremili na prerani zadnji poti. Posebno zahvalo dolgujemo Tonetu Potočniku in Martinu Plutu za organiziran prevoz. Toplo se zahvaljujemo GD Stranska vas, Kot, Semič, Štrekļevce, Črešnjevec, Krvavčji vrh, Gradac, Vranoviči, Črnomelj in Butoraj. Zahvaljujemo se tudi Iskri Semič, TGP Transport Metlika in ZZB Stranska vas za darovane vence in nudeno pomoč. Hvala govornikom Milanu Jurevečiču in Matiji Simoniču za poslovljene besede, godbenikom iz Metlike, kaplanu za opravljeni obred in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in našega Jožeta spremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: žena Ivanka, sinova Silvo in Franci z družinama, hčerka Ivica, sestri in Micka in Tončka (ter sorodniki) z družinama, družina Absec in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in boter

ALOJZ KOBE

s Pristave pri Podgradu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter se tako številno poslovili od njega. Posebna zahvala tovarni zdravil Krka Novo mesto in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, tašče in stare mame

ANTONIJE MUKAVEC

iz Špeharjev 9

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, vaščanom ter ostalim, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo govornici Vladki Zalec za poslovilne besede, vsem, ki so darovali cvetje, PM Črnomelj, Reševalni postaji iz Novega mesta ter vsem, ki ste pokojno spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Franc, hčerka Lidija z družino, hčerka Renatka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, strica, sina in brata

BORISA LESKOVŠKA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za darovano cvetje in vence. Posebna zahvala PGD Kočevje ter ostalim društvom iz bližnje in daljne okolice, govornikom ter godbenikom iz Kočevja.

V žalosti vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega dragega moža in očeta

TONETA ZALOKARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom Orehovca, prijateljem in znancem za darovano njemu tako ljubo cvetje, izrečena sožalja in vsem, ki so se tiho poklonili in ga tako številno spremili na njegovi prerani zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo kolektivu Tovarne celuloze in papirja za izredno izkazano pozornost, SO Krško, Transportu in Kovinarski Krško, Hortikulturnemu, Turističnemu društvu Krško in Zvezi hortikulturnih društev Slovenije, godbi, govornikom za poslovilne besede in duhovnikom za slovesen obred. Še enkrat pristrčna hvala vsem, ki ste karkoli storili v počastitev njegovega spomina.

Žalujoci: žena Tončka, hčerki Metka in Breda z družinama

ZAHVALA

Za vedno nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

ANTON ROŽMANEC

iz Loga-34

K zadnjemu počitku smo ga položili 25. decembra 1980. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste z nami sočustvovali, pokojnemu darovali cvetje, se od njega poslovili in ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se kolektivom: Zdravstvenemu domu Sevnica, Jutranjki Sevnica, Zlatarni Celje, DO Cvetličarne Ljubljana, Cvetličarni Rotovž Ljubljana, Varnosti Zagorje in Obrtni delavnici Rupret Sevnica. Posebna zahvala Društvu upokojencev Sevnica in govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsi njegovi

Log pri Sevnici, Ljubljana, Petrovče, Zagorje

ZAHVALA

V 56. letu starosti nas je po težki indolgotrajni boleznii zapustila naša draga in skrbna mama, stara mama, tašča, sestra in teta

EMILIJA HROVAT

iz Velikega Podljudna 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, posebno sosedom Berusovim in Bukovčevim, ki so nam nudili izredno pomoč v težkih trenutkih. Zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Splošne bolnice Novo mesto – internemu oddelku za lajšanje bolečin, kolektivu Keramike Novo mesto, Farmaceutskemu inštitutu Sarajevo in vsem tistim, ki so pokojni podarili cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Najlepša hvala tudi župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sin Franc, hčerki Anica in Joži z družinama, vnuki Milan, Zoran, Jasna, brata Franc in Ciril z družinama ter ostalo sorodstvo

Vel. Podljuden, Sarajevo, Ig pri Ljubljani, 30. 12. 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega nadvse dobrega in ljubelega moža, ateka in dedka

JOŽETA JERAJA

upokojenca
– koroškega borca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga imeli radi, se od njega tako številno poslovili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje ter izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Vodniku za dolgoletno zdravljenje, patru Cirilu za opravljeni obred in vsem sosedom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in z nami sočustvovali.

Žalujoci: žena Malči, sin Franc z ženo Elizo, hčerka Niča z možem Jožetom ter hčerka Katarina v imenu ostalega sorodstva

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je zapustil mož, bratranec in stric

BRATOLJUB JURKAS – BRACO

iz Trebnjega

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in pokojnika tako številno spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo delovnim kolektivom in družbenopolitičnim organizacijam, DO Trimo Trebnje, DO Slobodan Princip – Seljo – Vitez, DO Prve Iskra – Barič, sošolcem iz XXI klase MSM, govornikom, pevskeemu zboru, godbi, dr. Vilfan Stanklavi in zdravstvenemu osebju bolnišnice v Novem mestu. Lepa hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoci: žena in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube hčerke in sestre

MARIJE GIOVANETTI

iz Pijavic 7 pri Tržišču

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo imeli radi, se tako številno poslovili od nje ter ji olepšali zadnjo pot s cvetjem. Posebna zahvala delavcem delovne organizacije KPD Dob in vaščanom, zdravnikom in zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, govornikom za poslovilni govor, župniku za obred in vsem, ki ste se je spomnili v teh težkih trenutkih slovesa. Vsem pristrčna hvala!

Žalujoci: starši in sestra z družino

ZAHVALA

Po težki boleznii nas je v 80. letu starosti za vedno zapustil naš dragi, dobri in skrbni mož, ata, stari ata, brat, tast, stric

FRANC GOLOBIČ

iz Dolža 7

Iskreno se zahvaljujemo kirurškemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za pomoč v težki boleznii, sorodnikom, prijateljem, vaščanom, sosedom za vso nudeno pomoč, za darovane vence, šopke, izraženo sožalje ter spremstvo pokojnega na njegovi zadnji poti. Hvala delovnim organizacijam GG Novo mesto, Tovarni zdravil Novo mesto. Zahvaljujemo se tudi župniku za ganljive poslovilne besede ter opravljeni obred.

Žalujoci: žena Ana, sin Jože z družino, sin Martin, hčerke Marija, Francka, Angelca, Rozalija z družinama, brat Jože z ženo in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame in prababice

OLGE ČELEDIN

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste se tako številno poslovili od nje, nam ustno ali pisno izrazili sožalje in ji v slovo podarili vence in cvetje. Posebna zahvala krajevni organizaciji SZDL in ZB Kot pri Semiču in krajevni organizaciji ZB Zalog, GD Kot – Brezje in GD Zalog, govornikom za tople poslovilne besede ob slovesu iz hiše žalosti v Kotu in na pokopališču v Ljubljani-Polje. S hvaležnostjo se prav posebej zahvaljujemo za nesebično oporo in pomoč naši mami družinam: Tomc, Jerman, Jontes, Hutar, Rogina, Skubic, Šebenik in Štefanič. Hvala vam, ker ste s svojimi dobrimi dejanji neprenehoma potrjevali njeno vero v dobre ljudi. Najlepša hvala dr. Dragici Grčarjevi za dolgoletno zdravljenje.

Vsi njeni
Semič, Zalog

Petdesetič dokaz človeka

Po zunanjem videzu so-deč, ni junak: umirjen je in preudaren, oblečen vsakdanje, a vidno, izstopajoče urejen. To pa je tudi edina poteza, ki štrli iz njegove „poprečnosti“. Toda ta videz poprečnosti in vsakdanjosti se razblini takoj, ko začneš z njim pomenek. Delaven je v celi vrsti organizacij, predsednik izvršnega odbora skupnosti za otroško varstvo, blagajnik v KPD Svoboda na Mirni, vodi kino, je predsednik Društva prijateljev mladine na Mirni, od leta 1955, ko je v Beogradu služil v Titovi gardi, pa je tudi krvodajalec. In prav o njegovem krvodajalstvu sva začela najin pomenek.

Peter Šemrov namreč ni junak samo zaradi tega, ker je v 20 letih opravil na Mirni toliko nalog, skoraj vse brez pripomb, ker je znal te dejavnosti tudi uskladiti, marveč tudi zaradi svojega krvodajalstva. Do lani je dal kri že petdesetkrat, kar je izredno veliko število, če vemo, da mnogi se goje nerazumen strah pred takšnim izpričevanjem humanitarnosti, da v drugih republikah zelo težko dobe krvodajalce, saj so pripravljene dati kri samo najbližjim sorodnikom, nadalje, da v tujini krvodajalce plačujejo.

„Meni je strah pred dajanjem krvi nerazumljiv. Sam pri sebi zaradi tega še nisem opazil znamenj zasvojenosti, o katerih nekateri govorijo. Prav tako pa nimajo prav tisti, ki mislijo, da se naša kri prodaja. Res pa je, da jo dajo, kadar se kje po svetu zgode naravne ali kakšne

druge katastrofe. In če je tako, o čemer pa ne dvomim, potem raje vidim, da gre kri v tujino. Seveda pa je res, da tudi pri nas potrebujemo vse več krvi, saj se po bolnišnicah opravlja vse več zahtevnih operacij, vse več je poškodb na cestah, pa tudi v tovarnah. Zato bi se morale vrste krvodajalcev še okrepiti, saj so potrebe po življenjski tekočini, ki je z umetnimi pripravki nenadomestljiva, vsak dan večje.“

Kljub temu da je v glavnem zadovoljen s svojim življenjem in z vsem, kar je dosegel, pa v svoji pripovedi vendarle kane grenko spoznanje. Vendar govori o tem do kraja objektivno, brez občutka užaljenosti. Gre mu le za pravico: „Kadar zdravstveni delavci potrebujejo našo pomoč, znajo poiskati pot do nas. In takrat so tudi prijazni. Ko pa mi krvodajalci potrebujemo pomoč, na primer pri zobozdravniku, se moramo umikati in čakati, da se prej zvrste vseh vrst privilegiranci. Seveda si ne želim tudi jaz privilegijev. Želel bi le, da bi veljal pravičen vrstni red in ne vse mogoče spretnosti.“

Sicer pa si Šemrov želi, da bi vsa leta naprej potekala tako kot lansko. Lani mu namreč ni pobegnil niti en obsojenec, zarje skrbi Šemrov kot vzgojitelj na Dobu, dobil je priznanje Rdečega križa itd. Hotel bi le, da bi imel vnaprej malo manj nalog, kot jih ima zdaj, saj pravi, da z leti človek ne zmore več toliko dela, kot ga je nekdanj, recimo leta 1961, ko je prišel na Mirno. **JOŽE SIMČIČ**

Glasbila, ki tonejo v pozabo

Jutri zvečer bo skupina mladih zagnancev v Dolenjski galeriji v Novem mestu predstavila slovenske ljudske pesmi na starih, marsikje že pozabljenih glasbilih

Mira Omerzel-Terlep, Matija Terlep in Bogdana Herman so imena mladih ljudi, ki se ob svojem vsakdanjem delu trudijo, da bi znova obudili staro ljudsko pesem in jo predstavili mladim rodovom, ki je ne poznajo več. Skupaj nastopajo približno tri leta; Mira in Matija igrata na glasbila, Bogdana pa poje. Posebnost skupine je, da igra na stara ljudska glasbila, kot so haloška žveglja, okarina, trstenke, piščali, dvojnice, dude, orglice, glavnik in žaga, oprekelj, citre, lončeni bas in dromlja. Skušajo se čimbolj približati prvi ljudski pesmi, zato se Mira in Matija instrumentalne skladbe učita na terenu pri še živečih

godcih, obenem odkupujeta tudi stara ljudska glasbila. Besedila in glasbeno spremljavo pa se učijo po

SLOVENSKE DUDE – Matija Terlep pri igranju na slovenske dude, ki se od drugih dud razlikujejo po tem, da imajo samo eno piščal. (Foto: Borut Kržič)

arhivskih zapisih melodij in besedil. Njihov repertoar sestavljajo predvsem stare ljudske balade in pripo-

vedne pesmi. Ob vsaki skladbi povedo nekaj osnovnih podatkov o njenem izvoru in nastanku, razširjenosti in ob kakšnih priložnostih so jo peli in igrali.

Motivsko so te pesmi zelo različne, pojejo o zapuščenem dekletu, ki se mašuje svojemu ljubemu, o dekletu, ki v stiski umori svoje dete, o junaku, ki premaguje Turke – kraju Matjažu, ki smo si ga izposodili pri sosedih Madžarih, pa o odhodu ljudi za kruhom v tujino, kakršna je prekmurska ljudska pesem. Gda se moj dragi v Ameriko odpravi, o Lepi Vidi, ki se odpravi z zamorcem v daljno deželo, doma pa pusti starega bolnega moža in otroka v zibelki, o ribi Faroniki, ki ima moč, da lahko pogubi svet, pa o dobrem in zlem, ki ju posebej ljubata sestri Zarika in Sončica, pa še in še.

Če vas zanima, kako zvone stara ljudska glasbila in kakšne so naše stare ljudske pesmi, jih lahko slišite 23. januarja v Dolenjski galeriji v Novem mestu, kjer bo skupina nastopila v petek, 23. januarja, ob 19. uri.

IVICA ANŽIČ

V DOLENJSKIH TOPLICAH: „PRIZMA OPTIMIZMA“

Tovarna zdravil Krka, tozdravilišča, bo priredila skupaj z Radiom Ljubljana – kulturno zabavni program razvedrilno oddajo z naslovom „Prizma optimizma“. V tej oddaji, ki bo v petek, 23. januarja ob 20. uri v velikih dvorani zdraviliškega doma v Dolenjskih Toplicah, bodo nastopili: igralca Maks Furijan in Joco Turk ter pevca Jelka Cvetežar in Rajko Koritnik. Za dobro počutje bo skrbel orkester Boruta Lesjaka, program bo povezoval Boris Kopitar, sodeloval pa bo tudi dr. Jože Kokovnik, Vabljeni!

LETOS PRETVORNIK TV

Za leto ima krajevna skupnost Vinica v načrtu postavitev televizijskega pretvornika, saj je znano, da ti kraji ne morejo spremljati ljubljanskega televizijskega programa. Pretvornik bo stal na Šleminalu in bo v prvi fazi pokrival območje do Dragatuša na eni in Preloke na drugi strani. Vsa stvar bo veljala okoli 1,90 milijona dinarjev, od česar naj bi krajan prispevali 500 tisočakov, ostalo pa RTV Ljubljana.

Franc Žugelj kljub osmim križem še kosi travo.

Korajžno skozi življenje

Čeprav si je zadal že deveti križ, Franc Žugelj iz Curil pri Metliki še vedno opravlja vsa dela v hlevu

„Lahko je mladim danes, ko imajo vsega dovolj.“ Tako je začel pogovor Franc Žugelj iz Curil pri Metliki. Da so njegove besede povsem upravičene, sem se kmalu pričel.

Žugljev stric je namreč lansko jesen dopolnil 81. leto, a kljub temu poprime za vsako delo, čeprav mu ne bi bilo treba, saj ga je na kmetiji nasledil sin, pomagajo pa tudi vnuki. Toda ko je bil še čisto majhen deček, je moral trdo delati. Delo in z njim boj za obstanek sta bila pomembnejša kot vsaka učenost. „Ni bilo važno, če sem šel v šolo. Če so doma potrebovali delovno silo, sem pač ostal doma.“ Tako se spominja mladih dni. Delo se mu je tako ukoreninilo v zavest in telo, da tudi danes ne more sedeti prekritih rok. Kljub vsemu, kar je pretrpel med drugo svetovno vojno, a tudi pred njo in po njej, stric Franc še vedno opravi vse delo v hlevu. Vsak dan nahrani 8 glav živine; tudi travo nakosi, če je potrebno.

Ne vem, od kod jemlje toliko energije. Prav gotovo igra pomembno vlogo tudi ljubezen do življenja, saj je mnogokrat gledal smrti v oči in dobro ve, kaj pomeni živeti.

Se v stari Jugoslaviji je služil vojake v Djevdjelju. Da so bili večkrat lačni kot siti, je bilo jasno. Da bi bila nesreča še večja, je zbolel za malarijo. Med drugo svetovno vojno je 18 mesecev preživel v koncentracijskih taboriščih na Rabu in v Padovi v Italiji. „Da sem

preživel na Rabu, je gotovo veliko pripomoglo to, da sem bil vedno navajen težkega življenja, znal sem potrpeti. Mnogi, ki so pred vojno živeli v razkošju, so ob pičli hrani v taborišču kmalu umrli.“ Tudi po drugi svetovni vojni mu ni bilo lahko, saj je moral hoditi s konji po les v kočevske gozdove ter ga vlačiti k cesti, da so ga tovarnjaki laže odvažali.

Mnogo je pretrpel stric Franc, zato tudi ne razume danes tiste mladine, ki živi v svobodi in obilju, da ni nikoli zadovoljna. **M. BEZEK**

JUBILEJNA RAZSTAVA PTIC – Na nedavni razstavi ptic in golobov v Kočevju, ki je bila deseta po vrsti, je bilo še posebno razveseljivo, da je bilo med razstavljalci tudi več mladih pa tudi med obiskovalci razstave so prevladovali mladi. (Foto: J. Primc)

Stabilizacija pri pticah

Na deseti jubilejni razstavi ptic malo novosti, ker zmanjkuje denarja za nakup ptic, pa tudi ptičje hrane

Na nedavni razstavi ptic, ki je bila v Kočevju od 17. do 19. januarja, so prikazali 157 kanarčkov, 60 raznih papig, 8 eksotov in okoli 50 golobov. Med papigami je bilo največ skobčevk, razen tega pa še čopaste, nimfe in pojoče, največ pozornosti pa je pritegnila papiga Aleksander Veliki. Med golobi je bilo največ pismočev, razen tega pa še golšarji, galebčki, duneki in florentinci. V posebni veliki kletki so prikazali ptice iz naših gozdov.

O lepih uspehih kanarčkov kočevskih rejcev na republiškem in državnem prvenstvu smo že poročali. Na podobnih tekmovanjih so manj uspešni rejci papige. Boljše uspehe pa dosegajo lovci golobov.

Na lanskim republiških tekmovanjih, skupno osmih, je dosegel prvo mesto v tekmovanju rejcev kočevskega Društva za varstvo in vzgojo ptic golob Igorja Klemenca (Ribnica), ki je preletel skupno 3.190 km, drugi je bil golob Kruna Novaka (Kočevje) 3.099 km, tretji pa spet Klemenčev 2.990 km itd.

Pri golobih pa je bila najboljša golobica tekmovalka Kruna Novaka (Kočevje) 2.818 km, 2. Marka Kocjančiča (Kočevje) 2.006 km. 3. Toneta Horvata (Stara cerkev) 1.990 km itd. Novakova golobica je na enem izmed tekmovanj, ko je letela iz Niša do Kočevja, dosegla zavidljiv rezultat celo v državnem merilu, saj je preletela povprečno 1.081,03 m v minuti.

Splošna stabilizacijska prizadevanja so prizadela tudi člane društva. Denarja za nakup ptic je manj, zato na letošnji razstavi niso prikazali posebnih novosti. Hrana za zunanje ptice se je podražila od 8 na 20 din/kg, pa še dobiti jo je težko, razen tega je njena kakovost precej slabša. Zaradi višje cene hrane je dotacija GG Kočevje društvu ptičarjev v zensku 10.000 din zgbula svoj nekdanji pomen. **J. PRIMC**

V DVOJE JE LEPŠE – Pri Zagarjevih v Birčni vasi nam gospodinja pokazala frizijska dvojčka. Bikca sta stara en mesec se ob obilnem materinem mleku lepo razvijata. (Foto: T. Jakš)

V anketi DL: prva nagrada gospodinji

523 izpolnjenih anketnih mnenj o Dolenjskem listu in 13 izžrebanih nagrajencev

Dan za dnem je rasel kup izpolnjenih nagradnih anket in do 15. januarja se jih je nabralo kar 523. Odziv je bil torej lep. Izpolnjeni vprašalniki bodo uredništvu Dolenjskega lista dragoceno napotilo, kako in kaj izboljšati v našem skupnem glasilu, pa tudi vaše mnenje, dragi bralci, tako obsežna anketa dokaj zvesto posname. Natančnejšo analizo ankete bomo opravili kasneje in jo tudi objavili, tokrat pa si oglejmo, komu se je namahnula sreča pri žrebanju denarnih in knjižnih nagrad.

1. nagrado 3.000 din je žreb naklonil gospodinji Alojziji Repovž iz Kija pri Šentjanžu, 2. nagrado 2.000 din upokojencu Alojzu Črnič iz Črnomlja, 3. nagrado 1.000 din pa dijakinji Branki Brjak iz Grosupljeja. Deset lepih knjižnih nagrad je žreb razdelil naslednjim udeležencem nagradne ankete: Stanuku Plutu iz Semiča, Heleni Čavlovič iz Metlike, Mariji Bibič iz Globokega, Francu Barbu iz Maribora, Alojzu Metelku, Martinu Dolinarju in Jovanu Petroviču iz Novega mesta, Mari Petje iz Marti Bedene iz Sentruperta ter Stanki Gorenčič iz Dol. Kota pri Dvoru. Vsem nagrajencem čestitamo!

TRETI V DRAŽGOŠAH

Na pohodu skupnih ekip ZRV S in ZSM „Po poteh heroja Kebeta“, ki je bilo 11. januarja v Dražgošah, je ekipa rezervnih vojaških starešin in mladih vojakov iz Kočevja dosegla tretje mesto in tako osvojila kar dva pokala. Ekipo so sestavljali rezervni vojaški starešine Bojan Ciglič, Djordje Stjepić in Bogdan Murn ter mladinci Tomaž Devjak, Rudolf Devjak in Jože Stemberger. Tega tekmovanja se kočevske ekipe udeležujejo vsako leto, letos pa so Kočevci dosegli največji uspeh doslej.

Berite »Dolenjski list«

28. JANUARJA OBCNI ZBOR KOLESARJEV

Kolesarsko društvo Novoteks vabi vse člane in prijatelje tega športa na redno letno skupščino, ki bo 28. januarja ob 17. uri v hotelu Metropol. **VABLJENI!**

Med streljanjem na race zadel prijatelja

Huda nesreča na lovu pri Ribnici

Minuli četrtek je prišlo med lovom v bližini Save pri Ribnici do hujše nezgode, ki je znova pokazala, kako malo je potrebneopazljivosti pri ravnanju z orožjem.

Skupina lovcov, v kateri so bili 36-letni Jože Cirkni iz Obrežja 44, 38-letni Zvonko Zofič iz Cirkni 12 in Janez Vegel, 43, iz Obrežja 30, je odšla v četrtek popoldne na lov divje race. Odpravili so se k Savi, in ko so prišli na predvideno mesto, je šel Zofič med grmovje ob vodi, da bi race pregnal in prignal strelec na „muho“. Takoj zatem se je iz obrežja res dvignilo nekaj rac, proti katerim je prvi nameril Cirkni s svojo lovsko puško na šibre in tudi sprožil. To pa tako nespretno in nesrečno, da je pri tem z nekaj šibrami zadel lovskega prijatelja Zofiča v vrat in ga hudo poškodoval. Zofiču so pomoč nudili v novomeški bolnišnici, zoper Cirknega pa bo podana kazenska ovadba.

IZNENADA ME JE ZGRABILO

Kadarkoli se hvalim s svojim zdravjem, potrkam po lesu, pa četudi nisem vrazverjen. Iz navade pač. Me pa včasih le zagabi. Tako kot zadnjič, na primer. Dan je bil lep in v pozni jeseni, ko s hribov že diši po snegu. Zbudil sem se še kar razpoložen, napravil sem tri počepi, si očedil usta in obraz, popil čaj, sedel v avto in se odpeljal v službo. „Dobro jutro! Ja, kje pa je Jože?“ „Koline,“ je precej glasno

rekla administratorka Mojca. „Karline ne vidim,“ sem se oziral po pisarni. „Koline!“ je dala močnejšo sapo besedi Mojca. „Kaj pa Tone? Ne boš rekla, da je tudi on ostal na kolinah?“ „Koline!“ je ponovno rekla Mojca, ker gre v tretje rado. Takrat me je zabolet v križu, močno, da sem videl zvezde. Bolečina je šla po hrbtenici do vratnih vretenc, prešedila se je na levi del lobanje, švignila je preko

desnega lica, pot je nadaljevala čez prsi do trebuha, kjer se je ustavila. Administratorka Mojca je opazila čudne poteze mojega obraza, pa je vprašala: „Se ne počutiš dobro?“ „Hudičevno močno me je presekal.“ „Naj pokličem kurirja? Odpeljal te bo v zdravstveni dom.“ Pokimal sem. Doktor Mazanik me je gledal začudeno, enostavno ni mogel verjeti, da bi lahko šla bolečina od spodaj navzgor ter ponovno od zgoraj navzdol. „Ste že kdaj prej občuti-

li kaj podobnega?“ me je vprašal. „Nikoli in nikdar.“ „Čudno, čudno.“ Svetoval mi je, naj jemljem tablete proti bolečinam, naj počivam ter naj se drugi dan oglasim ponovno pri njem. „Priznati moram, da se mi niti ne sanja, kaj vas je napadlo,“ je rekel napol zaskrbljeno namesto pozdrava. O nenađenem bolezenskem napadu nisem črhnil nikomur niti besedice. Poznam jih vse po vrsti: toliko časa bi me obiskovali, dokler ne bi zdeli zadnje klobase iz skrinje. **TONI GAŠPERIČ**